

УВОДНИК

Ђорак од закона

Пише Милош Пантић

Као што му и само име каже, Закон о помоћи грађевинској индустрији у време економске кризе има за циљ да помогне грађевинским фирмама да добију више посла сада, када је обим радова знатно смањен и тако преживе до неких бољих времена. Он је замишљен да помогне локалним предузећима, ван најразвијенијих центара, јер њима даје предност у добијању радова у градовима чији пројекти прођу на конкурс, ако испуњавају све остале услове.

Како сада ствари стоје, од тог закона ће профитирати једино локалне самоуправе, јер ће држава сваки пројекат који буде прихваћен финансирати са 50 одсто средстава, док ће грађевинци од њега видети мало вајде. Ево како то изгледа на примеру Крагујевца. Пре две недеље члан Градског већа за ресурсе Небојша Васиљевић изјавио је како ни једно од грађевинских предузећа из Крагујевца не испуњава услове да конкурише за извођење радова из државног пројекта који се спроводи по новом закону. То би, по одредбама закона, значило да ће предност у добијању послова који се буду радили у центру Шумадије имати фирме из Шумадијског округа, а ако ни ту нема ни једне које испуњава услове, ангажовала би се било која друга фирма из Србије.

Убрзо се сазнало и зашто ни једна градска фирма неће осетити благодети новог закона. Из два највећа градска грађевинска предузећа, „Неимара“ и „Ратка Митровића“, која удружена наступају на тржишту јер имају истог власника, стигла је изјава да они по питању опреме, кадрова са лиценцом и до сада изведених радова, испуњавају све услове, али не и онај главни. Нису ликвидни и рачун им је у блокади. Због тога неће моћи да конкуришу. Члан пословодства ових фирми навео је и један од главних разлога због којег им је рачун блокиран. Градска управа дугује им 20 милиона динара за радове изведене на изградњи новог пословног блока „Водовода“ у Индуријској зони.

Када се слика прошири на план целе Србије ситуација није нимало боља, напротив. Новине су пренеле изјаву Душка Вуковића, председника Синдиката радника грађевинарства Србије, који је упозорио да скоро 85 посто домаћих грађевинских предузећа има проблем са ликвидношћу и да им банке блокирају рачуне. Он је навео да је главни узрок неликвидности велики дуг државе према грађевинским фирмама, око 300 милиона евра, а на то треба додати дуговања локалних самоуправа за које се процењује да заједно са државним дугом достижу целу милијарду евра.

Вуковић је најавио да ће због оваквог стања његов синдикат 8. септембра организовати једночасовни штрајк упозорења, а ако он не буде дао резултате организоваће блокаду по целој Србији. Захтев овог синдиката је да држава грађевинским предузећима измири дугове како би изашле из блокаде и могле да конкуришу на тендерима. То сада не могу, па се и највећа предузећа, попут „Енергопројекта“, „Ратка Митровића“ (београдског) „Планума“, „Путева Ужице“ и „Мостградње“, појављују само као подизвођачи код страних компанија које добијају све највеће послове у земљи.

Друге мање фирме не могу да добију ни такве послове и радници принудно одмарају, а машине стоје, јер је изградња станова са 19.000 у 2008. години, пала на 1.240 у прошлој години, док се ове очекује да се изгради тек око 4.000 станова.

Због оволико блокираних локалних предузећа по Србији испада да ће оних 15 посто предузећа која су ликвидна, и којима нека велика помоћ државе није ни била потребна, покупити све послове из одобрених пројеката по новом закону, а они неликвидни, којима је највише требало помоћи, биће обични посматрачи. Питање је, међутим, да ли ће ове успешне фирме, за које се може претпоставити да су из два-три највећа града у земљи, физички моћи да постигну да изграде све те објекте по Србији, за које је Влада одобрила учешће државе од 300 милиона евра.

„ФИЈАТ“ тражи 2.000 нових људи

Отписани радници Фабрике аутомобила?

ПОСКУПЉЕЊЕ
ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА

„Цех“
стигао
на наплату

АСИСТЕНТ ОСТАО
БЕЗ КАТЕДРЕ

Злоупотребљен
„случај владике
Артемија“

ЖАРКО ПАВЛОВИЋ
ПРЕДСЕДНИК ФК „РАДНИЧКИ“

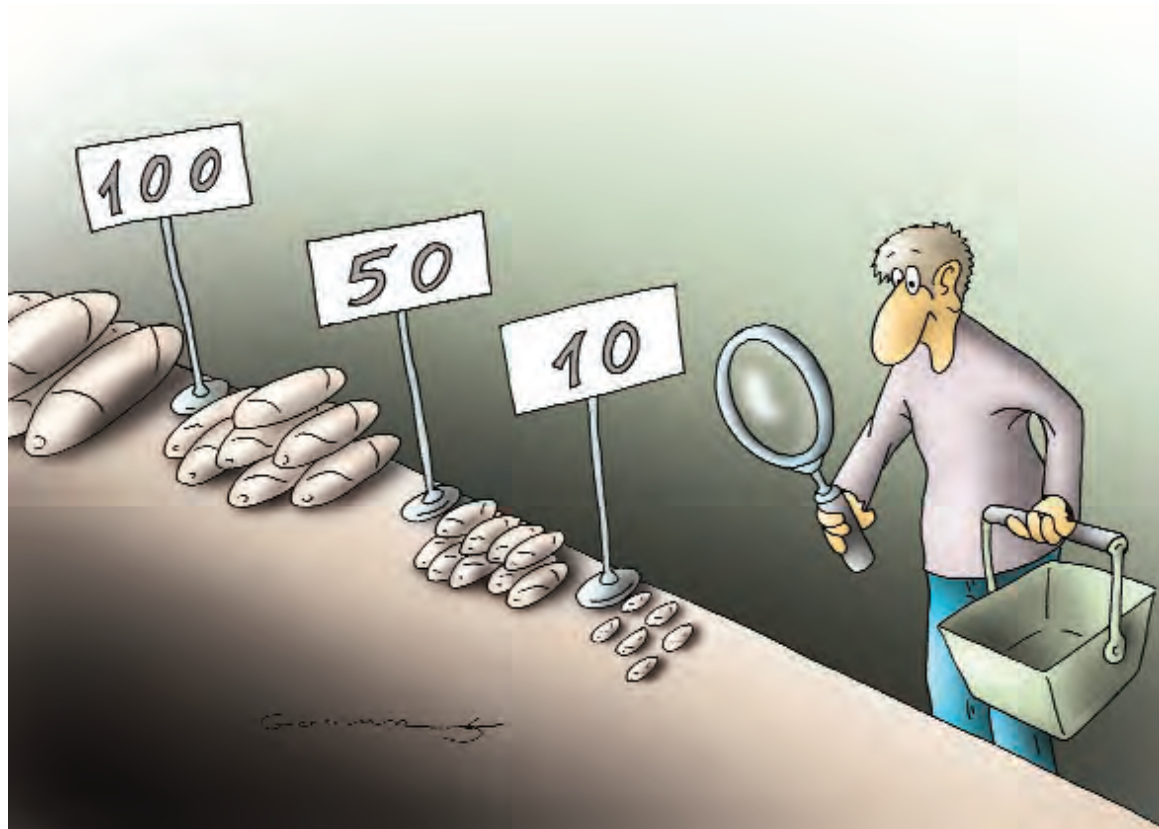
Мој профит
је срце
фудбалско

страница 4.

страница 8.

страница 28.

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Браћа Руси

Пише Драган Рајичић

Ако неки представник власти и ових дана изјави да је Србија изашла из кризе, то треба одмах уапсити због ширења лажних вести. Можда је дотични то успео, то је чак несумњиво, али кад говори у наше име, мора да пази шта прича. Што пропустиш Динкићи и њихови Кришто-експерти, то дотуче град величине јајета. Уби Бога по целој Србији јер наша напредна власт није обезбедила довољно противградних ракета. А математика је сурова. Ако неким својим партијским и коалиционим неситима са којима држиш јавна предузећа и управне одборе омогућиш месечну апанажу од десетак хиљада евра, јасно је да ће сељаци да добију само оне леденице по глави. Па ти сад, грађанине обични, купи парадајз од сто динара! Зато је, заправо, истина да је Србија изашла из кризе једнака оној која каже да је Косово и данас наше. Може, се додуше, ту и тамо срести по који грађанин који се из пекаре враћа и са два хлеба, али то су углавном они који тог дана славе крсну славу, па су се мало опустили.

Поменух Косово. Наша дипломатија наставља да га брани свим расположивим речима. Ни Јеремић ни Тадић никада неће Албанцима дати оно што су нам већ узели. Тако настављају славу традицију којој је темељ ударио покојни Милошевић. Оно што су му душмани сами отели, ни он после није хтео да им да. Не дамо, дакле, Косово јер су браћа Руси уз нас. Па кад они још ојачају и шину Американцима два шамара, ми ћемо опет да водимо коло по нашој светој земљи. До тада - лаку ноћ народе! Лепо сањај и не брине за Косово јер оно никад не може толико да буде изгубљено колико наша дипломатија може да га брани. Види само, кад се пробудиш, шта ћеш за онај парадајз!

Браћа Руси су, дакле, опет уз нас, а да су нам браћа види се и по томе што смо им нашу нафтну индустрију дали за багателу. Да нам је на власти био неко ко није знао за то крвно сродство, он би њима или некој другој заинтересованој страни исту продао за много веће паре. Све по систему љубав за љубав, а сир за паре.

Но, ово мене жуља. Ако су нам Руси толика браћа, чувају нам и они Косово свим расположивим речима, зашто додатно расипају снагу и на чување оних за којима наше правосуђе вапи и за којима је расписана и Интерполова потерница. Говорим о Мири, Марку и Карићу, на пример. Они који у овој земљи направиле зло и наопако, од браће Руса добише азил и свакојаку безбедност. Тај олош као да им је много ближи род од нас који смо под њима пропишали и мајчино млеко. Да је Милошевић био паметан и на време збрисао код дотичне браће, више је него извесно да би нам он отуда, жив и здрав, свакодневно показивао средњи прст. Мада многи не могу да се отму утиску да нам он то показује и овако мртав. Изгледа да он, стари лисац, и са оног света пажљиво прати шта се данас ради!

Незгодна нам браћа, ти Руси. Косово нам бране виртуелно, а наше одбегле гадове чувају изистински. Отуда дају интервјуе и помоћу оног средњег прста нам шаљу свакојаке поруке. И док се онима који памте шта је јуче било од тога преврће утроба, наша дипломатија и премилостиви Борис ћуте као заливени. Крајње је време, међутим, да пред браћом Русима овако наступе: - С рафинеријом што је било било, Косово нам браните док вам је воља, али нам дотичне са овог списка одбеглих од правде испоручујте хитно. Ако се нисмо начисто одродили, учините то још у току овог дана. Имаће праведно суђење, па ком Забела, ком Сремска Митровица!

Ако Руси то одбију, онда је ствар проста: или нам је слаба дипломатија или ми у ствари нисмо никакав род!

АНКЕТА ДА ЛИ ВАМ СМЕТАЈУ СТАЛНЕ ПРОМЕНЕ ВРЕМЕНА?

М. Ињашиновић

Славољуб Борђевић, инструктор вожње:
- Сметају ми оморина, сунце, киша, па још ефекат стаклене баште у колима.

Ненад Перишић, бравар:
- Сметају ми сви политичари.

Милан Пудар, грађевински техничар:
- Смета ми све могуће, па и промена климе.

Зоран Петровић, дипл. правник:
- Због варирања атмосферског притиска варира ми вољни елемент.

Бошко Димитријевић, дипл. машински инжењер:
- Смета ми што старим.

Славица Тодоровић, теткица у школи:
- Реума и цене се утркују код мене.

Владанка Мианловић, домаћица:
- Досади ми летос киша. Боли ме глава, врат, ноге, руке....

Слађан Карацић, студент менаџмента:
- Смета ми мало пословно, мало здравствено, као и свима.

Миланка Марковић, трговац:
- Немам посла и то притиска моје срце.

ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

NOVI CHEVROLET SPARK

VEĆ OD 7.240 €

ZASTAVA PROMET
ARENA
MOTORS
Kragujevac

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

Пише Слободан Цупарић

ВЛАДАЈУЋА КОАЛИЦИЈА СВЕ ЧЕШЋЕ КРШИ УСТАВ

И осиноност има цену

Партијска држава је супротна правној држави, у њој је закон оно што партија тврди да је закон. Прецизно је то, кажу, у 19. веку дефинисао Стојан Протић, идеолог Народне радикалне странке и најважнији сарадник Николе Пашића. Он је темељно заступао став да владајућа већина има право да крши закон – јер је већина. Тиме се у друштво уводи право јачег, а сва се друга права и правила, по речима историчарке Дубравке Стојановић, њему потчињавају. „Ако ми изгласамо у Скупштини да је црно бело, онда је то тако” – говорило се у нашем парламенту крајем 19. века.

Да се ситуација ни данас, бар што се тиче права јачег, није битније променила, да је Владу баш брига што крши законе, потврђује и стање „на терену”. Наиме, службе слободно прате ко с ким разговара без одлуке суда, функционери слободно седе у две или више фотела, намештају се избори савета националних мањина, фалсификују бирачки спискови, прекршен је Устав при избору судија... Све су то озбиљне примедбе на рад власти које су упутила независна тела, а чије препоруке Влада игнорише вођена чињеницом „ми смо вас основали, ми ћемо и да вас укинемо”.

Сијасет је примера да владајућа коалиција све чешће крши Устав, да се закони кроје по мери функционера. Мноштво је и протеста професионалних удружења, невладиних организација и заштитника грађана – тим поводом.

Мисле да су свемоћни

Није ли овде реч о бахатости и осиноности власти према јавном интересу, грађанима, новцу?

– Свака власт у Србији, од постанка ове државе па наовамо, била је прилично бахата и водила је рачуна о себи и својим интересима, а народ је био потрошна роба, занимљива само пред изборе, каже за „Крагујевачке” Љубиша Рајић, професор Београдског универзитета. – Отуда ништа друго нисам ни очекивао. Њима Србија служи да подмири њихове потребе, а не потребе њених грађана.

Социолог Милан Николић примећује да је истина да се ова власт понаша доста бахато и према законима које је сама донела, и према Уставу, а још више према невладиним организацијама.

Милета Поскурица: Продужавање мандата људима који обављају више функција и очигледно су у сукобу интереса најбољи је доказ да власт, ако одлучи, може да преиначи и дане у календару

ја које су сами воспоставили. Обично се овако бахато понашање власти, која је узела предикатив да је демократска, дешава онда када она осети да губи ослонац у народу. То је управо ово време у којем се налазимо и о којем сада гово-

– Ми, нажалост, у нашој политичкој култури немамо довољно поштовања за законе, за Устав, а још мање за улогу невладиних организација. Значи, постоји та осиноност власти и она је приметна у њеном покушају да контролише невладине организације, уместо да процес буде обрнут. Међутим, то је нешто што смо већ видели раније, тврди Милан Николић.

Да се ради о бахатом понашању власти слаже се и Милета Поскурица, народни посланик напредњака и повереник ове странке за Округни одбор у Шумадији, који тврди да су „ови” на бахат начин и дошли на власт пре десет година.

– Изгледа да је у новијој српској историји време трајања власти лимитирано на десет година, а онда почињу разноразни лекс специјалисти или брутална кршења власти под привидом чинодејствовања демократских институција које су сами воспоставили. Обично се овако бахато понашање власти, која је узела предикатив да је демократска, дешава онда када она осети да губи ослонац у народу. То је управо ово време у којем се налазимо и о којем сада гово-

Обично се овако бахато понашање власти дешава онда када она осети да губи ослонац у народу. То је управо ово време у којем се налазимо, тврди напредњак Милета Поскурица.

римо, сматра Милета Поскурица. Последњи пример усвајања амандмана на Закон о Агенцији за борбу против корупције, који ће функционерима омогућити да задрже више фотела, иако су у сукобу интереса, многи сматрају чином понижавања јавности и потпуног обезвређивања тешко успостављених институција контроле.

– Независне државне институције, типа Савета за борбу против корупције, Акредитационе комисије или било које друге успостављене су да би изгледало да нешто раде, али да у ствари не раде ништа –

Љубиша Рајић: Независне државне институције успостављене су да би изгледало да нешто раде, али да, у ствари, не раде ништа

сем онога што одговара онима који су тренутно на власти, тврди Љубиша Рајић. – Тако да је и ово један од тих потеза дерогирања њихове надлежности, само што су овај пут то учинили не игноришући него мењајући закон како би им било лакше да их контролишу. Јер, неколико комисија, за борбу против корупције, заштитник грађана, омбудсман, показале су се као институције које није лако контролисати.

Милан Николић верује да је у оваквим случајевима неопходан флексибилнији приступ. У сваком случају треба ићи ка укидању двојних функција, али сачувати оне у којима је садржана воља бирача. Ипак, гледано на дужи рок, неопходно је, сматра, елиминисати више функција од стране једног политичара.

– И кад је донет Закон о Агенцији за борбу против корупције указивали смо да није добар, а садашње измене и продужавање мандата људима који обављају више функција и очигледно су у сукобу интереса најбољи су доказ да власт, ако одлучи, може да преиначи и дане у календару. Реч је о једном од најосионијих потеза власти – само зарад сопственог опстанка. Тиме она намирује апетите неких својих минорних коалиционих партнера, који желе да истовремено седе на две или три утицајне столице, каже Поскурица.

Европски пулени

Колико су у праву они који тврде да је усвајање Закона о Агенцији за борбу против корупције био велики помак напред, а да свако враћање на старо неће бити толерисано у европским институцијама?

– Ни Европа није савршена у демократији, подсећа Милан Николић, – И тамо имате пуно скандала, контроверзних ствари, непоштовања закона и међународних правила. Није ли Косово пример за то?! На крају крајева, кад уђемо на неки начин у систем, кад постанемо кандидат и будемо морали да прилагодимо своје правне прописе онима у ЕУ, све ће се то исправити. Наравно, треба ићи у правцу е-

вропских правних стандарда јер ће нам то олакшати да се касније, кад дође време, директно исправљају и мењају закони.

На истом фону је и Љубиша Рајић, који каже:

– И у Европи постоји не баш мали проблем корупције. Чак и у самом врху Европске комисије било је неколико таквих случајева. Колико памтим, једна Францускиња, министарка, била је у своје време оптужена за то. Али, код њих ипак постоје, колики-толики, контролни механизми. И ако нешто мућкају, гледају да то своје мућкање не озаконе тиме што ће мењати један закон, који представља, бар као овај у Србији, напредак у односу на претходни период.

Милета Поскурица каже да, осим посланика, постоји још неко ко пажљиво прати шта се у нашој политичкој стварности дешава и, наравно, то скреће пажњу такозваној европској јавности којој, кобајаги, тежимо доносити све демократскије од демократских закона.

– Људи из Европе учтиво опомињу своје пулене, али ништа не вреди. Коначно се поставља озбиљно питање: на шта ова власт постаје сензибилна?! Мислили смо раније да је осетљива на гласове из Европе када донесе неке будаласте законе. Снажно се позивају на европске демократије и достигнућа, а као што видите праве криминалне законе, омогућавају дубоки суштински криминал у држави. Једноставно, знају шта им је прече, а неопходна им је власт изнутра коју треба одржати, макар у климавој коалицији, док не доврше посао осиромашења Србије, сматра Поскурица.

Има и оних који мисле да су владајуће странке процениле како међу опозицијом немају алтернативу и то им омогућава да са јавношћу иду у клинч и да се бахато понашају.

– Дали су себи превише поли-

Ђорђе Вуковић: За понашање странака на власти неопходно је да имају и унутрашњу самоконтролу и да се питају да ли ће поново добити изборе ако нагомилавају негативну енергију у јавности

тичке моћи, а немају самоконтролу, упозорава Ђорђе Вуковић, програмски директор Цесида. – Јер, за понашање странака на власти нису важни само закони, тачније нису довољни да их ограниче, већ је неопходно да имају унутрашњу контролу и да се питају да ли ће поново добити изборе ако нагомилавају негативну енергију у јавности.

Минуле седмице напредњак Александар Вучић најавио је изборе у мају. Из владајуће коалиције скочили су као попарени и брзо демантовали такву (дез)информацију. Можда би боље било да мало више избаце уво „на терен” и послушну, не уљуљкујући се, шта стварно „раја” мисли о њиховим последњим потезима.

„ЗАЈЕДНО ЗА ШУМАДИЈУ”

Странка и у Поморављу

После Шумадијског, Моравичког и Расинског, „Заједно за Шумадију” ће основати одборе и у Поморавском округу. Управни одбор ове регионалне странке овластало је представнике „Покрета за село и град” из Параћина да је заступају у Поморавском округу. Иначе, „Покрет за село и град” има шест одборника у СО Параћина, који су са својим руководством одлучили да овај покрет колективно укључе у „Заједно за Шумадију” и да он прерасте у Општински одбор „Заједно” у том граду. Преговори су завршени, а представници „Покрета за село и град” добили су писана овлашћења на основу којих могу да заступају странку у Поморавском

округу до одржавања изборних скупштина у Параћину, Ђуприји, Јагодини, Деспотовцу и Свилајцу.

Ово је на конференцији за штампу, одржаној минуле седмице, новинарима рекао Зоран Палчић, портпарол „Заједно за Шумадију”, констатујући да се већ виде границе ширења ове регионалне странке, која је себи поставила задатак да премрежи целу централну Србију.

Палчић је истакао и да представници „Заједно за Шумадију” учествују у припреми кампање Уједињених региона Србије под радним називом „Заједно смо јачи”, чији је циљ промовисање новог концепта који нуди УРС као савез окупљених националних, регионалних странака, група грађана и угледних појединаца.

ПОСКУПЉЕЊЕ ОСНОВНИХ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА

Цех стигао на наплату

Сељацима се више не исплати да гаје музне краве, невреме је десетковало летину, скочиле су цене свега што „улази“ у производњу хлеба и млека, а држава није помогла - довољно разлога да поскупе и две намирнице без којих се не може и на чијој цени се чува социјални мир

Пише Јаворка Станојевић

Било како да мерите животни стандард и пуните своју потрошачку корпу, оно што никако не сме да зафали су хлеб и млеко. Цена ове две намирнице, будући да погађа најшири слој становништва, осим за цеве све сиромашнијих грађана, важна је свакој власти, јер представља последњу одбрану социјалног мира. Тај мир, који је годинама чуван преко леђа сељака, ових дана је опасно доведен у питање најавом поскупљења векне хлеба на 50 динара, подупртим скоком цена млека, уз претњу несташницом.

И док грађани праве математику немогућег, покушавајући да растегну породични буџет уздрман скоком евра, држава, произвођачи и прерађивачи, воде битку за своје интересе оптужујући једни друге. Они који дижу цене правдају се кретањима на светској берзи пшенице, градом и поплавама који су десетковали принос жита и смањеном понудом млека које стиже као последица немарног односа према сточарима. Државни званичници, у исто време, говоре да је реч о калкулантским потезима мешетара и монополиста, поручујући да нема основа за поскупљење најважнијих животних намирница.

Било да слушају једне, или друге Крагујевчани, поучени досадашњим искуствима, стрепе да би најдржи сценарио могао ускоро бити испуњен. Да дим најављује ватру већ их је уверило поскупљење млека. Они који купују пастеризовано млеко „Млекаре Младост“ од првог августа литар плаћају два динара више, док купци производа које стиже из млекура „Куч компани“ морају доплатити пет динара.

■ Све мање крива

Мада са највишег места у држави стиже објашњење да несташница и скок цене млека долазе из „Имлекове“ кухиње, са циљем да се врућ кромпир повећања откупне цене пребаци у руке држави, два крагујевачка прерађивача подизање цена, такође, правдају аргументима „Салфорд“ групе. У „Кучу“ и „Младости“, наиме, тврде да је ниска откупна цена сировог млека погубно утицала на сточни фонд у Шумадији и да, због тога, не могу да откупе довољне количине. Комерцијални директор „Млекура Младост“ Гојко Илић каже да нема сумње да овдашњи сточари не виде рачуницу у гајењу музних крива.

- Ми већ дуже имамо исти број пољопривредника са којима послујемо, али се, из године у годину, смањују количине млека које откупљујемо. То доводи до закључка да произвођачи смањују

број грла, јер им производња није исплатива. Зато смо морали да подигнемо откупну цену, а то је неминовно повукло поскупљење финалног производа, каже Илић, напомињући да ће даљи раст цена зависити од очекиваног поскупљења комуналних услуга, енергената и амбалаже.

Кад конкуренција подигне улог онда, у условима смањене понуде, то морају да раде и остали играчи. Виша откупна цена коју је, вештачки или реално, формирало тржиште млека приморала је и млекура „Куч компани“ да сељацима понуди који динар више. Власник Јездимир Куч каже да његова млекура, у зависности од квалитета, литар сировог млека плаћа пет до десет одсто више. Тако пољопривредници добијају између 24 и 30 динара по литру, а потрошачи, уместо 45, пастеризовано млеко плаћају 50 динара. Смањена понуда и конкуренције, према мишљењу власника млекура „Куч компани“, нису једини фактори који дижу цену млеку.

- Треба имати у виду да је цена маслаца на европском тржишту доста висока. То за последицу има велику тражњу у кондиторској индустрији, па се великим произвођачима, у које ми не спадамо, више исплати да производе маслац него да продају млеко, каже Јездимир Куч.

Овај привредник, такође, сматра да држава не чини довољно на субвенционисању пољопривредника што, поред европских, раде и све земље у окружењу. Будући да не верује да ће ускоро да се проме-

У ПЕКАРИ ЈЕВТИЋ „ОБИЧАН“ ХЛЕБ ПОСКУПЕО ЗА ДИНАР

ПОМОЋ ИЗ РОБНИХ РЕЗЕРВИ

Пшеница за најјефтинију векну

Страховања да ни хлеба више нећемо имати довољно, крајем прошле, недеље умирио је споразум који је Унија пекара постигла са Владом, према коме ће робне резерве, по повољној цени, пекарима уступити 500.000 тона хлебног жита. Збуњујуће је, међутим, што се у споразуму прецизира да се жито из резерви може користити искључиво за производњу хлеба „сава“, уз услов да цена ове врсте хлеба не сме бити подигнута са садашњих 35 динара. Зато су они који живе на Лепеници, који хлеб углавном плаћају јефтиније, почели да страхују да ће од договора државе и пекара имати више штете него користи.

Председник Уније пекара Зоран Пралица, међутим, објашњава да то неће бити случај.

- Према споразуму, пшеница коју ћемо добити из резерви биће распоређена свим нашим чланицама, што се односи и на унутрашњост. Услов је да се свако ко узме пшеницу обавезе да је ће је користити само за најјефтинију врсту хлеба, чију цену мора задржати на нивоу од првог августа, каже Пралица.

Решење енигме како гарантовати цену у условима када све што одређује колико ће коштати векна поскупљује, председник Уније пекара налази у компензацији на поскупљењу осталих пекарских производа.

ни однос према произвођачима и очекује да ће сељаци, у оваквим условима, наставити да смањују број грла, овај саговорник предвиђа велику несташницу ове витално важне намирнице. Према његовим речима, ни увоз не би помогао, јер би то дотукло и оно мало пољопривредника који још налазе рачуницу да се баве млекураством.

- Држава би морала да нађе начин да управља тржиштем тако да се онемогуће нагли скокови цена и спрече монополи, каже Куч, наглашавајући да његова млекура сада ради на „ивици жилета“ и да ће, ако поскупе инпут, цена морати да иде горе.

Док млеко лагано буши рупу у новчанику Крагујевчани будно мотре на рафове са хлебом очекујући громогласно најављивану

скоро душло вишу цену. На срећу, векна већине произвођача још није поскупела, али кретања на берзи пшенице воде у том правцу. Јер, хлебно жито које је, прошле године у ово време вредело тек нешто више од десет динара по килограму, само што није достигло, како неки тврде, реалну цену од 16 динара. Уз већ пословично лошу аграрну политику, оваквом тренду кумовали су неповољни временски услови, али и лоша жетва у Русији и смањење приноса у највећој светској житници Канади.

■ Хлеб није само брашно

Добра вест за Крагујевчане је то што је, захваљујући дугогодишњој доброј пракси откупа „на зелено“, „Житопродукт“, по доброј цени, обезбедио довољне количине хлебног жита, па такозвани „државни хлеб“ неће поскупети.

Директор овог предузећа Живоград Нешић, међутим, каже да је брашно најнижа ставка у формирању цене векне, па ће на њу утицати кретање осталих инпута.

- Ми смо фирма која ретко прибегава поскупљењима и увек се прво okreћемо унутрашњим резервама. Међутим, и оне нису неисцрпне, па ако дође до повећања пореза, поскупљења енергената, комуналија, адитива..., онда ћемо морати да размислимо о дизању цена, каже Нешић.

Овај искусни привредник, такође, попут млекура, сматра да су недозвољено ниске државне субвенције пољопривредницима, довеле до пада производње која је резултирала хаосом на тржишту. Решење за најугроженије Нешић види у ослобађању од ПДВ-а, који

сада износи осам процената, најосновније врсте хлеба. То би, према његовим речима, било нужно, јер је реч о основној животној намирници, неопходној за преживљавање, коју нико не може да избаци из употребе.

Иако нема унапред купљене залихе пшенице, цену хлеба није подигао ни и власник приватне пекаре „Краљев двор“ Мирослав Ђорђевић. Овај предузетник, који производном од 40 хиљада векни дневно држи примат у Србији, тврди да не планира да диже цену, јер следи политику мање зараде на великој количини. Ђорђевић каже да ће његова векна, коју трговцима даје по 22, у малопродаји коштати 25 динара до даљњег. Колико ће тај период трајати не може да прецизира, јер, како тврди, цена пшенице у Војводини свакодневно скаче због трговаца који долазе са свих страна.

- Сада имате ситуацију да долазе шлепери и из Црне Горе, Македоније, Косова... сељацима на ноге и откупљују све што имају по 16 динара. Тако се формира цена коју и ми морамо да пратимо, па није нимало једноставно држати цену хлеба на нивоу који смо имали када је хлебно жито вредело 50 одсто мање, каже Ђорђевић, поручујући министру, који из фотеље прича да нема разлога за поскупљење, да изађе мало на терен и види шта се догађа.

За разлику од „Житопродуктове“ и векне из „Краљевог двора“ она коју пеку у пекари „Јевтић“ из Сипића од 1. августа има вишу цену. Ова пекара полубелу векну, коју је ранија трговцима испоручивала по 21,60 и белу, која је коштала за 25 динара, сада цени за око динар скупље. Иако крајња цена зависи од трговачке марже, Јевтићев хлеб и даље спада међу најјефтиније. Директор маркетинга Жељко Мркаљ каже да је ова минимална корекција цена била неопходно због покривања трошкова производње, пошто је све што улази у цену финалног производа поскупело.

Мада су Јевтићи, који имају и млин, захваљујући доброј сарадњи са локалним пољопривредницима већ откупили 7.000 тона пшенице овогодишњег рода по цени од 13 динара за килограм, Мркаљ каже да цена хлеба који излази из ове пекаре неће остати имуна на кретања на берзи ове житарице.

- Цена пшенице стално скаче и сада сви калкулишу. Велики откупљивачи, попут „Делте“, која је у једном дану, по 13 динара, откупила 120 хиљада тона, сада одлично зарађују продајући по 16 динара. Цех, наравно, плаћају мали предузетници који опет гледају да се покрију закидањем запосленима и избегавањем обавеза према држави, јер су свесни да, ако подигну цену, неће моћи да опстану, објашњава овај саговорник.

СМАЊЕН БРОЈ МУЗАРА, МАЊЕ И МЛЕКА

ВЕСТ ДА „ФАС“ ТРАЖИ 2.000 НОВИХ РАДНИКА МНОГЕ ИЗНЕНАДИЛА

Отписани радници Фабрике аутомобила?

Договор менаџера „Фијат аутомобила Србија“ са крагујевачком филијалом за запошљавање да у септембру почне припрема 2.000 нових радника, који ће добити посао у ФАС-у или код коопераната, изазвао много недоумица, али и питање да ли „Фијат“ рачуна на преостале раднике Фабрике аутомобила

Пише Милутин Ђевић

Информација, коју је крајем прошле недеље објавио дневни лист „Блиц“, а потом је пренели скоро сви медији у земљи, да ће крагујевачка филијала Националне службе за запошљавање организовати обуку 2.000 људи са евиденције за посао у компанији „Фијат аутомобила Србија“ и код коопераната, изазвала је опречне коментаре.

Према договору који су прошлог петка, према писању „Блиц“-а, постигли менаџери „ФАС“-а задужени за људске ресурсе и директорка овдашње филијале НСЗ Љиљана Петровић, у септембру треба да почне припрема нових радника, који би у „ФАС“-у или код коопераната могли да се запосле већ у фебруару наредне године. Они ће се пре тога на семинарима упознати са стандардима квалитета у „Фијату“, кодексом понашања и заштитом и безбедношћу на раду, а први услов да би добили посао је знање енглеског језика.

Ову информацију потврдила је и директорка филијале НСЗ Љиљана Петровић, која је рекла да је направљен план у коме се зна шта послодавци траже и које услове радници треба да испуне. Према њеним речима, од свих радника које чека посао за производњу новог „Фијатовог“ модела аутомобила, њих 90 одсто су производни радници металске струке, са трећим и четвртим степеном стручне спреме.

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ ПОТВРЂУЈЕ ДОГОВОРЕ

Највише места има за кандидате који су стари до 30 година. Десет одсто радних места је резервисано за око 200 високообразованих кадрова, пре свега машинских и саобраћајних инжењера, а наћи ће се места и за инжењере заштите на раду, као и за мањи број економиста. Сва нова радна места биће попуњена људима из Крагујевца који чекају посао.

„Фијат“ на колективном одмору

Први сарадник директора за комуникације и односе са медијима „ФАС“-а Јадран Солдић за „Крагујевачке“, међутим, каже да је и он вест о договору менаџмента и слу-

ПОГОНИ „ФАС“-А ДОБИЋЕ НОВЕ РАДНИКЕ

жбе за запошљавање прочитао у дневној штампи, јер је „Фијат“ на колективном одмору, и да не зна о чему се ради.

Александар Љубић, саветник у Министарству економије и председник Управног одбора Групе „Застава возила“ каже да ће до краја фебруара наредне године бити завршени сви грађевински радови на обнови Фабрике аутомобила и да је „Фијат“ већ наручио нову опрему од добављача.

– Ми се не мешамо у кадровска питања „Фијата“, али знамо да ова компанија поштује уговор који је потписала са државом и да ће у самом старту нове производње, која је планирана за крај наредне године, примити 1.500 нових радника, док ће „Мањети Марели“ у почетку запослити 500 радника, каже Љубић.

Синдикат затечен

Иначе, планирано је да у индустријској зони Корман поље производне погоне изгради 14 фирми из Италије, које производе виталне делове за „Фијатове“ аутомобиле. Рачуна се да ће ту посао добити близу 8.000 радника.

Заменик председника Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зоран Марковић каже да је о договору менаџера из „ФАС“-а и Националне службе за запошљавање такође сазнао из медија

и да је затечен и изненађен оваквом одлуком.

– Истог дана када смо прочитао ову вест покушали смо да ступимо у контакт са државним секретаром у Министарству економије Небојшом Ђирићем да би нам он објаснио да ли то значи да „Фијат“ не рачуна на преостале раднике Фабрике аутомобила, који у првој фази нису прешли у „ФАС“. Он је, међутим, био у иностранству, па ћемо о томе разговарати када се врати у Београд. По мени, није логично да се из Фабрике аутомобила отпусти 2.000 радника да би та иста фирма запослила исто толико нових радника. Ми се у синдикату залажемо за спој искуства и младости. Јасно је да на монтажним тракама тешко могу да раде људи старији од 40 година, али би наши инжењери и економисти, инжењери заштите на раду могли да одговоре захтевима „Фијата“. Са друге стране, уверен сам да би радници који су пре реконструкције погона радили у „Пресерају“ такође могли да испуне услове које „ФАС“ тражи, јер то су и даље исте пресе, али са другим алатима, објашњава Зоран Марковић.

Иначе, недавно је потписан споразум Самосталног синдиката Фабрике аутомобила и министра економије Млађана Динкића, ко-

ји регулише статус запослених у овој фабрици, који важи до краја ове године. Од тренутно 1.600 радника, који нису прешли у „ФАС“, 150 било би стално радно ангажовани, док би три групе од по 400 радника, по основу ротације, биле свакодневно ангажоване.

Споразумом је предвиђено и да се спроведе још један круг социјалног програма на добровољној основи. У Самосталном синдикату Фабрике аутомобила кажу да се већ око 170 радника изјаснило да жели, уз отпремнину, да напусте фабрику.

Споразум ће обезбедити приоритетно запошљавање 1.600 радника Фабрике аутомобила у компанији „ФАС“ или код њихових ко-

операната. Министарство економије се обавезало да стимулише „ФАС“ и кооперанте те компаније да ангажују раднике Фабрике аутомобила. Договорено је и да Национална служба за запошљавање пружи стручну помоћ да би се активирао „Транзициони центар“, који има задатак да преквалификује и обучи запослене у Фабрици аутомобила за нова занимања потребна „ФАС“-у и њеним кооперантима. У споразуму пише да су радници који одбију преквалификацију обавезни да се пријаве за социјални програм и напусте фабрику.

Да ли би договор менаџера „Фијата“ и службе запошљавања о одабиру 2.000 нових кандидата за посао у „ФАС“-у требало да значи да споразум са синдикатима о приоритетном запошљавању преосталих 1600 радника Фабрике аутомобила у „ФАС“ неће бити испоштован, односно да ће се запошљавање нових радника применити после Нове године, када споразум престане да важи, тешко је закључити. Да ли би то значило да остаје друга ставка из садашњег споразума да ови радници имају приоритет при запошљавању код коопераната, такође је неизвесно. Ове недоумице сигурно ће тек разјашњавати менаџмент „ФАС“-а и синдикати, потписници споразума.

Крагујевачки Привредни суд, на основу обавештења Народне банке Србије, отворио стечајне поступке над четрдесетак фирми, међу којима су земљорадничке задруге из Бадњевца, Драче, Јарушица, Десимировца, Кормана, као и „Звезда месопромет“ које већ годинама не раде

После доношења новог Закона о стечају у првој тури отворени су стечајни поступци над 10.977 предузећа, невладиних организација, удружења и спортских клубова, који су у блокади дуже од три године и на која се примењује аутоматски стечај.

У новом пакету за отварање стечаја по том принципу нашло се 291 правно лице, а на адресу Привредног суда у Крагујевцу стигао је списак са четрдесетак имена предузећа, земљорадничких задруга, невладиних организација... над којима је отворен стечај. Ова правна лица ће за два месеца бити избрисана из евиденције, ако у том року не покрену стечајни поступак и не доставе план реорганизације, или не изађу из блокаде.

На списку су се нашле земљорадничке задруге из Бадњевца, Јарушица, Кормана, Десимировца, Драче, Шљивовца, као и Земљорадничка задруга „Липар“, али и „Звезда месопромет“. Према речима председнице стечајног већа, стечајног судије у Привредном суду Татјане Тодоровић, од Народне банке Србије надлежни судови добијају обавештење да ли одређено правно лице има дуговања, колика су и да ли има имовину.

– Како ми не можемо да знамо када су ти подаци последњи пут ажурирани и да ли су тачни, стечајни управ-

ДА ЛИ ЈЕ НЕШТО ОСТАЛО ОД ИМОВИНЕ ЗАДРУГЕ У БАДЊЕВЦУ

ЗАДРУГЕ НА УДАРУ АУТОМАТСКОГ СТЕЧАЈА Брисање већ обрисаних

ник пре отварања расправе дужан је да сачини извештај о економско-финансијском пословању предузећа. Тек тада можемо да знамо да ли предузеће или друго правно лице над којим је отворен стечај има имовине, или не. Ако има имовине из које се могу макар и делимично намирити повериоци отвара се редован, односно нормалан стечајни поступак. Ако, међутим, правно лице нема никакву имовину стечај се закључије, а правно лице иде у ликвидацију. Брише се из привредног регистра, објашњава Татјана Тодоровић.

Најпознатије име међу земљорадничким задругама, које су виђене за брисање, свакако је задруга у Бадњевцу, која је деценијама словила као мотор развоја пољопривреде у баточинској општини. У време инфлације, када је цвetaо Фудбалски клуб „Бадњевац“ и када је „прескакао“ ранг за рангом и био на прагу прве лиге, почела је да пропада бадњевачка задруга. Сада се не зна шта задруга заправо има од имовине, јер то није био у стању да каже ни бивши директор, који је пре неколико година прешао у другу фирму. То ће утврдити стечајни управник.

Са Земљорадничком задругом „Драча“ ситуација је много јаснија. Ова задруга нема имовину, земља је враћена ранијим власницима или њиховим наследницима и она ће, како сада ствари стоје, бити избрисана из регистра. Од ње су пољопривредници Драче већ одавно дугли руже.

Нешто другачија ситуација је са задругом „Слога“ из Десимировца. Она је основана 1996. године на иницијативу житеља овог села, јер се ранија задруга, која је била под окриљем Агро-индустријског комбината „Шумадија“, још раније угасила.

Према речима Милована Мијаиловића, пољопривредника из Десимировца, задруга никада није имала своје земљиште и било какву имовину, а радила је у просторијама месне заједнице.

Слично је и са другим земљорадничким задругама које су се нашле на списку за стечај. Многе су почеле да пропадају када је земља враћена ранијим власницима и када су остале без основних средстава за производњу. Отворени стечај над овом задругом највероватније ће већ на старту бити окончан, а „Слога“ и формално више неће постојати, јер ће бити ликвидирана.

М. ЂЕВИЋ

РЕЗЛИЧИТИ ПОРЕЗИ АКЦИОНАРИМА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕЗа једне мајка,
за друге маћеха

Након што су продали акције, запослени и пензионери „Предузећа за путеве” са подручја Крагујевца папрено платили порез на капиталну добит, док су њихове колеге из других градова и општина издвојиле тек по коју „црвену”

Мада су грешке државних службеника постале уобичајени „бренд” Србије, оно што су дочекали запослени и бивши радници крагујевачког „Предузећа за путеве” прави је куриозитет. Наиме, након што су им додељене акције после процене вредности предузећа 1997. године, по продаји фирме они су их изнели на берзу и продали, али Републичка пореска управа је направила чудан гаф.

Пореске филијале су порез на капиталну добит остварену од продаје акција утврдили различито. То јест, зависно од тога да ли је радник ПЗП био са подручја Крагујевца или, на пример, Краљева, порез 18 пута већи или мањи. У целој папазанији најгоре су прошли управо запослени са бора-виштем на територији Крагујевца, јер је једино овдашња филијала Републичке пореске управе висину пореза утврдила на „свој” начин, за разлику од сродних институција у осталим местима где је висина пореза свуда иста.

Акције су од продаје добили сви запослени и пензионисани радници, између осталих и они из Одељења у Јагодини, Краљеву, Свилајнцу, Деспотовцу, Баточини... Сви смо добили четири акције по години и сви смо продали регуларно. Међутим, проблем је у томе што порез на капиталну добит у овим општинама њихове пореске управе тумаче другачије. Тако је испало да ја платим порез у износу од 36 000 динара, а радник из Краљева са истим стажом и исте струке једва две хиљаде, каже резигнирано Љубомир Шалипуровић, један од бивших радника ПЗП.

По сазнању да висина пореза није иста за све раднике, ми из Крагујевца смо поднели жалбу уз помоћ представника правне службе предузећа и оправдано смо очекивали да ће решење бити адекватно и идентично за све. Међутим, добили смо одговор из овдашње филијале Републичке пореске управе „да они то тако тумаче” и „да су ови други погрешили”, каже Шалипуровић.

Мирослав Марић, руководилац правног сектора Предузећа за путеве, такође сматра да је грешка направљена у Републичкој пореској управи у Крагујевцу:

Овдашња пореска управа је порез обрачунавала као разлику између стварне и номиналне вредности акција, док су сви остали обрачунавали порез на основу ра-

злике две стварне вредности. Номинална вредност, једноставно, није и реална вредност, а она је формирана приликом процене вредности предузећа 1997. године и ту настаје проблем. Тада је утврђена номинална вредност акције од 100 динара и остала је иста до 2005. године, а предузеће није ревалоризовано, каже Марић.

Акционари се позивају и на мишљење Министарства финансија истичући да је оно на њиховој страни, а Марић помиње и која је тачно ставка најбитнија у датом мишљењу:

По тој оцини Министарства финансија се у једном ставу изричито наводи да „у случају ако порески обвезник не документује стварно плаћену набавну цену хартије од вредности, за утврђивање капиталног добитка набавном ценом сматраће се најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана који претходи продаји хартија од вредности”.

Напомињем да смо ми 2007. продали акције. Дакле, сам смисао је у разлици између стварних вредности, каже наш саговорник. Он напомиње да је било и консултација са представницима пореске управе, као и да су се дуго двоумили шта и како да ураде, али ни то мишљење министарства из 2006. нису прихватили. Након што је одбачена жалба, у другостепену поступку је акци-

онарима остало да поведу приватни спор. Већина је од тога одустала. Нас неколицина смо повели управни спор, а већина је „дигла руке” од свега јер су људи изгубили веру у закон. На страну што је било и неких чудних, да тако кажем, радњи приликом саме продаје предузећа, што није извршена поновна процена, мада је у међувремену предузеће купило машине и механизацију у вредности од два милиона евра, каже Љубомир Шалипуровић.

Из овдашње филијале Републичке пореске управе до закључења броја нисмо добили било какву информацију о овим различитим тумачењима пореза на капиталну добит. У сектору за односе са јавношћу нам је речено „да је директор на одмору, али и да није, они не могу да дају било какве информације без одобрења централне управе у Београду”, те да је реч о прилично сложеној процедури.

Никола СТЕФАНОВИЋ

КРИЗА ЗАТВАРА РАДЊЕ

Видљиво ГОЛИМ ОКОМ

Економска криза највише је погодила најмање, а то су мали предузетници, власници радњи из области услуга и трговине. Пошто су у питању физичка, а не правна лица, као што су предузећа, поступак затварања радње је много једноставнији.

Нема стечајног поступка, а за дугове власник гарантује својом имовином. Када види да гомила губитке и одлучи да стави капа на радњу, власнику остаје само да се одјави код републичке Агенције за привредне регистре, а потом следи одјављивање код пореских органа.

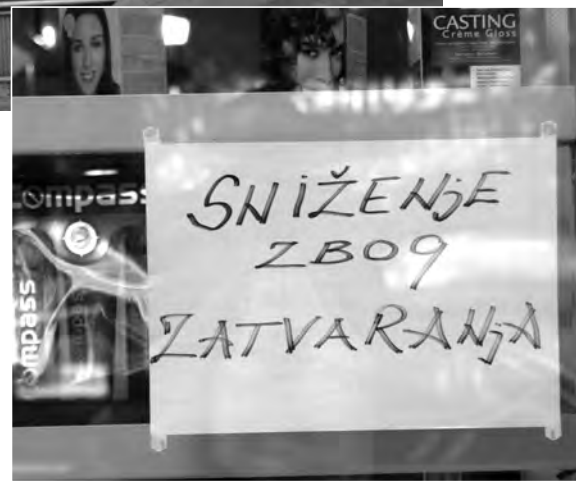
У овом тренутку нема прецизног податка колико је радњи у Крагујевцу затворено последњих месеци, али је очигледно да је испражњених локала све више. Према процени Владе Вучковића, члана Градског већа за привреду, од почетка ове године број затворених радњи је дупло већи од новоотворених. Он каже да може да се ослани само на грубу процену, јер од краја 2005. године, откада уместо локалне управе регистрацију радњи води републичка Агенција за привредне регистре, подаци се добијају са великим закашњењем. Тако ће градска управа тек наредних дана добити податке за крај прошле године.

■ Угрожени трговци текстилом

Слободан Лазић из Одељења за привреду Скупштине града каже да су још 9. априла упутили званичан допис Агенцији за привред-

не регистре, тражећи податак о броју регистрованих предузећа и радњи на подручју града, са финансијским показатељима, како би зависно од тога град предузимао мере из своје надлежности. Међутим, добио је одговор да финансијске податке не могу да добију, а да за број предузетника морају да обнове захтев.

На крају је службеница Агенције Лазићу саопштила да у овом тренутку на подручју града Крагујевца има регистрованих 1.715 привредних друштава (предузећа) и 6.148 радњи. Да би се видео пад броја радњи морали би да постоје и подаци са краја прошле године, или у истом периоду лане, али

них, једноставно, нема. Јелена Бојовић, начелник Одељења за привреду, каже да је на крају 2005. године, до када је ово Одељење било задужено за регистрацију радњи, на подручју града било 4.972 радње. Али, и овај податак је од мале помоћи да би се видело шта се догађало у последњих годину дана.

Углавном, да се радње, и то највише из области услуга и трговине, све више затварају констатује и Драган Пауновић, председник Удружења самосталних предузетника „Слога” из Крагујевца. По његовој евиденцији, претходних година отварао се просечно око 1.000 нових радњи, а затварало око 800 годишње, док од Нове године, према његовој процени, број отворених је дупло мањи од затворених.

Затварају се мале трговинске радње из гране текстила и прехране, али трговци текстилом су више угрожени и међу њима је више оних који гасе делатност. Разлог је смањење куповне моћи грађана, али су код текстилаца велику улогу имали и нови законски прописи по којима нема више продаје комисионе робе, већ она мора да има порекло. Такође, они не могу да издрже конкуренцију због све већег броја кинеских робних кућа у граду, каже Пауновић.

■ Помоћ града

Када су у питању радње за продају прехранбене робе, такозвани СТР-и, ове мале бакалнице из судства, по речима Пуновића, тешко могу да издрже конкуренцију све већег броја мега маркета и тржних центара.

Конкуренција је неправомерна, јер велики ланци дају робу на одложено плаћање до 90 дана, а мале радње то не могу да прате.

Откад евиденцију води републичка Агенција за привредне регистре податке о броју отворених и затворених радњи је немогуће добити, али је видљиво да се у граду затвара све већи број локала. Да градска управа није одустала од принудне наплате

дугова за локалне таксе и порезе било би и више затварања

Велике фирме диктирају и рокове плаћања добављачима и могу да плаћају одложено и по три месеца, док мале радње имају знатно

краће рокове, каже Пауновић. Удружење „Слога” тражило је од градске управе да помогне предузетницима погођеним кризом тако што неће вршити принудну наплату дуговања за локалне градске таксе и порезе. Градска власт им је изашла у сусрет. Да није било такве одлуке број затворених радњи био би далеко већи и настао би колапс у овој делатности.

Код локалних дажбина највише се дугује за таксе за истицање фирме и земљишну ренту, иако фирмарина није повећавана од 2005. до 2008. године. Прошле године та такса је поскупела, али више у првој и другој зони града и за поједине делатности, као што су банке и осигуравајућа друштва, каже Пауновић.

Предузетницима би од велике помоћи могли да буду кредити за ликвидност са субвенционисаним каматама које обезбеђује држава, али је њихов обим ограничен, а задуживање је веома неповољно, пошто су камате везане за курс динара.

Преседник „Слоге” сматра да се предузетништво у граду не може развијати кроз трговинску делатност и да се не може све бацати само на ту карту. Излаз се, по њему, мора потражити у окретању производним делатностима, али и на тој страни само под условом да се мали произвођачи удружују. Пример како би то требало да изгледа је оснивање кластера произвођача текстила у Крагујевцу, у који се удружило десетак малих предузећа и који ће покушати да кроз донације добију помоћ у стварању заједничког производа са којим ће покушати освајање страних тржишта.

Ако је већ извесно да је могућности за отварање малих радњи све мање, врло је важно да бар што већи број постојећих остане. А, да би им се у томе помогло држава и локална управа би за почетак морали да располажу прецизном евиденцијом колико се радњи отвара, а колико затвара.

Милош ПАНТИЋ

ДА ЛИ СУ КРАГУЈЕВАЧКЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ФИРМЕ НЕСПРЕМНЕ ЗА ВЕЛИКЕ ОБЈЕКТЕ

Држава поставља немогуће услове

Пише Александар Јокићевић

Законом о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије у условима економске кризе и јавним позивом за кандидовање објеката од јавног значаја, предвиђено је да приоритет код градње и пројектовања имају градске фирме. Али, ако нико од локалних пројектаната и извођача не испуњава прописане услове, партнера треба потражити у округу, појаснио је недавно члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић, додајући да, када их већ нема у Крагујевцу, нема их ни у Баточини или Лапову. Дакле, тражиће се из целе Србије.

Према његовим речима, овдашњи грађевинци и пројектанти нису спремни да учествују у великим пословима, нису искористили ни пет одсто инвестиционог бума у Крагујевцу, због чега је град углавном упућен на Дирекцију за урбанизам.

Уцена државе

Шта на прозивку члана Градског већа да немају капацитета и снаге да учествују на конкурс за пројектовање објеката из државног програма за помоћ грађевинарству кажу власници пројектантских бироа у граду? Да ли су спремни за послове где се као инвеститори појављују држава и град.

Архитекта Зорица Степановић, власница пројектантског бироа „Ин пројект“, која је од 1989. године у „приватним водама“, каже да је веома изненађена да је држава прописујући критеријуме за предузећа која могу учествовати у реализацији пројеката у складу са Законом о подстицању грађевинске индустрије предвидела да понуђач за пројектовање објекта до 2.000 квадрата мора имати најмање петоро запослених и једно лиценцирано техничко лице. Или, уколико је реч о објекту од 10.000 квадрата, да мора да има 10 запослених, „од којих је минимум по два стално запослена лица техничке струке са важећом лиценцом ИКС

У условима светске економске кризе терет незапослености пребацују на нас. Ми у бироу пројектујемо објекте од 2.000 до 10.000 квадрата, али немам разлога да запослим 10 људи, како стоји у условима за конкурс по Закону о подстицању грађевинарства, каже Зорица Степановић

бр. 300, као и по једно стално запослено техничко лице са важећом лиценцом ИКС бр. 313. Наведено је тек део услова.

Стварно не могу да верујем да су ово урадили. У условима светске економске кризе терет незапослености пребацују на нас, желе да ми решимо тај проблем, уцењују нас кроз број запослених. Иначе, у бироу радимо пројекте између 2.000 и 10.000 квадрата, али, једноставно, немам разлога да запослим 10 људи. Слажем се да, када су у питању лиценце, треба имати најмање по двоје запослених, али морам да кажем, релевантно је знање, квалитет људи који раде, а не број запослених у бироу. Не пристајем на систем уцене, категорична је Зорица Степановић.

Она додаје да је држава, односно, локална самоуправа неиздавањем грађевинских дозвола у 2009. години због неусаглашености закона довела пројектанте у ситуацију да остану без посла, као и да су многи затворили биро.

У том контексту врло је тешко прихватити додатни напор запошљавања. Осим тога, због неодобравања локацијских дозвола, ревизија, код нас пројектна документација не може да се заврши годину дана. Реално, све би то требало да траје три месеца, додаје Степановићка.

Прошле године у „ИН пројекту“ је било 10 запослених, данас петоро. Криза и амбијент који је створила држава учинили су своје. Да би опстали на тржишту ове године „ИН пројект“ и Студио Арх су се спојили, фирма се допуњује са бироом чиме се обједињују делатности и проши-

рују могућности у области пројектовања и изградње. Да ли би радила на великом државном пројекту?

Прво чекамо дозволе, а потом шест месеци чекамо на наплату. Искрено, избегавала сам велике пројекте које финансира држава, из поменутих разлога, јер немам капацитете да ја финансирам до коначне реализације. Није само то проблем, нашу документацију прегледају људи који немају лиценце. Иначе, постоји тенденција од запослених у државној служби да увек пронађу замерку, тиме правдају своје постојање.

Уколико нам држава не обезбеди бржа укњижења, бољу сарадњу са Катастром непокретности, бржа издавања дозвола, у наредном периоду више од 50 одсто фирми ће се угасити, одговор је власнице „ИН пројекта“.

Формирање кластера

Крагујевачки регионални одбор Инжењерске коморе, који обједињује инжењере свих струка који се баве инвестицијама, покушава да пронађе решење. Покренуто је иницијативу за формирање грађевинског кластера Шумадије. Удруживањем 10 малих фирми пројектанти и извођачи могли би да одговоре и захтевним

ПРОЈЕКТАНТИ СУМЊИЧАВИ ПРЕМА ДРЖАВНИМ ПРОЈЕКТИМА

иностраним компанијама, чак и да врше надзор.

У ранијем периоду имали смо јаке грађевинске фирме, велике системе. Многи који су куповали друштвена предузећа нису били спремни да то одрже, мада ни ти системи нису били баш рационални. Након тога све се уситнило, инжењери су отварали сопствене фирме. Данас имамо разубеђене стручњаке и опрему, опет једну нерационалну ситуацију.

Коментарисало се у Комори да су велике послове на нашем тржишту добијала предузећа са стране, из Словеније, Хрватске. Али, такође, чињеница је, неке домаће фирме које су се усудиле да уђу у послове са државом постале су неликвидне, јер је држава велики дужник, подсећа регионални координатор Јелена Бојовић.

У Инжењерској комори су анализирали шта у овом тренутку може да се уради. Многа предузећа поседују опрему, али је треба уполити. Инжењери и-

мају своје биро, међутим, нису сви спретни да се баве инвестицијама, а квалитетни су у свом послу – пројектовању. Због тога мале фирме сарађују међусобно и на тај начин почело се са формирањем тимова који могу заокружити комплетан посао.

Препознали смо интерес за удруживањем. За почетак, јер је и сезона одмора, послали смо упитник малим фирмама, желели смо да покушамо да направимо заједничко предузеће. Не ново правно лице, велики систем, већ грађевински кластер Шумадије и ширег региона. Закон нам то дозвољава. Кластер чине самостална предузећа која и даље раде своје послове, а на конкретном пројекту раде заједно. У наредних месец дана знаћемо колико је заинтересованих, а потребно је минимум 10 фирми. На пример, имамо грађевинску фирму у Јагодини која располаже са опремом, инже-

њере машинских инсталација у Туприји, пројектанте у Крагујевцу. На тај начин кластер би могао да понуди пројектовање, извођење и надзор великим иностраним инвеститорима, сматра координаторка Бојовић. Намеће се закључак да би грађевински кластер Шумадије био потпуно спреман да реализује државне пројекте, али наша саговорница каже да такве пројекте неће радити. Да је држава, којим случајем, предузеће требало би да банкротира. Јер, у 2009. години токови наплате су потпуно стали. То је повукло друга неплаћања, а обавезе пројектантских и грађевинских фирми које су се „опекле“ у пословима са државом, теку.

Како, на основу досадашњег искуства, веровати држави. Са друге стране, приватни пројектанти и извођачи и даље за конкуренте имају јавна предузећа која морају да живе. Баш због недовољног броја запослених са лиценцом у приватним предузећима данас надзор углавном врши Дирекција за урбанизам. Проблем је и Закон о јавним набавкама, прихвата се најнижа понуда, што према ставу Инжењерске коморе никако не значи да ће посао бити квалитетан.

ЗОРИЦА СТЕПАНОВИЋ
СМАЊИЛА БРОЈ
ЗАПОСЛЕНИХ

ЈЕЛЕНА БОЈОВИЋ РАДИ НА ФОРМИРАЊУ КЛАСТЕРА

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и
рекламације 370 – 300

GOLIJA d.o.o.

ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ
У понуди грађевинског материјала нудимо Вам: ОРЕКАРСКИ
ПРОИЗВОДИ: CIGLA, GITER BLOK, PREGRADNI BLOK, SIPOREX, GVOŽĐE...

ИЗОЛАЦИОНИ МАТЕРИЈАЛ
Материјал за топлотне и звучне изолације у грађевинарству:
URSA, ISOVER, AUSTROTHERM, FIM-Kanjiža, IZOLIRKA-Sig....

ПАРКЕТ, LAMINAT, BRODSKI PODOVI
lamelni parket, masivni parket, bambusov parket, bambo flor parket,
parket lamel, bukov parket itd. Lajсне украсне јасен, bukva...

СИСТЕМИ СУВЕ ГРАДЊЕ
У нашој понуди издјавјамо: RIGIPS, USG, KNAUF
Материјал за: Suvo malterisanje, Oblaganje zidova
i termoizolaciju, Oblaganje potkrovlja, Oblaganje plafona,
Spuštene plafone, Pregradne zidove...

БОЈЕ И ЛAKOVI
Из наше широке понуде издјавјамо боје и лакове:
HGP, ZVEZDA HELIOS, DELFIN BG...

VELUX I ROTO KROVNI PROZORI
Velux krovni prozori
Roto krovni prozori

Kraljevačkog bataljona 83
34000 Kragujevac
Tel: + 381 34 323 020
Fax: + 381 34 323 018
Email: companygolija@nadlanu.com

OD SADA NA 4 LOKALCIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AutoPart
BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA
FILTERI
LAMELE I NAPADNA TELA
AUSPUSI "KILLER"

Mobil
Castrol

GUME
FUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOMEHANIZACIJA
MOTORCIKLI I BICIKLI

TRAYAL
MAGNUM
BFGoodrich
MICHELIN
Sava

BESPLATNA MONTAŽA!

1. JANKA VESELINOVIĆA 72, 034 430 658
2. ATINSKA BB, AERODROM, 034 372 371
3. KNEZA MIHAILA 140, MALA VAGA
4. JOVANA RISTIĆA 134, BRESNICA

АСИСТЕНТ ОСТАО БЕЗ КАТЕДРЕ

Злоупотребљен случај владике Ар

Чињеница да је, уз професора Марка Павловића, проговорио о свему што се на факултету дешавало након повратка професора оптужених у афери „Индекс“, али и „спорна“ књига, дисквалификовали мр Зорана Чворовића за место асистента

Пише Марија Обреновић

После више од деценије стажа на Правном факултету у Крагујевцу, мр Зоран Чворовић, асистент на предмету Општа историја државе и права, по свој прилици, остаће без катедре, иако је за његов поновни избор гласало 14 од 24 присутних чланова Наставно-научног већа ове високошколске установе.

Овакав исход нимало није изненадио незабраног асистента, пошто је у питању само резултат онога што се „иза брда ваљало“ већ месецима. Чињеница да су мр Чворовић и професор Марко Павловић, пре неколико месеци, одлучили да јавно проговоре о свему што се на факултету дешава након повратка професора оптужених у афери „Индекс“, никако га није квалификовала за останак на факултету, пошто су управо оптуже-

ни професори прошле године преузели све руководеће положаје, као ни чињеница да је аутор публикације од које су се „оградиле“ и његов факултет и Универзитет.

Лавина је покренута оног момента када је из штампе изашла публикација под називом „Истина о случају владике Артемије“, коју је мр Чворовић објавио заједно са својом колегиницом мр Сањом Спасојевић. Компилација текстова, који су двоје асистената Правног факултета објавили у „приватној режији“, оцењена је од стране појединих владика као део пропаганде против највиших црквених тела и њихових канонских и законитих

одлука. Ауторима је спочитавано да су се, на академски неадекватан и морално недопустив начин, укључили у својеврсну кампању против Синода, патријарха и Српске православне цркве.

■ Пацке за јавно иступање

Иако је публикација са факултетом и Универзитетом у Крагујевцу повезана само чињеницом да су аутори запослени на Правном факултету, декан др Предраг Стојановић и ректор др Слободан Арсенијевић експресно су се од ње оградиле најпре писмом, а затим и посетом патријарху Иринеју.

Владике Атанасије и Иринеј Буловић су, након објављивања књиге, упутили писма ректорату Правног факултета у Крагујевцу у којима стоји да ће, уколико се управа факултета не огради од мене и колегинице Спасојевић, бити дис-

кредитовани добри односи између цркве и Универзитета. Тада смо и чули да ће се о нашој судбини на факултету одлучивати консултацијом са високим црквеним круговима. Тражили смо од декана др Предрага Стојановића да се изјасни о овима наводима, али никакав одговор нисмо добили, каже мр Зоран Чворовић.

Након тога уследило је укидање Катедре за правну историју, на којој је мр Чворовић асистент. Шеф Катедре, професор Марко Павловић, и асистент мр Чворовић решили да ову одлуку декана не прећуте, већ јавно проговоре о, како су тада навели, „очигледном притиску који на њих врши оптуженичка група из афере 'Индекс', која је на власти на овом факултету”.

Већ тада био сам свестан какав ће бити исход. Акредитована Катедра за правно-историјске науке, ко-

ја постоји на свим правним факултетима у Србији и државама бивше Југославије, укинута је управо да би се заобишло мишљење професора Павловића. Правно-историјски предмети су придодати Катедри за јавно право и тиме припојени потпуно несродним предметима, као што су наука о управљању и управно право, где већину чине професори из афере „Индекс”.

Врхунац је представљало ангажовање испитивача са Римског права, доцента са Новосадског универзитета, који треба да испита студенте на српској правној историји и правној историји света по удебеницима које је написао професор Павловић и по којима је професор Павловић завршио предавања, објашњава мр Чворовић.

■ Следи жалба Сенату

Након укидања Катедре формирана је комисија која је требало да да мишљење о реизбору мр Зорана Чворовића. Он каже да нема примедбе на састав комисије, већ на саму процедуру реизбора.

Процедура за реизбор требало је да буде покренута најкасније 20. јануара ове године, а не 12. маја, као што је то учињено, каже наш саговорник.

Иако је комисија, чији су чланови редовни професори др Сима Аврамовић, др Мирјана Стефановски и др Марко Павловић, оценила да се „ради о најбољем правном историчару млађе генерације у Србији”, на седници Наставно-научног већа, одржаној 15. јула, мр Чворовић није добио потребну већину.

Седници Наставно-научног већа први пут су присуствовали и они

ЧЕКА ПИСМЕНУ ОДЛУКУ - МР ЗОРАН ЧВОРОВИЋ

КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ У ШКОЛАМА

Игра и учење

Основци који ово лето проводе у граду имају прилику да се друже, забаве и науче нешто кроз низ креативних радионица. Енглески језик, курс занимљиве хемије или информатике, али и спортске игре организоване су у неколико овдашњих основних и средњих школа.

Радионице су организоване у оквиру пројекта који реализују Центар за младе „Школа мира” и Политехничка школа. У раду са децом која су овог лета остала у граду, где проводе летњи распуст, ангажовани су професори српског и енглеског језика, информатике, хемије, професори разредне наставе и физичког васпитања. У питању су незапослени просветни радници који, углавном, дуго чекају на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Образовно-васпитне активности се реализују у Политехничкој школи, као и у основним школама „21. октобар”, у Ердечу, Драгобраћи и Маршићу. За разлику од класичне наставе, рад са децом је

Енглески језик, курс занимљиве хемије или информатике, али и спортске игре, организоване у неколико овдашњих основних и средњих школа, оно су што „Школа мира” нуди основцима који лето проводе у граду

заснован на принципима неформалног образовања. Ангажовани просветни радници су осмислили за младе низ интересантних интерактивних радионица, школа енглеског језика је веома популарна, као и курс занимљиве хемије и информатике. Посебно посећене су спортске секције, каже Петар Стефановић, координатор пројекта.

Можда најзанимљивије у свему је што ученици имају право да буду креативни и сами предлажу теме које их интересују и које се обрађују на радионицама. Сам процес овог радног ангажовања незапослених просветних радника са евиденције НСЗ је подељен у два тематска циклуса.

Први је назван „Лето код куће”, док други радни циклус почиње од 18. августа, када ће просветни радници помагати ученицима који полажу поправне испите. Од првог септембра просветни радници улазе у редовни процес наставе где асистирају старијим колегама у редовној настави. Они ће помагати у раду са децом која имају проблеме у савлађивању наставног градива, што је посебно важно у овом периоду када започиње важни процес инклузивног образовања у нашим школама, каже Стефановић. Кроз овај јавни рад, по речима ко-

КОРИСНО И ЗА ДЕЦУ И ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ ПРОСВЕТАРЕ

ординатора пројекта незапослени просветни радници стичу драгоцену професионално искуство, имају шансу да покажу свој педагошки талент и, наравно, да се привремено или стално запосле у основним и средњим школама и раде посао за који су се школовали.

На евиденцији Националне службе за запошљавање на посао

чека око 400 просветних радника. Највише је професора разредне наставе и професора физичког васпитања. У нашем граду већ другу годину спроводи се још једно радно ангажовање професора разредне наставе под истим називом, тако да су ова два важна и иновативна пројекта привремено радно ангажовала око 70 просветних радника, каже наш саговорник.

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

**ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ**

МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматолозије

телефони
034/356-444
064/16-20-311
Илинданска 7/1

FENIX
FIRMA SA PREPORUKOM

VIDEO NADZOR
ALARMNI SISTEMI
EVIDENCIJA RADNOG VREMENA
SA KONTROLOM PRISUPA
SERVISIRANJE ELEKTRONIKE
OZVUCENJE

034 842 368
063 778 50 40
064 285 74 40

PROMEDICO
Privatna agencija

■ Nega i pomoć u kući
■ Dežurstvo pored pacijenata
24 sata
u kućnim uslovima

Nikole Pašića 31-11-18 Kragujevac
Usluzni telefoni: (034) 361 959
(064) 156 7 934 (064) 83 17 513

GIP
Kragujevac

GEO ING PREMIER
Premer zemljišta... omeđavanje
Snimanje objekata... parcelacije
Deobe parcela... izrada
situacionog plana
Snimanje vodova
Izrada katastarsko
topografskih planova

Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

ГЕО ПЛАН

СВЕ врсте геодетских
услуга

ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних
инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

ДИЛЕМЕ ОКО УПИСА У ПРВИ РАЗРЕД

Шемија

професори који су се након избора др Предрага Стојановића за декана потпуно повукли. Од 24 присутних професора 14 је гласало за мој поновни избор у звање асистента. Међутим, да бих био изабран било је потребно 16 гласова, што је већина од укупног броја чланова већа. Тврдим да је једини разлог због кога нисам изабран књига „Истина о случају владике Артемија”. Наиме, уместо да се на седници расправља о мојим стручним квалитетима, цитирани су делови из интервјуа који сам дао листу „Правда”, објашњава наш саговорник.

Одлука Наставно-научног већа у писаној форми још увек није уручена мр Чворовићу. Очекује, како каже, да то буде учињено 16. августа, након његовог повратка са одмора.

- Радни однос ми још увек није прекинут, али је то нешто што логично следи уколико не прођете реизбор. Међутим, на одлуку Већа имам право жалбе Сенату Универзитета и то ћу и учинити. Као правник верујем у институције система. Очекујем позитивну одлуку Сената Универзитета, јер ће се показати да је од почетка вођен прогон против мене и да сам незаконито остао без посла. У супротном, заштиту својих права мораћу да потражим на суду, закључује мр Чворовић.

Декан Правног факултета, др Предраг Стојановић, одбио је да коментарише наводе сада већ бившег асистента мр Зорана Чворовића. У телефонском разговору навео је да се Правни факултет овим поводом није оглашава нити ће се оглашавати пошто је „све урађено по закону”.

У пројекту који тренутно спроводу „Школа мира” и Политехничка школа ангажовано је 17 лица на три месеца, а финансира Министарство економије и регионалног развоја са око 1.700.000 динара.

- Наша идеја ишла је у два правца. Први је да основцима понудимо да на смислен начин проведу слободно време, а други да младе незапослене раднике мотивишемо на процес доживотног учења и сталног стицања нових знања и вештина. Управно зато ћемо организовати и радну посету учесника Бизнис иновативном центру, како би се уместо дугогодишњег чекања на националној служби за запошљавање млади просветни радници мотивисали да траже и нека друга могућа каријерна решења, објашњава Стефановић.

Иначе, у „Школи мира” управо раде на још једном пројекту који би ангажовао незапослене просветне раднике. У питању је програм под називом „Викенд образовање”, који ће трајати током читаве школске године. У оквиру њега незапослени просветни радници би сваке суботе и недеље били ангажовани у раду са ученицима кроз различите креативне радионице.

М. О.

Дечац и девојчице рођени пре 1. марта 2004. године сешће у септембру у школске клупе, без обзира на то да ли су похађала припремни предшколски програм или, по мишљењу родитеља, па и психолога, нису још спремни за то

Јесенас донет Закон о основама система образовања предвиђа да се у први разред основне школе уписује свако дете које до почетка школске године, односно 1. септембра, има најмање шест и по, а највише седам и по година. Ове године то су деца рођена од 1. марта 2003. до 1. марта 2004. године.

Идентичну одредбу имао је и закон из 2003. године, али је Министарство просвете тек ове године решило и дословно да је спроведе у дело. Самим тим, дечац и девојчице рођени пре марта 2004. године сешће у септембру у школске клупе, без обзира на то да ли су похађала припремни предшколски програм или, по мишљењу родитеља, па и психолога, нису још спремни за то.

Родитељима прете казне

Оваква одлука Министарства просвете је подигла праву буру неких родитеља који сматрају да им деца још увек нису спремна за школску клупу. Појединачних реакција било је и у Крагујевцу, али ни потврде од психолога, ни било каква решења комисија за категоризацију деце, које су, иначе, у међувремену укинуте, неће одложити упис детета у школу. Родитељима који, упркос томе што им деца испуњавају старосни услов за полазак у школу, следи новчана казна од 5.000 до 25.000 динара ако намерно или без оправданих разлога не упишу дете у основну школу или ако дете без оправданих разлога не похађа наставу у основној школи.

Јединица локалне самоуправе води евиденцију и обавештава школу и родитеље, односно старатеље о деци која су стасала за упис и која су уписана у школу. Општине ће, дакле, спроводити законску обавезу укључивања деце у припремни предшколски програм и основно образовање. Инспекцијски надзор спроводу општински инспектори.

Комисије за категоризацију деце су укинуте, а уместо њих у току је формирање интересорних комисија које ће чинити представник школе, учи-

ИЗ „ШКОЛИЦЕ” СЕ МОРА У ПРАВУ ШКОЛУ

тељ, педагог, психолог, родитељ и школски лекар. Комисија ће утврђивати потребу за додатном образовном, материјалном и социјалном подршком.

Ближе услове за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику, састав и начин рада интересорне комисије, прописују споразумно министар надлежан за послове здравља, министар надлежан за послове социјалне политике и министар просвете, каже се у саопштењу Министарства просвете које је почетком августа стигло на адресе медија, али и свих установа у склопу система образовања. Ради се, иначе, о идентичном тексту које је Министарство објавило и 1. априла, односно на почетку уписа у први разред.

Интересорне комисије неће, међутим, као донедавно постојеће категоризационе, моћи да решењем потврде како дете није спремно за школу и тиме за годину дана одложе упис у први разред, већ ће само констатовати евентуалну потребу за индивидуалним образовним планом за дете. Самим тим, било дете спремно за школу или не оно ће се 1. септембра наћи у ђачкој клупи, а уколико за школу није зрело са њим ће се радити посебно, кажу у крагујевачкој Школској управи.

Иако су комисије за категоризацију укинуте, Установи за децу „Нада Наумовић” стигло је пре неколико месеци решење за двоје малишана.

- Добили смо решења о одлагању за двоје малишана, али она очигледно неће важити, пошто се Министарство у међувремену огласило саопштењем да сва деца морају кренути у школу, каже Радница Вучковић, секретар Установе за децу „Нада Наумовић”.

Емотивна зрелост важнија од знања слова

Дете је за упис у школу спремно онда када достигне одговарајући степен интелектуалног, социјалног и емотивног развоја. Свако дете је, каже психолог Татјана Павловић, прича за себе. Појединачно су за школу спремна и са пет и по година, док нека путу спремност не стекну ни са осам или девет.

- Већина родитеља се руководи тиме шта дете зна, односно његовим интелектуалним способностима. Приликом поласка у школу су, међутим, много важнији степен емотивне и социјалне зрелости детета. Од препознавања слова и бројева значајније је како

ће дете поднети раздвајање од родитеља, како ће се уклопити у нову средину, прихватити ново друштво, правила понашања у школи и има ли радно-хигијенске навике, каже Татјана Павловић.

За децу која су у школу кренула „пре времена” посебан проблем настаје приликом преласка у пети разред. Наиме, до тог периода родитељи још и могу да им помогну, али овај моменат постаје критичан за малишане који немају одговарајуће радне навике. Чињеница да су индивидуализовани наставни планови законски обавезни за децу са сметњама у развоју, малишане који нису достигли пуну зрелост за полазак у школу, али и посебно надарене ученике, умногоме ће, сматра наша саговорница, променити ситуацију. Закон, наиме, није увео само нову врло рестриктивну одредбу о упису, већ и обавезао школе на нови начин рада.

- Индивидуализовани приступ и наставни план за свако дете, који је сада и законска обавеза учитеља, превазићи ће овај проблем, па родитељи који и нису баш сигурни да њихово дете треба да крене у школу у септембру не би требало да се плаше. Интересорне комисије које ће одлучивати о начину рада са дететом, састављене су од учитеља, стручних сарадника, психолога и педагога, али ће у раду учествовати и родитељ. Посебно је важно да родитељи немају предрасуде, већ да као особе које најбоље познају своје дете учествују у раду. На послетку, они су ти који по закону морају да одобре индивидуални план и програм за своје дете, каже Татјана Павловић.

Упис деце у први разред продужен је до 31. августа. У први разред може се уписати и дете старости од шест до шест и по година, након провере спремности за полазак у школу.

М. ОБРЕНОВИЋ

ОВАЈ БАК ПРВАК ЈЕ, ОЧИГЛЕДНО, БИО СПРЕМАН

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Ginekološko-akušerska ordinacija

Genus
femininum

mr sci dr **RAJKO LAZAREVIĆ**
ginekolog-akušer

Kralja Milana IV br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genus@sbb.co.yu
www.genusfemininum.net

DAM d.o.o.

Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 191

Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301

Boje Lakovi Fasade

Besplatan prevoz za veće porudzbine
Radimo i nedeljom

СаноКГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

GAČA
dekor

AI
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja
od pločastih
materijala

Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

DR ALARM

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

Удружење „Школа мира“ уз финансијску подршку Министарства омладине и спорта расписује

КОНКУРС

за финансирање најбоље волонтерске омладинске акције „МЛАДИ СУ ЗАКОН“ ЗА ШУМАДИЈСКИ ОКРУГ

Конкурс за финансирање најбоље волонтерске омладинске акције „МЛАДИ СУ ЗАКОН“ намењен је младима старости од 15 до 30 година са циљем да им се омогући активно укључивање у процес израде закона и спровођења Националне стратегије за младе. Овим конкурсом остварује се директан допринос младима у локалној средини. Пружа им се могућност да се активније укључе у друштво, укажу на потребе младих у својој средини и допринесу решавању уочених потреба.

КО МОЖЕ ДА СЕ ПРИЈАВИ:

Конкурс је намењен младима које активно раде или имају намеру да раде на мобилисању младих да се активно укључе у друштво, указивању на потребе младих у својој околини и решавању уочених потреба са којима се данас суочавају млади у локалној средини.

На конкурс могу да се пријаве **регистрована омладинска удружења и неформалне омладинске групе** састављене од минимално пет чланова (ђачки или студентски парламенти, разне омладинске секције и сл.) **са територије шумадијског округа.** Неформалне омладинске групе морају имати минимум једну пунолетну особу.

Конкурс је намењен младима старости од 15 до 30 година, а у складу са циљевима и принципима Националне стратегије за младе. У припреми и реализацији активности искључиво могу да учествују млади у поменутом старосном добу.

Волонтерска омладинска акција може бити спроведена искључиво на територији шумадијског округа.

Предност ће имати организације/неформалне групе које :

- покажу висок степен иновативности у предлогу волонтерске омладинске акције;
- имају јасно образложен квалитет и значај предложене иновативне акције;
- могу да демонстрирају капацитете за вођење поменуте манифестације.

Посебно ће се вредновати акције које могу да документују да:

- се односе на потребе младих из руралних средина;
- укључују већи број младих.

ИЗНОС СРЕДСТАВА И ВРЕМЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ:

Предложена акција мора бити спроведена у периоду од 01. до 20. октобра 2010. године. Максимална вредност предложене акције може износити 80.000 динара.

Удружење „Школа мира“ ће пружити подршку одабраној организацији/неформалној групи током реализације волонтерске омладинске акције и sukcesивно ће директно вршити плаћање трошкова акције у складу са динамиком одвијања активности при реализацији акције.

Организатор конкурса задржава право да новчани износ средстава потребних за реализацију активности кроз преговоре са подносиоцем пријаве умањи уколико процени да је предложени износ средстава потребан за реализацију појединих активности на пројекту нереалан.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ТРОШКОВЕ КОЈИ СЕ МОГУ УКЉУЧИТИ:

Приликом дефинисања буџета треба имати у виду планиране резултате, обзиром да ће се приликом евалуације вредновати однос између тражених средстава и планираних резултата.

Прихватљиви трошкови су сви они трошкови који су неопходни за реализацију волонтерске омладинске акције и директно доприносе остваривању планираних резултата.

Неприхватљиви трошкови, односно трошкови који се неће покривати из буџета пројекта су: хонорари носиоца активности волонтерске омладинске акције, куповина техничке опреме и куповина или штампање промотивног материјала којим се или нарушава здравље или се промовишу нездрави начини живота.

ГДЕ И КАКО СЕ ШАЉУ ПРИЈАВЕ, ПРОЦЕНА И ОДАБИР

Пријављивање на конкурс се врши попуњавањем Пријавног формулара. Попуњен пријавни формулар се доставља електронском поштом на адресу skolamira@verat.net са назнаком „За конкурс: Млади су закон“ или поштом на адресу:

ШКОЛА МИРА, Трг слободе 1 / 4, 34000 Крагујевац

Након затварања конкурса Комисија коју формира Удружење „Школа мира“ ће одабрати **једну волонтерску омладинску акцију „Млади су закон“** која ће бити финансирана у

Све пријаве послате закључно са датумом завршетка конкурса биће узете у разматрање.

Пријаве које носе датум пошиљке након затварања конкурса, које садрже нетачне податке или су достављене на други начин (осим предвиђеним правилима конкурса) неће бити узете у разматрање.

Додатне информације можете добити на е-маил: skolamira@verat.net или **телефоном 034/332-767 или 064/287-6446.**

ГРАХ АУТОМАТИВЕ

Проширирање производње

Словеначка фирма ГРАХ аутомативе започела је градњу још једног погона за производњу електричних инсталација у Баточини. Хала ће бити површине 5.000 метара квадратних, а инвестицијом од 12 милиона евра запослиће се око 400 радника, рекао нам је Радиша Милошевић, председник општине Баточина. **М. И.**

НАЛАЗ ИНСПЕКЦИЈЕ

Страдао због пропуста

Први подаци до којих су дошли инспекцијски органи указују да је предузеће „Зормонт“, које је као подизвођач радило на санацији крова погона у Фијат аутомобилима Србија, на коме је 21. јула погинуо двадесетчетворогодишњи Борис Чавар из Врбаса, направило низ пропуста у примени мера безбедности на раду. Према речима републичког инспектора рада Љубише Петковића, утврђено је да градилиште није било обезбеђено заштитном оградом којом би се онемогућило прилаз опасној зони, односно проходној стази на кровној конструкцији где су радови обављани.

Такође је констатовано да, иако су радници радили на великој висини, Чавар није могао да се веже, јер послодавац није обезбедио заштитно уже које би повезао са заштитним опасачем које је имао на себи. Утврђено је и да није постојао стални надзор радника који су радили на реконструкцији кровова, који би вршило стручно лице, већ су они били самостални. Пропуст је и што су главни извођач радова, фирма „Тримо инжењеринг“, и фирма „Зормонт“, као подизвођач, имали једно исто лице за спровођење мера безбедности.

Петковић наводи да извођач, који има документацију о почетку радова и урађен елаборат о процени степена ризика, документацију није доставио инспекцији, што је по закону морао да уради.

Инспекција је утврдила да је страдали Чавар био уредно пријављен и да је имао уговор о раду и лекарско уверење да је способан за рад на висинама.

Према речима инспектора Петковића, пошто још увек није сачињен записник, још се не може говорити о санкцијама које ће сносити извођач радова.

На основу досадашњих налаза евидентно је да постоје основи за покретање прекршајне пријаве на основу које би послодавац страдалог радника могао бити кажњен са 800.000 динара, али се још увек не може говорити о томе да ли у овој трагедији постоје елементи кривичног дела. То ће бити познато за десетак дана, када очекујемо да би записник могао бити потписан, каже Петковић.

Борис Чавар погинуо је 21. јула, када је пропао са кровне конструкције, пао на страну камиона испод градилишта, а затим на бетон. **Ј. С.**

ПОСЛЕ ШАМПИОНСКЕ ТИТУЛЕ

Прослава у Ратковићу

Репрезентација Србије особа са инвалидитетом у стрељаштву и стрељачка Дружина „Чика Мата“ протеклог викенда, у селу Ратковић недалеко од Крагујевца, прославили су жетву медаља и светски рекорд Драгана Ристића, постигнут у Загребу прошле недеље. Драган је са 706,6 кругова освојио златну медаљу у дисциплини Р5, гађању ваздушном пушком из лежећег става, оборивши седам година стар светски рекорд и окупио се бронзаним одличјем у дисциплини ФТ2, гађа-

њу у падајућу мету. Драган је од ове године први спортиста инвалид у „Чика Мати“ који је ове године, уз бројне медаље на светском куповима, поставио и светски рекорд којим је визирао пасош за Параолимпијске игре у Лондону.

Селектор Ненад Пајић тврди да је он рођени шампион у чијим је рукама свака пушка убојита и да су му тренери и селектор само сервис који праве планове за успех.

Задовољан сам што су ми у Ратковићу стигле колеге из репрезентације и „Чика Мате“ да са родитељима, најближим рођацима и пријатељима прославим успех који тешко може да се надмаши. Циљ ми је да се на Европском првенству појавим још са малокалибарском пушком, открива планове за „Крагујевачке“ овај светски рекордер. **М. И.**

ЛОВ И РИБОЛОВ

Оружарима Брзански котлић

Да се у Брзану не догађају само ствари попут већ чувених и (озлоглашених „шакалијада“, доказ је прошлонедељни, баш пред светог Илију, „Други брзански котлић“, на коме су се опробали врхунски мајстори спремања гулаша од дивљачи. Гастрономско-ловно-туристичка манифестација оваквог реномеа и гурманског повода привукла је не само мештане Брзана и околних села, већ и чланове свих ловачких удружења из ближе и даље околине, а посебно је „легла на душу“ радницима на привременом раду у иностранству и њиховој деци који су решили да летњи одмор проведу у свом родном крају.

На Другом, такмичарском „Брзанском котлићу“ од дивљачи учествовало је више од двадесет мајстора за спремање гулаша са својим екипама, а заслужено је тријумфовао, као и много пута до

сада на сличним смотрима и манифестацијама, екипа крагујевачких „Оружара“, на челу са прослављеним Љубишом Денићем Бибетом, који је пред окупљеним љубитељима ловачког гулаша, гостима и медијским посланицима изјавио да је тајна његовог „успеха и укуса“ у специјалним травкама које он, поврх што је радник „Наменске“ и кулинар, као пасионирани извиђач доноси са разноразних таборована и бивака по врлетима наше домина. **З. М.**

Узвратили побратимство Змајевчанима

Чланови крагујевачког Удружења спортских риболоваца „Магма“ побратими су са истороним удружењем „Јегричка“ из места Змајево код Врбаса. Пошто су овдашњи риболовци имали прилике пре месец дана да уживају у чарима гостопримства Јужног бачког региона, дошло је време да се побратимско гошћење и дружење узврати.

Делегација „Јегричке“ бравила је код својих шумадијских побратима и браће по „штапу, удици и до-

број капљици“ од петка, 6., до недеље, 8. августа. Многи од њих, „тронути“ традиционалним и надалеко чувеним гостопримством Шумадијца, па још и побратима, поштедно, нису ни распакивали риболовачке штапове, већ су се без околишања предали садржајима типа: дружење, роштиљ, срнећи гулаш и рибаља чорба.

Они, пак, који су се желели ухвати у коштац са овдашњим слатководним алама имали су прилику и за то, јер им је био обезбеђен смештај у кампу и бунгаловима на језеру у Грузи.

И дружење и пецање успели су сто посто, кажу и гостујуће „Јегричке“ и домаћини „Магмаши“.

З. М.

ПЛЕЈЕРИ УКРАДЕНИ НА ПАРКИНЗИМА

Из возила узимали плејере

Марко П. (18), Александар С. (20) и Милован Ј. (19) из Крагујевца привели су истражном судији Основног суда у Крагујевцу због основане сумње да су извршили кривична дела тешке крађе, као и Никола С. (18) из Поповца код Параћина, због прикривања.

Сумња се да су Марко П., Александар С. и Милован Ј. од јуна до августа ове године на подручју Крагујевца у различитим деловима града обијали путничка возила и из

них украли 13 ЦД плејера. Возила су обијали на паркинзима искључиво у ноћним сатима, а у извршење кривичних дела одлазили су Александровим возилом марке „Југо“.

Украдене ЦД плејере продавали су Николи С. из Поповца и разним купцима у Крагујевцу, код којих су пронађени и биће враћени власницима. Истражни судија је, након саслушања, свима осумњиченима одредио притвор.

Кради стоку

Крагујевачка полиција лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда спровела Мусу Е. (28) из Велике Плана, као и Божидара Ђ. (24) и Дејана Д. (31) из Крагујевца, због постојања основа сумње да су на подручју општине Крагујевац извршили више кривичних дела крађа.

Они су, ове године, из штала и обора у местима Вињишта и Цветовецац и насељу Петровац, украли шест оваца и по двоје јагњаци и телаци, по које су одлазили различитим возилима, којим су украдену стоку одвозили и продавали.

Последње кривично дело извршили су у ноћи између 25. и 26. јула, када су у Цветовецу и Петровцу украли два телета и продали их

купцима код којих је, у замрзивачима, пронађено месо ових животиња.

Поред ових дела, сумња се да су Муса Е., Божидар Ђ. и Дејан Д. са необезбеђеног плаца у Петровцу украли акумулаторе, вредности око 40.000 динара. Интензивно се ради и на осветљавању осталих кривичних дела која су они извршили, као и проналажењу других учесника који су учествовали у овим крађама.

Против Божидара Ђ. поднета је кривична пријава због постојања основа сумње да је 6. августа, на раскрсници улица Булевар краљице Марије и Јосифа Шнерсона у Крагујевцу, ометао овлашћена службена лица у вршењу послова безбедности.

Крађа бакарних цеви

Крагујевачка криминалистичка полиција лишила је слободе и уз кривичну пријаву истражном судији Основног суда спровела Слободана К. (49) из Крагујевца, због постојања основа сумње да је извршио кривична дела тешке крађе. Слободан К. је осумњичен да је крајем априла ове године обио балконска врата куће у насељу Сушица у Крагујевцу и из ње украо бакарне цеви вредности 100.000 динара. Сумња се да је од маја до јула ове године три пута обио магацин стамбеног објекта који се гради у насељу Бубањ, из којег је украо већу количину бакарних цеви, водоводног материјала и других предмета, чија је вредност 300.000 динара. Одузете предмете је ломио, секао и продавао као секундарне сировине.

Утопиле се две жене

У језеру Водојажа, код Фабрике електропорцелана у Аранђеловцу, 6. августа око шест сати пронађено је бживотно тело Маје Недељковић (24) из Аранђеловца. Тело које је плутало по површини језера уочили су риболовци и извукли га на обалу. Нестанак Маје Недељковић Полицијској станици у Аранђеловцу пријављен је 4. августа у вечерњим сатима. На њеном телу нису уочени трагови насиља. Увиђај је извршио истражни судија Вишег суда у Крагујевцу, у присуству заменика Вишег јавног тужиоца и полицијских службеника из Аранђеловца. Узрок смрти Маје Недељковић утврдиће обдукција, коју је наложио истражни судија.

На истом језеру 6. августа око девет сати утопила још једна особа. Након доласка такси возилом, за сада неидентификована жена одевена је ушла у језеро. По речима такси возача који је и пријавио догађај, она је препливала неколико метара и нестала са површине воде. У проналажењу утопљенице ангажовани су рониоци из Крагујевца.

Силовање уз претњу пиштољем

Полицијци из станице у Аранђеловцу лишили су слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Вишег суда спровели Радомира М. (77) из Копањара код Аранђеловца, због постојања основа сумње да је извршио силовање. Сумња се да је Радомир М., крајем јула и у августу ове године, уз упућене озбиљне претње пиштољем, који је поседовао по одобрењу, присиљавао на сексуалне односе Г.Ђ. (44) из околине Аранђеловца. Радомир М. и Г.Ђ. су неколико година били у емотивној вези, а када је Г.Ђ. желела да прекине контакт са њим, он је наставио да долази код ње и примораво је да буду заједно. Полиција је од Радомира М. одузела оружје, а истражни судија Вишег суда му је, након саслушања, одредио притвор.

Полунаг напао старицу

Полиција из станице у Книћу лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда спровели Александра З. (30) из Грабовца код Кнића, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело недозвољене полне радње.

Сумња се да је Александар З. четвртог августа у вечерњим сатима отишао код М.Т. (74), коју од раније познаје, и са њом започео разговор око продаје дрва за огрев. По повратку од стоке, коју је у међувремену нахранила, старици је Александар З. полунаг пришао са леђа и обухватио је рукама, али је она успела да се отргне, побегне и догађај пријави полицији.

Страдао на мопеду

У саобраћајној незгоди, која се догодила 8. августа око 21,50 сати у Улици Краљевачког батаљона у насељу Корићани, погинуо је Саша Ђокић (37) из Крагујевца. На мопед којим се он кретао од Драгобраће према Крагујевцу, возилом марке „волксваген голф“ налетео је Дејан П. (43) из Аранђеловца. Дејан П. је возилом управљао неприлагођеном брзином, под дејством алкохола и кретао се у истом смеру као и возач мопеда.

Саша Ђокић је после поноћи подлегао повредама у Клиничком центру у Крагујевцу. Увиђај је извршио истражни судија Основног суда, у присуству заменика Основног јавног тужиоца и припадника полиције. Дејану П. одређена је мера задржавања у трајању до 48 сати, након чега ће бити лишен слободе и, уз кривичну пријаву, спроведен истражном судији Вишег суда, због постојања основа сумње да је извршио тешко дело против безбедности јавног саобраћаја.

CityVision

MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!

LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJEG OGLAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

Вода је драгоценна,

трошите је рационално!

БОРБА СА ВОДОМ У БЕЛОШЕВЦУ

После сваке кише – ПОТОП

Неуређени Баљковачки пут већ годинама прави велике проблеме мештанима у овом делу насеља, јер после сваког јачег пљуска не могу да допру до својих кућа, или да из њих изађу

Одбрана од бујице која се слива низ пут, градња импровизованих насипа, постављање барикада дуж ограда, за житеље улице Караула 2 у Белошевцу је готово свакодневица. Мада већ годинама чекају на асфалтирање своје улице и уређење канала уз њу како би се спровела вода приликом невремена, локални одборници су, изгледа, заборавили на њих. Ни након протеклог викенда и обилних киша, када су се поново обратили Савету Месне заједнице за помоћ, ништа још није урађено, а Зоран Вукомановић, чија је кућа прва на удару, каже да су само дошли, видели и отишли:

- Проблеме нам прави запуштени Баљковачки пут на који излази Улица Караула 2. Горје се на врху брда скупља вода и кад пробије и крене низбрдо то је права река. Прошле суботе смо имали по ко зна који пут нови налет, након обилних падавина, а овај пут је вода направила хаос. Са собом је понела и шодер који је присут пре пет година и дуж целог пута направила кратере до колена, тако да више не можемо колима да дођемо до кућа, прича Вукомановић, док показује широке и дубоке бразде у улици, последице последње непогоде.

- Ишли смо у Месну заједницу и апеловали да изађу и ураде нешто, јер овако више не иде, а све што би требало је да пошаљу један багер који би уз Баљковачки пут прокопао канал и тако усмерио водену стихију поред њега. Међутим, они су дошли, погледали, констатовали да „су мислили да смо пријавили поплављене куће“ и - отишли.

Но, како каже Вукомановић, плављење кућа више и не пријављују, јер је то постало саставни део њихових живота, нешто савсем обично.

- Када нам се куће напуне водом то и не пријављујемо, мање-

више смо навикли. Сад нам је много већи проблем што још мало нећемо моћи ни да стигнемо до кућа. С обзиром да је пут под нагибом, они који живе у делу улице који је раван имају мање проблема са прилазом, те им је само плављење проблем. Наиме, ту је улица и заравњена јер је имало чиме, с обзиром да је вода снела шодер низ падину, саркастично констатује наш саговорник.

ЗОРАН ВУКОМАНОВИЋ ИСПРЕД НЕПРОХОДНЕ УЛИЦЕ

Од асфалтирања су се готово и опростили и мада зна да ће испати „бела врана“, напомиње да има улица које се асфалтирају у овом делу Белошевца:

- Кад је шодер присут, на томе се

завршило. Овај наш брег и онај суседни нико и не помиње, али се уз пругу, као и улице где живе одборници и улице у непосредној близини асфалтирају. Дакле, ради се по пинципу: ако имаш неког. А није да тражимо нешто велико, само да се раскопа канал уз пут.

Куће које су на врху улице обавезно буду поплављене, а трагови воде и влага су већ узели данак, па се у подрумима и на спољним фасадама већ оцртава ниво воде:

- Код мене је вода у подруму била до колена, код комшије и до струка, а њима је већ пропала и фасада од сталне влаге. Када кише нема, онда се трудимо да сами направимо неке импровизоване насипе, стављамо картон, довлачили смо сами и свака-

кав шут да направимо бедеме дуж ограда да скренемо ток, али нам чак ни то не помаже много. Све уредно плаћамо, укључујући и грађевинско земљиште, а ово, наводно, важи за градско насеље. Па, је л' ово личи на градско насеље, пита се Вукомановић и додаје да би им животни услови лако могли бити побољшани, али да њих у овом крају „нико не зарезује ни за шта“.

Да проблем с поплавама није нов говори и чињеница да се на дну улице пре неколико година појавило клизиште. Један од житеља је своју кућу напустио и одселио се услед пуцања зидова и носећих стубова, док други и до данас нису успели да санирају последице. Оно што сви истичу је да и поред тога што би требало да буду ослобођени неких дажбина, с обзиром да живе на клизишту, сви рачуни и даље стижу без дана кашњења на њихову адресу. За разлику од одборника.

Н. СТЕФАНОВИЋ

ВОДОДЕРИНА НА СРЕД УЛИЦЕ КАРАУЛА 2

САНАЦИЈА КЛИЗИШТА У Потпорни

Кућа породице Шћекић у Сомборској улици само што није „крнула“, због чега су чланови Градског већа дали сагласност за санацију и овог клизишта

На претходној седници Градског већа дата је сагласност за закључење уговора са предузећем „Геоинжењеринг“ из Ниша које ће израдити елаборат санације клизишта на три критичне локације у граду. То су Теферичко гробље, Пиварски парк и Сомборска улица у насељу Мале Пчелице. Рок за израду елабората који подразумева геолошка истраживања и предлог санације је 40 дана, а након тога градске фирме ће се увратити у коштак са тешким земљаним тереном.

Док су се Теферичко гробље и Пиварски парк на листи приоритета нашли као јавне површине на којима је прорадио клизиште, у Сомборској улици, иако је интерес јавни, пошто је и пут био блокиран одроном, санација ће сачувати кућу на броју 7, дом многочлане породице Шћекић.

Није једноставно доћи до Сомборске. Одваја се у два дела, „равничарски“ који је насут шодером, док је огромни успон прекривен бетоном налик риблијој кости. У делу где и таква подлога престаје Шћекићи се боре са растреситим земљиштем.

- Кућа је грађена пре двадесет година, а ми смо је купили пре пет уздајући се у срећу. Били смо подстанари и пружила се прилика да имамо нешто своје. Видели смо да је терен лош, али цена није била висока. Зато и кажем да смо се уздали у срећу, признаје домаћица Ангелина.

Пре два месеца део дворишта се обурвао на пут. На два-три корака од кућног прага сада је и бетон почео да попушта. И док разговор са домаћицом одмиче, кући стиже и глава породице Симо.

- Иза куће је био потпорни зид, који је попустио под силином земље.

НАЈАВЉЕН ДОГОВОР ГРАДА Уместо касарне

Градначелник Крагујевца и министар одбране најавили да би преговори о уступању касарне „Војвода Радомир Путник“ граду ускоро требало успешно да се заврше

Касарна „Војвода Радомир Путник“ и Дом Војске, након вишегодишњих преговора, по свему судећи, ускоро би требало да постану власништво града Крагујевца. Војска би, према речима градначелника Верољуба Стевановића, у изјави за РТК, за своју имовину од града на име надокнаде могла да добије новац или станове. У овом тренутку очекује се повратна информацију од министра одбране Драгана Шутановца, а након тога и процена имовине Пореске управе, која ће, нада се Стевановић, бити на нивоу од пре три - четири године када је град и прихватио да уђе у тај посао.

Откуд оптимизам након вишегодишњих преговора без помака?

- Министар Драган Шутановац је веома оперативан човек и први

ПОДРШКА СЕОСКОМ ТУРИЗМУ

Пешачке стазе око Страгара

У Страгарима су постављени путокази и обележене пешачке стазе дуге стотинак километара у оквиру пројекта подршке развоју сеоског туризма који помаже Влади Белгије. У центру Страгара постављена је табла са мапом обележених стаза намењених домаћим и иностраним гостима, али и мештанима, која ће им помоћи да пронађу пут до историјских и културних знаменитости подручја.

Укупно седам пешачких стаза уређено је према белгијском моделу, преузетом од Регионалне организације за спорт и рекреацију

региона Фландрија. Стазе су кружног типа, спадају у ред лакших и намењене су свима који воле рекреацију и спорт. Најдужа стаза је 20 километара, а свака је обележена другачијом бојом.

Иначе, у маркирању и обележавању стаза помогли су чланови удружења планинара „Жежељ“ и ловачког друштва „Сребрница“, као и мештани Страгара и околних села.

У оквиру пројекта „Подршка развоју одрживе пољопривреде и сеоског туризма у централној Србији“ представљена су и домаћинства из Страгара, Великог Шења,

Дулена и Каменице којима су за развој сеоског туризма одобрени грантови до 1.500 евра. Та домаћинства се најмање годину дана

баве сеоским туризмом, а средства су утрошена за побољшање смештаја гостију.

А. Ј.

МАЛИМ ПЧЕЛИЦАМА

ЗИД СПАШАВА КУЋУ

НОВА ПУКОТИНА ИСПРЕД КУЋНОГ ПРАГА

АНГЕЛИНА И СИМО ШЋЕКИЋ У ДЕЛУ ДВОРИШТА КОЈИ ЈЕ ОБРУШЕН

Почели смо да радимо нови бедем, али попустило је земљиште испред куће, према улици. Дobar део дворишта се обурвао, каже Симо.

Неколико дана део Сомборске улице био је блокиран. Савет грађана Малих Пчелица морао је брже боље да реагује.

- Инспекција је излазила на терен. Пошто власник није могао да реши проблем, градска предузећа

су помогла са механизацијом. Тај правац води до 10 кућа, имамо старих и болесних суграђана, често су посете екипа „Хитне помоћи“. Санација улице је предвиђена овогодишњим програмом радова. Покушало се и пре две године, али тада Шћекићи нису били за потпорни зид. Сада је догорело, наглашава председница Савета грађана Сузана Димитријевић.

Потпуно упозната са проблемом ове породице, али и насеља, она објашњава да је још осамдесетих година рађено истраживање, односно, сондажа конкретне терена. Показало се, што се данас голим оком може видети, да је реч о иловачи, растреситом земљишту непогодном за било какву градњу. Ипак, претходни власник куће је поступио на своју руку, а потом су се Шћекићи скућили на потенцијалном клизишту.

Срећа ову породицу није напустила. Обраћали су се Савету грађана, Градском већу и свако је у оквиру своје надлежности учинио максимум. Иако су се могле чути и тврдње да није требало градити, нити куповати некретнину на потенцијалном клизишту, као и да је Шћекић накнадним радовима и уклањањем земље из дворишта делом и сам изазвао невољу, очекује се да ће потпорни зид, ипак, стабилизирати терен.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

И ВОЈСКЕ
градски објекти

САДАШЊИ ИЗГЛЕД КАСАРНЕ „ВОЈВОДА РАДОМИР ПУТНИК“

пут после три године од почетка преговора ја сам у ситуацији да кажем да верујем да ће простор од девет хектара у центру коначно постати власништво града. Након састанка на коме смо пре три недеље сумирали шта смо све урадили да тај простор постане градски, надам се да ћемо проблем решити на обострано задовољство, изјавио је Стевановић.

Министар Шутановац потврдио је, након разговора са Стеванови-

ћем, да се у Дирекцији за имовину очекује финализација начелног договора који је постигнут. У последњих шест месеци до годину дана, како је рекао Шутановац, постоји велики искорак у правцу размене непокретности које нису атрактивне са аспекта војске, а које су перспективне са аспекта развоја градова. Касарна „Војвода Радомир Путник“ и Дом Војске само су још једни од капацитета које Војска Србије има и који могу да се ставе у функцију развоја градова, као што је у овом случају Крагујевац, изјавио је он.

На простору ове касарне, према градским плановима, треба изградити нову зграду Градске тржнице, позориште, библиотеку, јавну гаражу и у преосталом делу стамбени блок.

А. Ј.

ЛЕКСИКОН
Крагујевац

У припреми је „Лексикон Крагујевац“, обимна публикација чији су издавачи Службени гласник Србије и град Крагујевац, у оквиру едиције „Лексикони градова Србије“.

Историја и савременост града биће представљени кроз око 2.200 одредница, а девет одабраних тимова по утврђеним областима, доста је одмакло у припреми ове капиталне публикације.

У договору са издавачима, „Крагујевачке“ објављују обрађене „одреднице“, али не по лексиколошким правилима, већ по заједничком избору онога што је мање познато или занимљиво.

БАЈК ШОУ: манифестација коју, током лета, организују локална удружења мотораша у многим градовима Србије, у Крагујевцу се организује од 1994. То су дводневна или тродневна окупљања која имају забавно-спортски карактер. Крагујевачки огранак српског удружења мотораша „Архангел“ организовао је бајк шоу програм на простору Ботаничке баште у Шумарицама и код Мотела „Кошута“ на ауто путу код Баточине. Тим поводом у град дође преко 2.000 учесника из земље и иностранства. Поред обавезног дефилаеа кроз град, што увек изазива велику пажњу, учесници бајк шоу програма надмећу се у возачким вештинама. Саставни део програма су концерти рок група и стриптиза, а кампови су увек опремљени шанковима за точење пива. Чланови крагујевачког огранка „Архангела“ формирали су сопствено градско удружење мотораша „Смак“, по имену легендарне рок групе. Имају 12 чланова и већ три пута су организовали путовања у Америку, колевку оваквог окупљања мотораша, где су на моторима пропутовали велике деонице. Поред „Смака“, постоје и удружења мотораша „Бубазанети“, „Страшни“ и „Крагуј“.

БЕСЕДА, НАЈКРАЉА: одржао ју је академик Милош Ђурић (1892-1967), поводом маратонске расправе на тему затварања Народного позоришта, 1961, услед велике беспарице. Она гласи: *Када би у старој Ајини неко начинио мани деликић, забрањивали су му да три месеца свира у дигле. Ако би пак најравио већи, бранили су му да посећује позориште шест месеци. Пишам ја овај аудијоријум, шта су Крагујевчани скривили ботовима да их лиштите позоришта? После ове беседе више се нико није усудио да спомене затварање Позоришта.*

ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ ДИПЛОМАТСКИ ОДНОСИ: зачети су 3. јуна 1837. у Крагујевцу, када је кнез Милош примио акредитиве првог енглеског конзула у Србији Лојда Џорџа Хореса и склопљен је први трговачки уговор. С обзиром да је тадашња српска престоница имала 2.000 становника, на супрот 900.000 колико је имао Лондон, енглески конзул за своје стално седиште ипак је изабрао Београд, јер је он имао обресе Западне Европе.

ДОЛИНА ГЛАДИ: синоним за Крагујевац који је осликавао економску и социјалну слику града, у периоду од једне деценије, почев од средине деведесетих година. Град који је доживио економски бум почетком седамдесетих година прошлог века, нагло је осиромашило сломом аутомобилске и металске индустрије, која је чинила 70% привреде града. Посао је изгубило више од 30 000 људи, па је 1999, скоро половина становништва (80 000 људи) била без посла. Од тога је било 20 000 избеглица и 32 000 пензионера. Сматра се да је тих година од буљака живело око 10 000 Крагујевчана. Званични републички подаци указују да је ниво сиромаштва, мерен износом од 80 евра месечно по глави домаћинства, у шумадијском региону смањен са 13,8% у 2002. на 3,7% у 2007. и да је у урбаном подручју сиромаш-

ПОПЛАВЕ: Једина крагујевачка река, Лепеница, је дуж свог корита од око 60 км често плавила и наносила велику материјалну штету, чак и људске жртве. Прва забележена већа поплава била је 4. маја 1820, а до уласка у 21. век Лепеница се изливала и плавила Крагујевац и околину око 40 пута. Највећа поплава забележена је 6. априла 1910, а проузроковало ју је интензивно сечење шуме. Тада је поплављен центар града, до Малог парка и нижег дела насеља Пивара. Приземне куће покрај Ђифтине ћуприје су биле поплаване до крова, а оне од слабијег материјала су срушене. Пред налетом водене стихије удавило се петнаестак људи.

Поплава која је нанела највећу материјалну штету забележена је 26. августа 1975. У вечерњим часовима (између 18:30 и 19), плусак је захватио град и водостај Лепенице је надградио ниво кишно-каналizacionих цевки, тако да је вода издигла платформу моста Ђифтина ћуприја и почела да се излива и плави улице око речног корита. Поплављена је индустријска зона чиме је причињена материјална штета у 25 фабрика и установа. После повлачења воде улице, дворишта, фабричке хале и објекти су били прекривени муљем дебљине 50 цм. Лепеница са притокама поплавила је и атаре 13 околних сеоских насеља. Почетак поплаве најавиле су фабричке сирене и ватрогасне службе, а током ноћи проглашено је ванредно стање. О овој катастрофалној непогоди обавештавали су медији из целе Југославије. Ангажоване су екипе цивилне заштите и ЈНА, разне службе и грађани, а помоћ су понудили и други градови. Да би се санирале последице ове елементарне непогоде, влада СФРЈ је упутила значајну финансијску помоћ граду. Током отклањања последица поплаве, 30. августа је поново дошло до провале облака, али је непогода, брзом интервенцијом служби и грађана, делимично спречена.

Након НАТО бомбардовања, 9. јула 1999, између 20 и 21 сат, над градом се сручила обилна киша, која је непрекидно падала 48 сати и била је праћена необично јаком грмљавином. И поред највећег забележеног водостаја, Лепеница се, захваљујући регулисаном кориту, није излила. Обилне падавине су се поновиле 14. јула и 29. јула и довеле су до изливања притока и велике материјалне штете над обрадивом земљом. У селу Бадњевцу водена стихија однела је и две људске жртве.

штво смањено за 7,8% (а у руралном за чак 12,2%).

ШКОЛА НАЧЕРТАНИЈА (ШКОЛА ЦРТАЊА): прва уметничка школа у Србији, отворена је 20. новембра 1839. на Лицеуму Књажевскоме, под руководством Атанасија Николића. То је била засебна соба у школској згради, украшена сликама и моделима, а Атанасије Николић је предлагао да она недељом и празницима буде отворена, како би се у њој учили цртању шегрти и калфе свих заната и *вообшће сви којиод хоћели буду, безилајешно обучаваши*. Престала је да постоји средином 1841, одласком Лицеја у Београд, а ликовно образовање настављено је после 160 година, отварањем Одељења за примењену уметност на Филолошко-уметничком факултету. 1999.

ЕПИДЕМИЈА ТИФУСА 1914-1915: у Првом светском рату тешко је погодила становништво Крагујевца. У граду су радиле Окружна и Војна болница, које су биле недовољне због огромног прилива заробљеника, рањеника и епидемија пегавца, рекуренса и трбушног тифуса. Привремене војне болнице-бараке граде се у околини постојеће војне болнице код Горњег парка, а све школе, касарне, хотели, кафане и магацини, као и Бојаџића млин, претварају се у болнице. У Крагујевцу раде познати хирурзи тог времена, др

Роман Сондермајер, из Пољске и др Лазар Генчић, начелник санитета српске војске.

Појава пегавог тифуса у Ваљеву узрокује евакуацију већег дела рањеника у Крагујевац, где се отвара Прва резервна војна болница за пегавца, у касарнама XI и XII пешадијског пука. Ипак, епидемија тифуса узима данак и у санитетском кадру. Први управник Резервне болнице др Никола Велимировић умире 1915, као и његов наследник др Илија Коловић, управник Окружне болнице др Маша Михајловић, др Герасим Ивезић, секретар Лекарског клуба и многи други лекари. У земљу долазе стране лекарске мисије. Конструира се српско буре којим се врши успешно сузбијање епидемије.

ЗЕМЉОТРЕСИ: Крагујевачка котлина, на додиру старе родопске масе и млађих веначних планина, представља донекле лабилну зону, предиспонирану појави земљотреса, нарочито подручје града који се налази на дну котлине, на делу највећег потонулом, на лепеничком раседу. Од бројних земљотреса који су се осетили у Крагујевцу, а догодили у ближој или даљој околини, издвајају се: разорни земљотрес од 15. маја 1927, са епицентром у Белом Пољу, који је имао јачину IX степени по Меркалијевој скали и земљотрес од 14. јула 1942. са епицентром у линији Крагујевац – Рача, јачине VII степени.

РИБОЛОВАЧКА ГУРМАНСКО-МУЗИЧКА АТРАКЦИЈА КРАГУЈЕВЦА

Ерупција рибље чорбе у

Пише Зоран Мишић

Каже да се у Крагујевцу лети ништа не дешава, тај је вероватно у праву, али му се може замерити и да не познаје оне мале „тајне“ којима се одликује сваки, па и наш град. А, хепенинг је одмах, ту, буквално „иза ћошка“. У Занатском дворишту, у строгом центру града, у Улици Милоја Павловића, тик преко пута „Зеленгоре“ и „Шумадије“, одмах „испод“ баште „Дон кафеа“.

Већ месецима, сваког петка – без изузетка, у овом дворишту, у којем је смештено и средиште Удружења спортских риболоваца „Магма“, организује се кување рибље чорбе са свим прагемим музичко-забавним садржајима. Иницијатор ове чаршијске манифестације је Душан Станојевић, познатији као Дуле Риболовац, који је задужен за рад кафе клуба удружења.

– Увек се трудимо да нашим сталним гостима, али и свим осталим „путницима намерницима“, петком сервирамо нешто из котлића од риболовачких или ловачких специјалитета. Идеја је наишла на одличан пријем и сваког пута окупи се, сем сталних гостију, све већи број знатижељника заинтересованих шта се то овде по дворишту кува и мува, каже он, додајући да ће се асортиман стандардне понуде петком ускоро и

СТИГЛА ЧОРБА И ТРАЖИ СЕ ЈОШ

СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО ЗА ЧОРБУ

проширити због све интензивније сарадње са удружењем гљивара.

Главни кувар рибље чорбе петком је конобар „Магминог“ бифеј-

чета Јоца (Јован Јовановић), али Станојевић наглашава да су такође, на котлићу гостовали, и то са великим успехом, и такви асови

такмичарским котлићима и гулашијадама...

Рибари „петкари“

Чорба се кува најмање три-четири сата, а Дуле је визионарски (пошто је невреме у најави) сем дрва спремио и плин. Показаће се да је био у праву. У „Магмин“ специјалитет, који се сваког петка нуди гостима, иде: више врста рибе (сом, шаран, деверика, чувена моравска мрена, бабушка, четири килограма црног лука, два кила шаргарепе, три четврти литра парадајз соса, пет-шест изренданих свежих паприка, бибер, лорбер, травке и остали зачини... Ако сте већ почели да препишете рецепт, Дуле не крије љубоморно своју кулинарску тајну али наглашава да су ово састојци за 50 порција.

КЕЛНЕРИЦА НЕНА СЛУЖИ АПЕРИТИВ

ЗА ДОБАР ПРОВОД ЗАДУЖЕНИ ПРОДА, ЦИМИ И ЛАЗА ПИСКАРАВЕ

НАЈВАЖНИЈИ ЈЕ „ЖЕНСКИ УКУС“

ред поменутих садржаја, сваки нови дан носи нове људе и нове занимљиве приче из овог дворишта пуног другарства.

Студенти ФИЛУМ-а, Филозофског факултета у Београду, медицине и остала младеж је све чешће виђена клијентела овог простора. На том месту старији могу „наћи“ пријатно вече, сигурно неког старог друга, чути коју новост или трач, а млађи пуно занимљивих и романтичних прича о урбаном животу града и упознати нове пријатеље.

И. ПРОДАНОВИЋ
Н. НЕДИЋ

ИЗ „МАГМЕ“ С ЉУБАВЉУ

Двориште другарства

Ако вам се догоди да се нађете у строгом центру града, тик преко пута најстарије крагујевачке кафане „Шумадија“, испод карикатуре Павла Вујића, Вука Караџића, Мик Цегера, Френка Запе, па и легендарног Сачма, сликаних руком још легендарнијег Аце Крње, ни сте стигли ни „на крај града“ ни на још „познатије поље“ (ко зна, зна). У строгом центру града поље је симболично ограничено у тридесет квадратних метара са уредно подишаном травом.

Место, у почетку замишљено као „риболовачка прича“ у четири зида и мало баште, у сарадњи са организацијом спортских риболоваца „Магма“, прерасло је у нешто топло и необично. У друштву новинара, професора, адвоката, доктора, академских сликара, бивших и будућих песника, новопечених клошара, па и једног песника таксисте који дају топлину, ни једна риба није на сувом, упркос копну. По неписаном правилу, сваког петка,

са необичном количином љубави, конобар Јоца волонтерски успева да припреми котлић уз све редовне обавезе.

Окосницу овог доживљаја бележи камера неуспелог капиталисте и легенде телевизије „Канал 9“ и „Балкана“, Дулета Станојевића, газде „у покушају“ и пријатеља у „успеху“, који увек успе да надокнади оно што су другари „потрошили“ (читај – рецку) у његовој кафани. Снимила је његова камера и спонтана песникована и чувени лекарски дует др Стева Јовановић, неуропсихијатар и Иван Продановић, клинички дефектолог, уз повремену подршку др

Марка Бабића – Цимија, те млађаног Лазе, виолинисте у успону.

Без намере да се од овог текста направи рекламни памфлет, свако је добро дошао. По-

баној историји града и упознати нове пријатеље.

Мајми

У бифеу риболовачког удружења у Занатском дворишту, у центру града, сваког петка организује се кување рибље чорбе. Ови „котлићи”, чије су порције бесплатне за сталне, али и остале госте, прерасли су у чаршијску атракцију са пуно добре музике, хладног пића, дружења и гарантовано добре забаве

така и двоје деце на чамцу су за три дана „форсирано” препловили 200 километара од Врњачке Бање до Баточине. Бележимо овај несвакидашњи подвиг крагујевачког истраживаштва и наутике.

Уто, ето Јоце, а ето и кише. Пљусак постаје све јачи, али гости не посустају. Неки улазе унутра, већина не, најјачи само о(п)стају на рибљој чорби. Стални гости уредно пристижу у локал, упркос невремену – покисли али бодри и спремни за изазове дружења петком. Небо се зацрне и намрчи, а неста и струје.

Упропастиће фазон, вајкају се млађи попут Даче.

Не, биће баш кул и романтично уз свеће, искусни су старији „чорбари”.

Келнерица Нена, к'о на броду, као што и доликује аутентичној риболовачкој причи, „весла” са ајцером измеђи столова. Не сметају јој ни киша, ветар и вода, као ни мачка, љубимац и маскота кафана која јој се врзма међу ногама.

Распредају се урбане легенде и риболовачке приче, За вицеце задужен глумац Кеша. Вицеви добри, ал' нису баш за новине.

Дође и струја, па опет неста. Ма, и који ће нам, слажу се сви. Невреме појачава, али „правоверни” не изостају дочекани похвалом: „Знао сам да нећеш да одустанеш”!

Дуле баца поглед на чорбу, Јоца меша. У овој фази чорба се „ломи”. Што више времена кувар проведе мешајући је, да не загоре састојци, биће боља, слажу се обојица.

■ Чекајући чорбу

Стиже и Прода са све гитаром и папагајем Савом. Није Сава додат чорби, већ Продин рођендански поклон. Сви су му се обрадовали, мачка понајвише. Двориштем се шири мирис рибе и кише. Атмосфера фамилијарна, додају се „за столовима” али је то овде пожељно понашање. Стиже и достава пића, да појача залихе. Ионако висок „борбени морал” нарасте још више. Тандем Јоца и Дуле не одваја се од котлића. Неко духовито певуши: „Два брата рођена, на котлићу...” подсећајући на „Атомце”.

Долази и Ница са поклоном - домаћа ракија са Старе планине. Сви пробају.

- Има „змаја” у себи!

- Мирише на мраве, цене њене квалитете гости „Магме”.

Риба се у котлићу крчка. Сваки гост има неку своју визију како и колико замастити, зачинити, запржити... Тандем Јоца и Дуле не попушта под „притисцима стручњака”.

- Јоцо, додај парадајз, са „ватреног” положаја довикује Дуле.

- Има да се крчка још пуна два сата, додајуће неко.

- Таман да се запијемо, стиже одговор из баште.

У помоћ прискаче и Кале, али не код котлића, већ одлази у набавку. Нема хлеба. Нестанак струје пореметио је снабдевање пекара истим и „цркљем” су и фискалне касе по продавницама. Кале успева у свом подухвату.

Сунце се поново рађа, мада чорба, по оцени стручњака мора још да се догна.

Износ се нови столови, а прикључују нам се и колеге са „Канала 9” и РТК. Нема струје, па је ово идеално место да се „убије” неочекивано слободно време на послу. Ако немате шта да радите, обавезно то радите овде, могло би да буде гесло Дулетовог локала.

Док Дуле долива воду у чорбу, Јоца долива пиће у госте. Међу њима и Љуба из Аустралије. Наше горе лист, за својих 36 година по први пут је у Крагујевцу.

СТАЛНИ ГОСТИ БИФЕА „МАГМА”

- Дошао бих раније да сам знао како је овде добро. Сем „Магме”, свиђа ми се атмосфера и у „Твисту” и „Балкану”. Људи су добри и пријатни, кафане и клубови супер, девојке прелепе, каже он наглашавајући да ће опет бити овде већ у мају.

Ето га и Лаза са ђеманетом.

- Чорба је готова за једно сат, долазите, падају дојаве преко мобилних телефона.

Још се крчка. Хамлетовска дилема: „Да ли да баца још један кључ или два”, питају се сви. Овде долазе само проверени мајстори. Не бих да се поредим са њима, јер је сваки мајстор, кувар „за себе” и има неку своју „тајну” око избора рибе, поврћа и зачина. По мени, треба бити мајстор и погодити женски укус, јер су језици мушких гостију „отупели” од пића и дувана. Жене боље осете љутину и укус, скроман је мајстор Јоца, додајући да мушкарци само траже још.

Уто, „стиже” и чорба. Газда Дуле, под пуном моралном и материјалном одговорношћу, тврди: - Никада није била боља!

И, не слага. Вредело је чекати. Некоме вруће, другоме љуће, али све се балансира пивом, шприцеом и „ладним „наместајем”. Само се дува у прсте док вреле чиније круже по столовима и тражи се још. Крете и музика: староградске, кафанске, чардаш, фокстрот...

Живот је леп - нек прича к'о шта хоће. Предлажемо да останете и после чорбе, до краја. Што, имате да пропустите нешто важно?

ДУХ СТАРИХ ВРЕМЕНА

Свадбена поворка за памћење

Своје венчање Мирослав Симић и Александра Милосављевић улепшали су несвакидашњом поворком коњских кола. Украшени и искићени атови у чезама, фијакерима и каруцама одвезли су младенце и сватове до цркве Свете Петке на Денином брду, потом до матичара и ресторана „Каза”

МЛАДЕНЦИ СА КУМОМ У ФИЈАКЕРУ

Ново време са собом неумитно носи и нове обичаје, али се све чешиће враћамо онима из добрих, старих времена када се живело мирније, спорије и некоко лепше. Због тога су младенци Мирослав Симић и Александра Милосављевић одлучили да дан свог венчања, суботу, 7. август, улепшају и себи и својим гостима и на свадбеном весељу приреде за урбане услове несвакидашњу свадбену поворку са атовима и коњским колима.

На дан весеља у породичној кући Симића у Цветној улици на Денином брду све спремно за славе и госте. На капији свадбен венац, цвеће, балони, конфете у облику срца. Амбијентом породичног мира доминира фонтана - младожењин ручни рад.

Младенци су се, иначе, забављали две године, живе у Паризу, где се Мирослав са ујаком бави приватним бизнисом. Породица Симић је пореклом из Ораховца, док су младини из Бенковца.

Због тога су се деца и определила да, као некада, за венчање изнајме коње и запреге, а не лимузину, што је данас најчешће случај. Мој син је одувек волео коње и фијакере и решио је да њихово венчање у велича на тај начин, објашњава Златко, младожењин отац.

У то уз Ц- ветну улицу затопоташе и копита коња. Све свечарски искићени и окићени црвеним кићанкама и пуфницама. Одјекују по мирном и још успаваном Денином брду звонца, прапорци и потковице. Лагано и парадно поворка атова са кочишима стиже пред капију па направи њир у и низ лицу, да се „препаркирају”, али и да задовоље радозналост бројних гостију, комшија и знатижељника који као „гроздови” стоје испред својих кућа, на терасама и прозорима.

Када су у питању овакве свечаности, за коње и запреге задужен је Рака Васиљевић из Кутлова, а међу кочијашима, којих има петорица, је и крагујевачким љубитељима животиња и власницима кућних љубимаца добро познати Бане (Маза) Марковић.

- Већ годинама се бавим и овим послом - „фијакеристе”. Лепо нам је, сви волимо коње, окупимо се дружином и помажемо Раки, нашем пријатељу. Везује нас љубав према коњима, каже Бане док седи на седишту црвених упараћених кола и додаје да се народ све чешиће враћа овим старим обичајима.

У сезони свадби запреге и кочијаша ангажовани су барем два три пута месечно. За свадбе се најчешће изнајми само један фијакер (по цени од 250 евра) за младенце, али њихов број зависи и од финансијских могућности оних који праве свадбу. Због тога је чак пет запрега, које су ангажовали Мирослав и Александра, нес-

вакидашња појава за њихов комшилук и наш град. Хтели су они да ангажују још коња и кола, али им се дан пре венчања испречила виша сила.

Док разговарамо са Банетом присуствујемо једном старом обичају. Навикли смо да се на свадбама пешкирима и украсима ките сватови и аутомобили али коњи и запреге... Е, то одавно није виђено.

Све је постројено, како ред и обичаји налажу. У првим колима, којима управља Драчке из Јовановца, војвода је, иначе, младожењин друг из Париза - Португалац. Следи фијакер са младенцима, којим управља Љубиша из Белошевца, па затим редом: кумови, стари сват, девер и остали гости, које возе кочијаше Бели из Цветојеваца, Новица из Кикојеваца и Бане Маза.

Свадбена парадна поворка лагано откаса до цркве Свете Петке. По обављеном црквеном венчању, сватови, у пратњи бројних аутомобила, запутише се и до Скупштинске града и, после потврђеног „да”, сви заједно одјездише до ресторана „Каза” на заслужено свадбено весеље.

Коњи и кола се испрежу на градском хиподрому, товаре у камионе и враћају у Кутлово, Јовановац, Цветојевац... До следеће свадбе или дружења. По Банетовим речима, баш у овом, парадном и репрезентативном, саставу, крагујевачки кочијаш, фијакеристи и каруцаши наступиће 3. септембра, на свечаном дефилеу приликом отварања пожаревачких „Љубичевских игара”.

З. МИШИЋ

ВОЈВОДА ПОРТУГАЛАЦ СА СРПСКИМ БАРЈАКОМ

Моја генерација покушавала је да наметне став да је поезија нешто што је неопходно и битно, без чега се не може живети. То је нешто што је покретало младе да другачије раде и да се усавршавају, каже наш саговорник

Разговарао Мирослав Чер

У СКЦ-у протеклог викенда одржано је књижевно вече посвећено Марку Вуковићу, крагујевачком песнику. Последњи пут, пре овога, овдашња публика била је у прилици да се сусретне са Вуковићем у октобру 2005. године, на промоцији његове последње књиге песама. Од тада до данас овај песник, сем превода у „Липару“, ништа друго није објављивао. Бар не на папиру. Понекад би, тек, осванула која нова песма на неком од сајтова посвећених поезији.

А разглог је једноставан - Вуковић је непуних месец дана након промоције нове књиге спаковао кофера и кренуо трбухом за кругом. И снашао се у Норвешкој.

До сада је у Србији објавио четири збирке песама. Прва, „Тешко време“ објављена је као самоиздат, потом је овдашњи СКЦ објавио „Иза осмеха“, а након тога у издању престижне Књижевне омладине Србије изашла је збирка „Расрчнуће“. Последња књига, „Дивљи камен“, објављена је у Зајечару, а тог посла латитили су се организатори Фестивала поезије младих.

И таман се Вуковић пробијао све више у књижевним круговима, када је изненада нестало.

- Идеја за ово књижевно вече потекла је од људи из СКЦ-а, тачније од Ненада Глишића. Од кад сам напустио земљу нисам имао прилике да своју поезију предста-

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: МАРКО ВУКОВИЋ, ПЕСНИК

Песник у егзилу

вим уживо, а он је помислио да би било занимљиво да то учиним управо у простору у коме је бар за мене све почело, објашњава наш саговорник.

Припадате генерацији песника која је сазрела у Књижевном клубу СКЦ-а, која је била активна и која се борила за своје место у песничком свету.

То јесте била, помало, необична генерација. Покушавали смо да наметнемо став да је поезија нешто што је неопходно и битно, без чега се не може живети. Трудити се да тако живимо, али и поступамо. Сећам се да се дешавало да много пута не будемо у праву, да је туђе мишљење исправније, али нисмо одступали. Држали смо се заједно, организовали књижевне вечери, бунили се... Временом свако од нас изградио је своју поетику и мислим да је свако успе-

да заузме место које му припада.

Само да подсетимо, иако ћемо многе изоставити - то је генерација Александра Шаранца, Николе Живановића, Јасне Стефановић. Може ли се таква генерација поновити у Крагујевцу?

Сигуран сам да може и хоће. Крагујевац је одувек имао добре песнике.

Нажалост, не знам каква је данас књижевна публика од које доста тога зависи. Некоме ће се учинити да нема много како сам отишао, али доста тога се променило. Једно време имали смо „познату“ публику, публику која је дочекивала пензију седећи на књижевним вечерима, а повремено су се појављивали и млади људи жељни поезије. Ти људи су били и носиоци промена. Кажем, не знам како је сада, али сигуран сам да има младих људи жељних пажње.

Такође, доста утицаја имао је и Универзитет, односно отварање студија српског језика. Студенти су редовно долазили на књижевни вечери, али и у књижевне клубове. Сећам се да је Драган Бошковић често гурао клинцима да раде приказе нових књига. Кад би завршили са Црњанским и Кишом, давао им је тек ојављене књиге. О Црњанском је све написано и могло се пронаћи све о њему, али изазов је био разумети нешто ново и неоткривено. То је нешто што је покретало младе да другачије раде и да се усавршавају.

Како сада, са дистанце, оцењујете крагујевачку књижевну сцену?

Мислим да и даље постоји јака књижевна сцена. Постоје они који су се пробали и постали важни српски песници и они који су се задовољили тиме да остану локални.

Отишли сте из земље након што сте објавили нову књигу која је одлично прихваћена и од публике, али и критике.

Нисам имао такав утисак. Погоотово не за критику, иако сам добио речи хвале, мада ме то ни једног тренутка није повело да носом парам облаке. Једноставно, одлучио сам да покушам да променим средину. Указала се прилика да одем у Норвешку и прихватио сам је.

Пишете ли и даље?

Наравно, тог „вируса“ се никада нисам ослободио. Али, ништа не објављујем. На срећу, почео сам да преводим са норвешког на српски. Обратило још нисам покушавао, јер ипак ми је норвешки други језик. Сем, наравно, својих песама, али још нисам задовољан. Надам се да ћу ускоро наћи неког Норвежанина коме је српски други језик, па онда да покушам тамо да објавим неке своје песме. До тада ништа.

Шта радите у Норвешкој?

Тамо радим као медицински техничар. И задовољан сам. Тамо је све опуштено, зна се ред, међутим иде дотле да може да буде стерилно и досадно. Мирно је и безбедно - то је земља која пружа одличну економску основу да имате добар темељ за даљу напредност. Ако имате жељу да своје слободне време искористите креативно тамошње друштво вам то омогућава, али исто тако имате и могућност да не радите апсолутно ништа.

ИЗЛОЖБА СЛИКА И ЦРТЕЖА

Carpe diem Маријане Стоиљковић

Млада крагујевачка уметница представила се у галерији „Мостови Балкана“ овдашњом ликовној публици серијом од 50 цртежа и десет слика

У галерији „Мостови Балкана“ ове недеље отворена је изложба слика и цртежа под називом „Царпе дием“ младе крагујевачке сликарке Маријане Стоиљковић.

Изложено је 50 цртежа и десет слика - цртежи су рађени пресованим угљеном на папиру, димензија 30x21cm, док су слике рађене у техници уље на платну, димензија 70x50 (пет слика), 45x35 (пет слика), а сви радови настали су у последње две године.

Занимљиво је да се определила у свом делу за облик фигуралне композиције, која је у домаћем сликарству готово заборављена. Тиме се приклонила извесним класичним изазовима у којима тражи и налази исходиште својим ликовним уверењима.

Здравко Вучинић у каталогу изложбе истиче да је приметно да Маријана Стоиљковић на традицију не гледа као на неки унапред успостављени модел, већ нешто дубље и свестраније из чијег континуитета могу да се ишчитавају широке језичке поуке. Од самих почетака уметница је показала знатнијељу за човекову фигуру преко које је стигла до крајње сублимираног ликовног говора.

У питању су људске представе, тачније портрети, које остварује складом надахнуте феноменолошке датости. Није реч о реалном преношењу изгледа већ посве другачијем опхођењу спрам оптике коју одаје мотив. Објективна реалност је уступила место субјективно успостављеној језичкој константи.

Вучинић такође наглашава да њена дела прикривају латентну унутрашњу повезаност, која се читава кроз уобличен ликовни код, који упућује на след природног нагона да на свој начин проговори о свету у којем живи. Њене радове објумљује свежина инспирације, извојачка перфекција те смисљено знаковоно делање у које је уграђен препознатљив рукопис уметнице, закључује Вучинић.

Иначе, ова уметница дипломирала је на Факултету уметности у Приштини, на одсеку за сликарство у класи професора Зорана Фуруновића. Члан је УЛУС-а, ово је њена трећа самостална изложба, а учествовала је на више колективних изложби у земљи.

УКРАТКО

СКЦ у Пољској

Фолклорни ансамбл Студентског културног центра вратио се са успешне турнеје у Пољској, где је учествовао на престижном „Гранд-приз ЦИ-ОФФ интернационал фестивал“, који је котиран као један од пет највећих фестивала у Европи. Чланови СКЦ-а добили су прву награду за представљање традиције свог региона.

Поред учешћа на фестивалу, од 30. јула до 8. августа Фолклорни ансамбл СКЦ одржао је концерте и у градовима: Висла, Шћирк, Зивец, Маков Подхалински, Освјенђим, Истбена и Ујшоли. Крагујевачки фолклорци су у Пољској имали укупно 11 наступа.

Абрашевић у Бугарској

Фолклорни ансамбл Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ недавно се вратио са међународног фестивала фолклора који је одржан у бугарском граду Пловдиву. Судећи према реакцијама публике, али и тамошње јавности, овдашњи фолклорци још једном су показали да нису случајно позвани на овај велики скуп, а поред Крагујевчана наступили су још и ансамбли из Украјине, Белорусије, Грузије, Молдавије, Бугарске и Португала.

Иначе, овај фестивал фолклора био је ревијалног карактера, а позив су добили само ансамбли са великим бројем награда и добрим препорукама. Крагујевчани су за свој наступ награђени са два биса и десетминутним овацијама.

Крагујевачки сликари у Мађарској

Након великог успеха крагујевачких сликара на првом Међународном бијеналу малог формата на Балатону, у Мађарској, ове године колонија крагујевачких сликара на овој манифестацији се повећала. Наиме, строгој селекцији прошло је шесторо Крагујевчана. На овом бијеналу тамошњој публици представило се преко стотину уметника међу којима су Ненад Ристовић, Мома Кнежевић, Душица Нешковић, Милан Грковић, Радосав Ђирковић и Милован Луковић.

Они су се представили радovima на папиру, а техника и тема су били слободни.

Позив стрип ауторима

Осми Међународни салон стрипа одржаће се од 30. септембра до 3. октобра, у београдском Дому омладине, а конкурс за предају радова трајаће до краја августа. Рад којим се конкурише може бити дело једног или више аутора, а кандидати могу послати или донети лично само један рад у оригиналу или доброј копији, обима од једне до четири табле. Одабир теме, жанра, ауторски приступ и формат табле су слободни.

Иначе, на отварању салона биће додељено више награда - Гран при, која укључује новчани износ од 1.000 евра, затим награда за најбоље остварење у домену класичног стрип језика, за најбољи сценарио и најбољи цртеж.

ПЕТ ДЕЦЕНИЈА РАДА Јубилеј Јордана Ерчевића

У атељеу познатог крагујевачког сликара Јордана Ерчевића ове недеље отворена је изложба слика, скулпура и цртежа под називом „Портрети - Животна дела - Триптих“. Овом изложбом Ерчевић почиње петомесечни програм обележавања пет деценија свог ликовног стваралаштва и четири деценије Школе цртања и сликања.

Идеја Ерчевића је да у наредних пет месеци, тачније до децембра, разним изложбама представи свој рад, али и младе сликари који су потекли из његове школе. Тако ће крагујевачка публика већ почетком септембра бити у прилици да види изложбу слика Школе цртања и сликања, а потом и изложбу под називом „Таленти“, где ће Ерчевић у свом атељеу представити дела Говедарице, Гавриловића и Дербогосијана.

Програм изложби биће наставаљен и у октобру и новембру, а централна манифестација прославе овог лепог јубилеја одржаће се у децембру, у галерији Народне библиотеке, када ће своје редове, поред Ерчевића, представити и Зорбић, Игњатовић и Николић.

УДРУЖИЛИ СЕ „АЛНАРИ“ И „МОНО И МАЊАНА“

Вулкан уместо Мамуша

Поред великог избора књига свих издавача, у „Вулкану“ обећавају организовање занимљивих програма, попут читања најмлађим купцима

„Моно и Мањана“ и „Алнари“, два угледна издавача који послују скоро две деценије, отворили су пре месец дана књижару у Крагујевцу. Књижара „Вулкан“ налази се у просторијама које је до сада држао ИПС у Рода центру. У простору некадашње књижаре „Мамут“ није заступљена само продукција два издавача, већ и свих кућа које послују на територији Србије, па

се у сваком моменту ту могу наћи десетине хиљада различитих наслова.

Иначе, слично „преузимање“ простора истовремено се догодило и у Београду, Чачку и Нишу, а у систем књижара „Вулкан“ ушле су и три постојеће у Шапцу, Новом Саду и Панчеву.

Идеја је да оне, пре свега, буду храмови књиге где ће посетилац добити информације о насловима који га занимају. Поред тога, Крагујевчани могу очекивати посебне погодности куповине и редовна акцијска снижења.

На овај, пословно ризичан, потез одлучили смо се пошто је у питању последња сламка спаса за српско издаваштво које нема одговарајућег продајног простора и књиге остају „закопане“ у магацинима, посебно оних издавача који имају скромну продук-

цију и немају ни клубове ни књижаре. „Вулканове“ књижаре су се позиционирале у просторе од 1.500 квадратних метара, за које је постојала велика опасност да заузму парфимерије или бутици, што би за српске издаваче, који су у и онако у тешкој ситуацији, било погубно, каже Ненад Атанацковић, власник издавачке куће „Моно и Мањана“.

У „Вулкану“ обећавају организовање занимљивих програма, попут читања најмлађим купцима. Наиме, идеја је да се ангажују волонтери, или чак неке познате личности које су спремне да одређеног дана у седмици у поподневним сатима читају најмлађима нове књиге за децу да би се формирала нова армија будућих читалаца.

М. О.

НАЦИОНАЛНЕ ПЕНЗИЈЕ

Нови позив

Рок за пријављивање од 9. до 31. августа. Посебно признање се уметнику додељује и исплаћује у виду доживотног месечног новчаног примања, у нето износу од 50.000 динара

Министарство културе објавило је јавни позив за предлагање уметника за доделу националних пензија, односно посебних признања за врхунски допринос култури, који ће бити отворен до 31. августа. Посебно признање се уметнику додељује и исплаћује као доживотно месечно новчано примање, у нето износу од 50.000 динара.

Право на националну пензију може стећи уметник, односно стручњак у култури који се бави истраживањем, заштитом и коришћењем културног наслеђа, библиотечно-информационом делатности, књижевношћу, музиком.

Услови су да је уметник, односно стручњак у култури стекао статус корисника пензије код надлежног ПИО фонда, да је држављанин Србије, да је остварио врхунски допринос националној култури, односно култу-

ри националних мањина, да је добитник значајнијих награда и признања, да има образложену оцену вредности доприноса у области културе, у делатностима коју дају уметничка и струковна удружења, установе културе и образовне и научне установе.

Предлог за доделу признања утврдиће посебно оформљена комисија, чије чланове именује Министарство културе на период од годину дана, са могућношћу поновног именованја.

Заинтересовани предлоге могу доставити поштом, препоручено, са назнаком: „Јавни позив за доделу признања уметницима, односно стручњацима у култури за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина“, Министарство културе, Влајковићева 3, 11000 Београд, или лично доставом.

ЗАНИМЉИВО ЛЕТО НА ТВ КРАГУЈЕВАЦ

Експеримент ТВ Крагујевац наишао на одличне реакције гледалаца

Овог лета ТВ Крагујевац је одлучила да покуша бег из те велике групе и, не чекајући јесен, свој програм још у августу појача атрактивним пакетом играних филмова, серија, документарног програма и цртаних филмова

Ако вам је ТВ главни вид забаве овог лета, онда добро познајете осећај константног притискања дугмића на даљинском управљачу у потрази за нечим новим и иоле занимљивим. Летња ТВ шема обично је синоним за обиље реприза на свим телевизијама.

Док пилпметри, проценти и удели у гледаности не покажу да су кише и хладноћа скратили време које гледаоци проводе на свежем ваздуху, ни телевизије које се финансирају претплатом неће потрошити динар за набавку новог програма.

Овог лета ТВ Крагујевац је одлучила да покуша бег из те велике групе и, не чекајући јесен, свој програм још у августу појача атрактивним пакетом играних филмова, серија, документарног програма и цртаних филмова. Наравно, ТВ Крагујевац није ушла сама у овај велики финансијски и програмски ризик. Подршку и разумевање пронашла је у компанији „Делта“ која је, проучавајући рејтинге гледаности у Србији, показала спремност да сарађује са ТВ Крагујевац рушећи још једну навику великих компанија – да сарађују само са београдским медијима.

Значај и утицај ТВ Крагујевац препознале су и компаније „Данубиус“, „Флорида Бел“ и „Јухор“ спонзоришући одличан филмски и документарни програм, тако да гледаоци суботом и недељом у 23 и 16 часова могу да гледају холивудске звезде, Џорџа Клунија, Бреда Пита и Џулију Робертс у филму „Исповести опасног ума“ или Џенифер Лопез у „Непланираном венчању“, Антонија Бандераса у филму „Деца шпијунџи“. Поред холивудских, ту су и значајна остварења европске кинематографије попут енглеског историјског спектакла, „Четири пера“ или француског „Црвеног витеза“ са Данијелом Отејом у главној улози.

Крај Светског фудбалског првенства је према оцени уредника ТВ Крагујевац био прави тренутак да уз помоћ „Делте“, „Данубиуса“, „Флориде Бел“ и „Јухора“ на екране дође сјајна документарна серија ВВС-а, „Више од игре“, која нас подсећа на најславније утакмице са ранијих свет-

ских фудбалских првенстава. Љубитељи фудбала уживају недељом у 18 часова и суботом у 11 часова.

Сваког радног дана, термин у 19:30 намењен је најмлађим гледаоцима и свима који воле цртане филмове. Следећи резултате истраживања, на екране ТВ Крагујевац стигла је једна од најпопуларнијих цртаних серија, „Ши-ра, принцеза моћи“.

Серијски програм започео је вишеструко награђиваним остварењем ВВС-а, „Вашар таштине“. Сјајна глумачка подела, одличан сценарио, костими који до најситнијег детаља репродукују епоху, пружају врхунско уживање сваког радног дана у 21 час.

„Вашар таштине“ ће заменити још једна енглеска серија, „У било које време“, прича о групи симпатичних, дугогодишњих пријатеља. Енглески хумор и увек интересатна прича са само једном маном – серија има само шест епизода.

У наставку следи микс комедије и драме у серији „Бонкерс“. Ако вам се допала серија „Живот на Марсу“ коју је ТВ Крагујевац недавно емитовала, онда је „Бонкерс“ серија за вас.

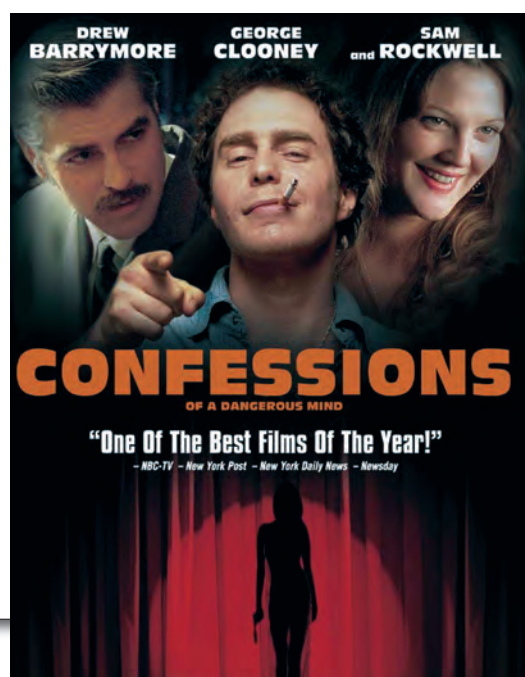
Једна од најгледанијих кратких ТВ форми на сателитским каналима, „Како се прави“, добила је пандан у истоименој домаћој серији. Бранимир Брстина у улози детектива, експерта за квалитет, гледаоцима ТВ Крагујевац у занимљивој трилер причи открива како се прави Фан&Фит мусли, Милано и Унгарезе кобасице, Џамбо кикирики, Дурам тестенине, Деликата паштета и Данубиус брашно. Остајући верни бројци од шест епизода, ова мешавина трилера и комедије упознаће нас са најсавременијим технологијама производње хране у компанијама „Флорида Бел“, „Јухор“ и „Данубиус“. Мада је реч о атрактивном кратком филму у њему је коришћена врхунска компјутерска технологија која је квалитет слике довела до

савршенства тако да је ову серију занимљиво посматрати из више угла.

Агенције које се баве проучавањем гледаности ТВ програма потврђују да су реакције на другачију летњу шему ТВ Крагујевац одличне и да је гледаност изнад просека.

Шта ће се догодити на јесен када друге телевизије започну своје јесење шеме ангажујући већину својих финансијских потенцијала?

Из ТВ Крагујевац одговарају осмехом, обећавајући још бољи и још атрактивнији програм у октобру. Овим експериментом добили смо сви, а највише гледаоци. Ово је тек почетак наше сарадње са највећим српским компанијама које су разумијлајући глобално почеле да делују локално, поручују из ТВ Крагујевац.

МИРОСЛАВ МИЛЕТИЋ - МИЋА ТУРЧИН, НОВИНАР

Радозналост као унутрашња потреба

Радио мора да буде прави интерактивни медиј, јер само тако одражава живот. Волим кад могу да кажем да је од пропалог града Крагујевац постао перспективан и град могућности, али мора се знати и кад нешто не иде како треба. Са својим духом, који смо генерацијама заједно стварали, свакако ће то бити већи и важнији град, који ће увек привлачити нове људе

дост кад сам га пре неку годину упознао као колегу са којим и сад сарађујем.

Потеру води Милан Пурић

На питање којим најчешће почињемо овај разговор, а које гласи: ко си ти, новинар Мирослав Милетић, много познатији као Мића Турчин, одговара да га већина Крагујевчана који слушају радио и читају крагујевачке новине познају по емисијама „10“, „Друга боја“, „Из главе“, а да је он отац, муж, брат и „човек у најбољим годинама“.

Једно од највећих признања ми је што ме суграђани препознају као рођеног Крагујевчанина, а ја то нисам. Дошао сам у Крагујевац са десет година и кад сам после неког времена схватио куда иде мој пут од школе до куће и назад - знао сам да је то мој град за цео живот. Наравно, озбиљно сам то сазнао кад се после деветомартовских демонстрација деведесете група виђенијих чланова опозиције сакрила код мене и кад су правила планове како да оду из земље. Ја сам решио да останем овде.

Када си спознао у себи потребу да коментаришеш свет око себе?

У мојој породици сваки дан су се читале дневне новине, слушао радио и коментарисали догађаји, а ја сам у тим расправама равноправно учествовао, без обзира што је мој отац био официр, па се очекивала нека строгања. Тако да та радозналост, пре свега, потиче као домаће васпитање, а наравно потом и школско образовање, поготово јер ме је легендарна професорка Аска увек терала да напишем писмени како би могла да га прочита. На часовима код Аске никад није било само просто пропитивање, већ су наши часови увек били дијалог и коментарисање разних тема.

Постоје ли узорни, како се човек усавршава у послу?

Као свршени гимназијалац желео сам да студирам журналистику, али због материјалних могућности нисам могао. Као студент почео сам да радим у „Погледима“ и слушајући радио и читајући доста новина „крао“ занат. Као клинац код бабе у селу слушао сам Радио Крушевац и одушевљавао ме је глас једног новинара који ми није био узор, али сам га присвојио као идеал како новинар треба да звучи. Замисли моју ра-

дијацију града и дају му душу. Мислим да је Крагујевац у души паланка, јер се у њему све зна и сазна о сваком (ко шта, где и како), што је типично за паланку. Наравно, то је и добро, али и лоше, поготово за швалере. Сигурно се наш дух разликује од београдског, шабачког, новосадског, краљевачког, чачанског, врањског и осталих српских.

Шта је за град представљао велики механички прилив становништва последњих 40 година?

То је страховито болно питање, о коме се само шапуће. Град није био припремљен за то, нашао се у проблему. Уместо да се изврши асимилација тих људи, јавила се нека врста гетоизације. Људи који су дошли већ су били исфрустрирани животним недаћама и нормално је да се на неки начин племенски друже и покушавају да што више себи олакшају ситуацију у којој су се нашли. Кажу да на својим радним местима нису баш љубазни, но ако се ставите у њихову кожу схватићете да, уствари,

Колико је кафана заслужна за информисање Крагујевчана?

Некад је у кафани могло да се сазна све оно што је ново и битно пре било какве званичне информације. Кафана је некад била оно што је данас Фејсбук.

Као неко ко је одрастао и буквално провео пола живота у кафани, и ко је потрошио три куће у кафани, па чак се и оженио у кафани (кад кажем кафана мислим, наравно, на „Балкан“) и уз Нешу Каубоја, Синђу, Шаренца, Дедицу, Милета Кигена, Јарца и остале који су ту седели, био уписиван приликом сваког годишњег пописа у инвентар „Балкана“, не волим што је тако. Интернет полако побеђује, поготово код млађих генерација. Мојој емисији, којој почиње четрнаеста сезона, мото је „Све што сте желели да кажете, а нисте могли да чујете“, што показује да је данас важно да имаш први неку информацију, јер постоји толико медија који ће је касније објавити кад је у граду већ сви знају.

Данас је кафана у сенци Интернета, али, ипак, препоручујем свима да прођу кафану, не кафић, као место где се седи, расправља и воде разговори о свим важним и мање важним темама. Пола мог живота је кафана, а пола све остало.

Како „из главе“ препознајеш крагујевачки дух?

Свака генерација има људи који вуку, који су значајни, који су крагујевачки ликови и обележавају неко време, представљају иденти-

фикацију града и дају му душу. Мислим да је Крагујевац у души паланка, јер се у њему све зна и сазна о сваком (ко шта, где и како), што је типично за паланку. Наравно, то је и добро, али и лоше, поготово за швалере. Сигурно се наш дух разликује од београдског, шабачког, новосадског, краљевачког, чачанског, врањског и осталих српских.

Шта је за град представљао велики механички прилив становништва последњих 40 година?

То је страховито болно питање, о коме се само шапуће. Град није био припремљен за то, нашао се у проблему. Уместо да се изврши асимилација тих људи, јавила се нека врста гетоизације. Људи који су дошли већ су били исфрустрирани животним недаћама и нормално је да се на неки начин племенски друже и покушавају да што више себи олакшају ситуацију у којој су се нашли. Кажу да на својим радним местима нису баш љубазни, но ако се ставите у њихову кожу схватићете да, уствари,

да се више не зна која има двадесет, шеснаест, тридесет, тридесет пет година. Свакако их је највише у Лоле Рибара, око „Зеленгоре“ и пре подне око факултета, а увече наравно уз Главну улицу све до парка. Најтеже је кад дође пролеће, а оне се поскидају, па човеку лети глава на све стране, просто не зна где да погледа. Чудо једно!

Пратиш ли крагујевачки спорт?

Као мали по цео дан сам играо фудбал и баскет. Спорт сам некада у Крагујевцу пратио и гледао. Сада више, не јер је све то отишло на страну где се мени не свиђа. Спорт у Крагујевцу некад и сад је као небо и земља.

Шта је за тебе крагујевачка култура?

За мене је то скуп неких појединаца које познајем и који су то својим делима и фантастичним остварењима. То су рок групе, дизајнерске екипе, глумци, тату мајстори, писци, фотографи... Они, на жалост, нису етаблирани и нису у систему. У својој емисији сам последњих годину дана форсирао нове рок групе и испоставило се

Ето направљен је крст на улазу у Крагујевац, који је сада препознатљив визуелни идентитет града. Власт је урадила оно што мисли да је добро и на то има право. Е, сад кад неки клинци направе филмић „Онога ми крста“ (наслов је из једне моје приче у емисији, због чега су ме позвали на промоцију) и ја мислим да нико није направио бољу анализу града Крагујевца. То су клинци који ће за 10-20 година, ако нам не буду махали из неке друге земље, обележавати годишњице неких новина попут „Фак“-а и осталих који су у једном времену од тадашњих власти преслишавани, па су мене и још неке уредно позивали на „информативне“ разговоре у неке службе, јер смо се усудили да пишемо о „вечном пламену“ у Шумарицама који се угасио.

И сад, као и некад мени кад сам писао о „незгодним“ темама, одмах се поставило питање: а „чији“ су они и за ког пишу? А одговор је веома прост: они, као и ја, све време су само своји и то је најбитније да тако и остану. Надам се да је то време прошло, и да ће оваквим клинцима, садашњи слављеници да се склоне са пута или заједно са њима учествују у правим стварима. Овај филм је, по мени, у сваком случају, културни догађај године.

Нове технологије у твом раду и животу. Уклапаш ли се?

Не бих могао да радим да не користим нове технологије, посебно интернет и мобилни. Како сам 90. и 98. године хтео да купим компјутер, а нисам успео, јер је оба пута одмах после тога избио рат, одустао сам и најрадије куцам на мојој предатној машини коју цео комшилук чује, па чак неке комшинке тај звук и успављује.

Волиш ли да идеш на пијак? Има ли на њему друштвеног живота?

На мали пијак идем свакодневно око три сата после посла. Суботом и недељом сам стручно лице, уз супругу, задужено да тегли, као носач. Пијак је јавно место где се сигурно води интензиван друштвени живот и сви које занима мишљење грађана морају свакодневно да послушају шта народ говори. Ту се свему нађе реална цена, од новина до политичких ставова.

Како замишљаш Крагујевац кроз 30 година?

Мирнији, сигурнији и стабилнији амбијент где ће моћи да се живи од свог посла, јер смисао живота јесте да радиш оно што волиш и да од тога можеш нормално да живиш. Са својим духом, који смо генерацијама заједно стварали, свакако ће то бити већи и важнији град у некој унији, можда не Европској, ал увек ће привлачити нове људе који ће у њега доносити нове некад добре, некад лоше ствари.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Одређено понашање и размишљање које је неговано генерацијама по породицама, образовним институцијама, кафанама, улицама је богатство које сам добио. Ако сам постао део тог духа, као неко ко није овде рођен, сматрам то својим великим успехом.

после преживљених тарума и не могу да буду другачији. Кад неко дође у Београд и попне се уз Балканску довољно је да га два-три пута продува кошава на Теразијама и он је већ Београђанин. Ово је мала средина и то овде не иде тако. Град мора да направи атмосферу да се ти људи осете као Крагујевчани.

Какве су лепе Крагујевчанке и где их највише има?

Пошто сам ожењен, можда нисам прави саговорник, али заиста их има у великом броју, уз опаску

да је то једна фантастична сцена из које ће сигурно настати нешто значајно у том сегменту.

Старији треба да се склоне и истуре у први план младе. Уместо „познатих“ водитеља емисија, дизајнера, глумаца, треба дати шансу младима, за које сам сигуран да ће да направе најбољу крагујевачку идентификацију, не само културну, кроз неки потпуно нови начин, сходно времену које је њихово. Али, то онда задире у нечије материјалне интересе па је тешко.

megabelt

Kneza Mihaila 106, Kragujevac

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/J/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

radno vreme od 8h do 19h

СЛИКАРКА СВЕТског ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (13)

Узбуђење пред пут у Рим

Пише Војислава Латковић

Пред Миленин одлазак у Италију, Даница и Божа приредише велику гозбу за њен рођендан, 5. новембра. Радовао се бржњи отац Бруно јер ће његова Миленка заблестати као јарко Сунце у сали са својим уљима на платну. Позната и призната галерија у Риму окитиће своје паное и Милениним портретима. Бруно прошапута: „Има ли нешто лепше за мене, родитеља? Моја кћерка све хоће, све уми и све може. Ја ћу јој изложбу спремити, све обезбедити. Излагаће моја Миленка са признатим сликарима. Велика је уметница.“

А у Пожаревцу? Рођаци, кућни пријатељи и добре комшије, стигли су, по позиву, тачно на време заказано за прославу. Дошли су са поклонима, раздрагани, срдачни да чују шта прича школована, премила сликарка, да јој честитају све по реду. Њен успех је радовао родбину и све пријатеље куће Павловић.

■ Рођенданска прослава

Стисао се утисак да је ово прослава крсне славе, свадбе или неког великог верског празника. Свет беше чуо за сликарку Милену Павловић Барилу. Знано се да госпођица борави, живи и ради у Паризу, а да у Пожаревац долази да се одмара код мајке. Овога пута је дуго остала у родној кући. Изложба је чекала. После ће и даље радити портрете у атељеима Париза и Рима као свака успешна, права уметница. Сад је већ била обавезна да ради велика, модерна уљана платна, све бољом техником рада и да их прикаже публици. Труд ће јој се исплатити јер ће слике све више продавати, људи ће је уважавати, критичари ће и даље о њој писати све у суперлативу. Биће у жижи интересовања.

Ова весела, рођенданска прослава у Пожаревцу остала је да се по добром памти. Миленка остави леп утисак на присутне својом скромношћу и једноставном срдачношћу. Гости су се добро забављали и са домаћинима комуницирали веома присно и отворено. Сликарка им се смешила и захваљивала. Уз њене изразе и знаке добродошлице, сви присутни су се пријатно осећали.

Мајка Даница беше потпуно посвећена кћерки и није крила да се поноси њеним успесима. У знак пажње, она је, раздраганим гостима, свирала разне мелодије Моцарта и тихо певала. Онако опуштени после су, сви заједно, у хору, певали народне песме.

На расстанку, присутни су се захваљивали и поздрављали са домаћинима, а Миленка лепим, пробраним речима, пожелела срећан пут у иностранство. Била је дирнута оволиком пажњом и љубављу. Задржала се још извесно време у Пожаревцу да би се боље одморела и психички растеретила брига око важне изложбе која је била заказана. Њене мисли су, ипак, најчешће у Риму. Хтела је да буде сигурна и да срцем спозна своје реалне сликарске могућности. Решила је да скрене пажњу – да мало чита поезију познатих песника и да сама пише песме.

Већ доста одморна и спремна за пут, у часовима доколице, читала је своје стихове мајци и ујаку. А они, застрашени садржајем њене лирске поезије, једва се уздржаше да не заплачу. Нису очекивали да је и данас тако малолудна у изражавању емоција. Онда, кад је била озбиљно болесна, тад се плашила и писала стихове о смрти. А сада нема разлога за тугу. Зашто јој и ови стихови

Миленка је данима размишљала о путу за Италију. Посебно су је заокупљивале нове слике за изложбу, својим претенциозним садржајима. Нове идеје јој нису дозвољавале да заспи, да се смири. Стално је, у машти, видела своје композиције како стоје у рамовима на огромним паноема, на римској изложби. Видела је и публику док се креће по одређеним стазама

ПОРТРЕТ СА ЦРНОМ РУКАВИЦОМ, 1935, УЉЕ НА ПЛАТНУ

асоцирају на крај живота? Доста су морбидни. Били су изненађени док им је поезију читала: „Кад ће бити крај мојим мукама? Све је празно. Ваздухом лети пепео. Мој последњи поглед трне у спокоју неба“, девојка изговараше речи са великом пажњом, занесена.

Ујак Божа хитро погледа сестру Даницу која беше чврсто решила да не реагује на ове туробне стихове. Чекала је неку пригоднију прилику, а Божа једноставно изговори:

– Мани, Миленка, те меланхоличне песме... Не могу веровати да ти, опет, пишеш ове елегијске, беживотне стихове. Зашто ће ти они сад кад крећеш на срећан пут, у Рим? Кажу нам.

– Баш оваква жалосна поезија мене смирује. Већ сам писала сличне стихове на српском, шпанском, италијанском и на француском језику. Објављивала сам их у разним часописима из културе. Одговарају мој душевном сензибилитету. То на мене не делује деструктивно. Ја уживам док стихове пишем. Не делују на мене. Зашто би?

■ Путна грозница

Смејући се, Миленка их замоли да пођу у њену радну собу те да заједно погледају оне најлепше, нове и старе слике.

Нађоше се пред надреалним, изванредним портретима, толико маштовитим да су се смејали и шалили. Божа је прво погледао ону композицију која му је увек била смешна. Надреалистичка вазна са цвећем. По средини вазна беше проширена као људски образи. Лик мушкарца са свим цртама лица. У горњем делу главе насликана су му крила и вазна са букетом цвећа, а у позадини спуштена завеса. Вазна је постављена на самој огради кућног дворишта. Она лети према зеленој и целој природи врта, у намери

да се са њом сједини – споји. Делује виртуелно: људска глава је вазна са цвећем, а на глави крила.

Божа није издржао већ дао коментар:

– Ово је право чудо! Смешна је и забавна... Ти нас расположиш, свашта смишљаш, по небу летиш, нове светове умом ствараш.

– Ујка, Боже! Мама! Чему се чудите? То није прави живот. Па, треба да знате да машта чуда ствара, а да рука бојама влада. Боље прочитајте шта испод овог рада пише „Крилата антропоморфна ваза са цвећем.“ То је оно маштовито, надреалистичко у сликарству чему и ја тежим. Нисам, ваљда, хтела да замајавам гледаоце. То су сликарске промене. Да ли вам се свиђа она тамо, лево? Зове се „Композиција са женским актом и змајем“. Није она једина слика маштом надграђена. Има их доста.

По договору, Даница и Божа усташе и кренуше на починак. Тачно у седамнаест часова уђоше у салон.

Беле завесе од органдина, са воланима, красиле су прозор салона, где је био дрвени, изрезбарени намештај, одавно купљен по укусу домаћина, веома лепо размештен. Све витрине су прекривене кукиченим миљеима, а бели абажури на стоним лампама, красиле су ентеријер ове просторије. На столу је стајала црвена ваза пуна цвећа и цр-

вена пепељара. Светли тепих са розе шараме на средини собе, а околне браонкасте столице од пуног дрвета. Пријатно је било у овом салону боравити.

Брат и сестра су пре Милене стигли и причали како ће тешко бити паковати слике, стављати их у чврсте картоне да се не би оштетиле за време транспорта. Сликарка рече да је данима размишљала о путу за Италију. Закључила је да ће јој бити удобније у возу са путницима, него у свом атељеу где проводи по десет часова у раду. Тешко ће се растати од маме и ујака, признала им је.

Последњих дана имала је праву путну грозницу. Посебно су је заокупљале нове слике, за изложбу, својим претенциозним садржајима. Нове идеје јој нису дозвољавале да заспи, да се смири. Стално је, у машти, видела све композиције како стоје у рамовима на огромним паноема, на римској изложби. Видела је публику док се креће по одређеним стазама.

Устајала је ноћу исцрпљена и кувала себи црну кафу у старом црвеном лончету са белим туфнама. Гутљај по гутљај испијала је у соби бака Босе. Неке слике је сама паковала. Чувала их је, с пажњом гледала као да су јој биле рођена деца. Неиспавана се кретала по соби.

Сутрадан су је ујаци испратили до станице. Нашла се међу сапутницима сама, али срећна. Воз је сигналом дао знак за полазак. Сликарка је узбуђена мислила на сусрет са Римом и на загрљај са оцем. Усхићена, уредно се наслонила на мекани наслон црвене фотеље и утонула у сан.

■ Срдачан дочек у Риму

На римској станици Миленка се, по договору, нађе са оцем Бруном који је нежно стеже у загрљај. Емоције су кипеле, саме наилазиле, те су им и понеку врелу сузу измамиле. Било је хладно. Фебруар са мало снега. Отац и кћерка, у зимским капутима, на станици чекају помоћ за превоз слика.

Носач претрча и поређа пакете пуне портрета у покретна колица за

ЦВЕЋЕ, 1936, УЉЕ НА ПЛАТНУ

пртљаг. Возио их је до атељеа, који већ чекаше слике и сликарку. Планирала је да опет вредно ради све до дана изложбе. Мало ће јој остати времена за шетње, посете родбини и очевим пријатељима. Сви рођаци из Пожаревца су је звали телефоном и питали како је путовала.

Тата Бруно јој саопшти да је његова сестра, Номи Барилу, позвала њега и Милену да дођу у госте и да буду на ручку у њеној вили. Наравно, девојка је прихватила ову ретку, јединствену прилику да се види са драгом тетком Номи, коју је увек поздрављала, писма јој писала. Брату је сестра говорила да је Миленка доста повукла на њихову фамилију. Сећала се госпођа Барилу да је братаницу Милену виђала у Италији кад је, са мајком, боравила у летњим месецима.

У Риму, италијанској престоници, ова зима је била веома пријатна – са мало снега. Миленка је намеравала да обиљежи знаменитости града, то културно благо проистекло из разних историјских и чувених споменика. Зграде су високе уз солидну, дугогодишњу традицију архитектонске градње. Велелепна здања, посебно базилике, красиле су италијанску престоницу.

Сликарка се изненадила и радовала кад их је на спољним вратима теткине виле поздравила једна отмена госпођа. А један господин их такође поздрави, срдачно прими и широм отвори врата капије изрезбарене, гвоздене ограде. Бруно пропусти грациозну сликарку, своју кћерку. Она у модерном капуту – свечано одевена, лагано пређе праг теткине куће и директно уђе у јаче осветљени салон. Занемела је од сјаја и луксуза.

Прво је приметила дугачке, кристалне чираке са белим свећама, огромни, китњастии лустер, па тек онда виде намештај у дуборезу из доба Луја XV. Високи наслони на столицама беху пресвучени црвеним платном које је било извезено гобленским мотивима. Тада се Миленка сети сликарских столица, бордо боје, у великом салону аустријског дворца, Шенбрун. На њима су се уочавали ликови деце и унучади царице Марије Терезије. Сети се собе сина Наполеоновог, из брака са царицом кћерком.

Тада сликарка помисли да је и тетка богата, али није тако било. Ова хуманитарка је помагала сиротињи и људима пострадалим из неких тежих разлога. Тешко се живело, па је Номи успевала да у срећи оне који су били без најосновнијих средстава за живот. Све је делила са сиротињом. Кад су сви ушли и почели да се грле и љубе, тетка се загледа у лице своје сестричине. Тад и она на њему виде сву сличност са њеним оцем Бруном. Породичне црте је узбудише. Учини јој се да је ова симпатична девојка иста као њена и Брунова покојна мајка, Миленина баба. Номи јој руком показала породичне фотографије предака из Парме.

Насијавиће се

САТИРА

Одбрана

Пребирам по тастатури. Производим реченице којима ћу их постидети. Што су исти као они пре, што су нас обманули, пре-

варили, изневерили. Тако ја мислим наиван. Они кроз прозор бацају остатке од ручка. Људи трче до њихових прозора, гурају се, купе храну са земље, у уста стављају, у цепове гурају. Не чују како испод њихових стопа ла издишу изгажене речи.

Борђе ОТАШЕВИЋ

Лична карта

Било је време да заменим стару личну карту.

Пред полицијском станицом непрегледан ред. Кад сам се придружио појавио се неки крупан човек.

- Ја сам био пре тебе!

Доказа ради распалио ми је јаку шамарчину. Те сам га пропустио.

И тако смо чекали све до вечери. Када су затворили полицијску станицу цео ред је прво сео. А затим легао. Преморен од целодневног стајања одмах сам заспао. Пробудило ме је уједање комараца са којим сам се борио све до јутра.

Ујутру су откључали станицу па смо сви живнули. Али онда је сунце почело да пржи и пржи. Осетио сам како ми лице гори. Била

је ужасна врућина, био сам гладан, жедан и уморан. Па сам се онесвестио. И бупнуо лицем на бетон.

Освестио сам се у пријатној хладовини полицијске станице. Љубазни полицијски службеници су ме испрскали водом па сам дошао себи. Чак су ме примили и преко реда.

И све би се завршило на најбољи могући начин да нисам морао код њих да се сликам за нову личну карту.

- Господине, вама је истекао и лични опис - обавестила ме је службеница гледајући моју стару личну карту.

Заиста, моје тек сликано лице било је подбуло, небријано, ишмарано, изгорело, изуједано и раскрвављено.

Па су ми рекли да дођем други пут...

Слободан СИМИЋ

Језику

На језику већ ломљених крила
Двоуме се речи да ли да полетим,
Од језика до уха - џуџеви сивила,
Осћају ми речи за мозак

иријеште!

Истина би из вена иде сјава,
шумом глава жедна да се изражи,
У гробу усја језик закржљава,
Када се не бави физкултуром

лажи.

Галилеју џлаћају, џланетиа се

врши,

Од истине језик моћне лажи кује,
Тешке речи шћо слободар ирши,
Увезбано Историја с језиком

краћује!

Мишар ТУЦОВИЋ БЕЛИ

■ Народ је непогрешиво препознао политичке преваранте. То су они којима је на изборима указао највише поверења!

■ Ја у тоалет идем кад ме притера. А који културни образац ви користите у ту сврху?

■ Позивати нас на разум, то је баш далеко од памети!

■ За нас је време стало, а то је идеална прилика да ухватимо корак са њим!

Драган РАЈИЧИЋ

Злочин и казна

Моја возачка каријера је дуга више од двадесет година и од тренутка када сам први пут осетила волан у рукама истог се латим и више него што треба. Мало због тога што је греота арчити добре ноге на пешачење, а мало због сопствене лењости, тек, у колима проводим добар део свог живота.

Истина, када се узме у обзир да сам женско, па још плавуша, то не мора да буде гарант возачком умећу.

Но, као бивши бициклиста, а тиме и неко ко осећа друм на другачији начин, одговорно тврдим да би ми на истом позавидели многи мушкарци. Занимљиво је да сам, за све те деценије мог шоферирања, словима и бројем платила свега једну казну због саобраћајног прекршаја направљеног ван родног града, и то зато што нисам имала појас око себе! Али зато, скоро да не прође месец, а да ми неко од овдашњих саобраћајаца не прилепи неку казну.

И све те казне се односе, искључиво, за неправилно паркирање. Боље рећи, пристајање. Живимо у граду у коме је могуће доказати да саобраћајни знак који дозвољава заустављане, али не и паркирање, постоји искључиво у тестовима за полагање војње. Овде, где се деценију само прича о јавној гаражи и где бахати таксисте могу да возе и заустављају се где им падне на памет, где свака улица, зарад зидања нове зграде, може да се затвори без икаквог саобраћајног обележја, ја сам највећи преступник.

То, што сама са дететом морам да обавим вазда послова, и што ми деси да се, на тренутак, колима непрописно зауставим, наравно да није оправдање. Но, да ли је мој „југо кабриолет“ баш толики мамац за овдашње саобраћајце па они, намагнетисано прилазе њему баш у свакој таквој ситуацији?

Колико прошле недеље, у близини Нове цркве, застала сам, буквално, на пет минута, истина под погрешним углом, али тик уз место где је, иначе, дозвољено паркирање. При том, никога нисам омела у томе, нити сам изазвала саобраћајни колапс. Ревносни пандур је, пак, брже боље отворио тефтер, пошто се, још брже, нашао поред мог возила. Шта сам могла сем да се запитам: зар је тај петоминутни прекршај био толики да не може да прође са опоменом? Зар стварно, у овом граду, о држави и да не говорим, нема куди камо горих преступа, којима се не стаје на пут? Зар локални моћници не могу да стају својим лимузинама и џиповима где им се прохте, па ником ништа?

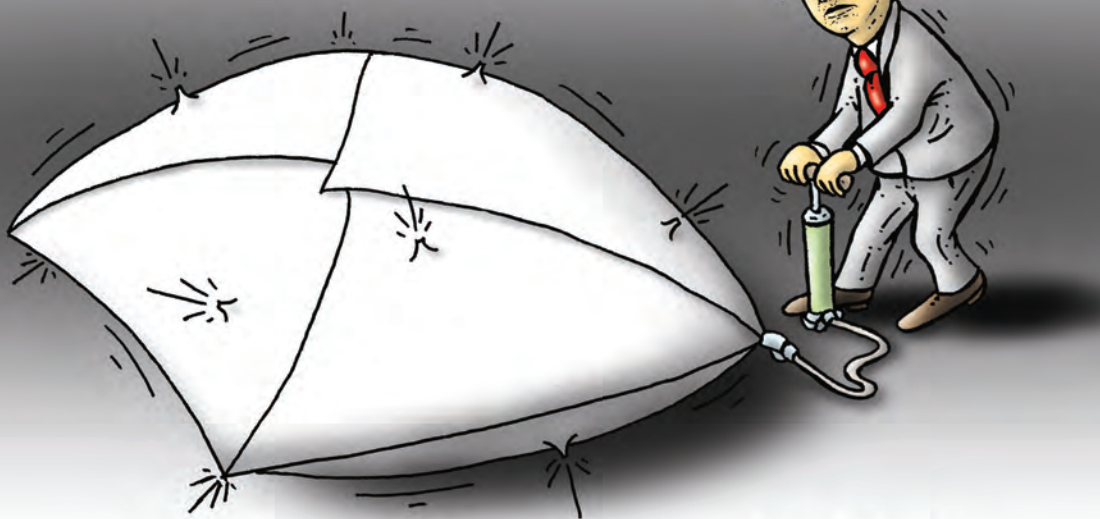
И даље сама себи постављам питања: значи ли то да, примера ради, треба свако вече да пијучкам кафицу у башти „Зеленгоре“, не бих ли била виђена и дружила се са онима који овде нешто значе и који ће ми бити пожељна карта којом се гледа кроз прсте и која се извлачи из рукава када се направи, чак и најмањи, саобраћајни прекршај? При свом свакојечерњем изласку у то познато гнездо разних градских владајућих лобија многи од њих скоро да имају „своје“ место на забрањеном делу испред хотелске баште, па ме баш интересује да ли и њима саобраћајни полицајци пишу казне?

Баш бих волела да чујем како би други одговорили на ова моја питања (мислим, обични грађани). Можда грешим, али како ствари сада стоје, себе већ видим као једног од највећих преступника коме редовно успешно доајау. Изгледа да је боље да, ипак, више арчим своје добре ноге, ако ни због чега другог, онда због новчаника – свакако.

ЛЕПА ЈЕЛА

Стуб срама је вешто камуфлиран. Нема странке која га није облепила!

Раши ПАПЕШ

Сочанска

Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Ми смо у предизборној кампањи народу све обећали. Сад шта му Бог да!

Драган РАЈИЧИЋ

■ Борба до последњег се одвијала по плану, а онда је код нас затајио људски фактор.

■ Судија је квалификован да

утврђује закон и правду. Он најбоље зна колико то кошта.

■ У борби са самим собом ја бих сигурно победио да се нисам

определио за погрешну страну!

■ Улога политичара у нашим животима је већ толика да ми ту готово немамо шта да тражимо.

■ Он је омиљени цензор писца. Још увек није успео да изда књигу.

Раши ПАПЕШ

Горан Миленковић

ПОБОГУ ЦАНЕ, ШТА ТИ ЈЕ?
ЗАШТО ЦЕПАШ
СТРАНЕ
СА УМРЛИЦАМА?

ОВАКО НОВИНЕ ЗРАЧЕ
ОПТИМИЗМОМ,
А ТО ЗА РЕЗУЛТАТ
ИМА БОЉУ
ПРОДАЈУ.

ДАНИЈЕЛА ПАНТИЋ, водитељка ТВ квиза „Слагалица“:

- Један од мојих страхова, којег ни сама нисам била свесна, је страх од брака. Све моје везе су биле озбиљне, дуге и добро су функционисале све до пресудног тренутка - брак или ништа.

НЕНАД ТЕСЛА, директор Републичког геодетског завода:

- У неким катастарским општинама имамо тапијски систем још из доба Турака, катастарске планове и податке у већ заборављеним аустроугарским мерним јединицама.

СУЗАНА МАНЧИЋ, водитељка:

- Купила сам цип на лизинг, јер кеша немам, а коштао ме је око 35.000 евра. Иако га имам тек десетак дана, већ сам платила две казне за паркирање.

МИНА ЛАЗАРЕВИЋ, глумица:

- Колико је порођај дивна ствар говори и чињеница да на њега помислим кад год имам тегобе било које врсте.

СВЕТЛАНА КИТИЋ, после проглашења за најбољу рукометашицу света свих времена, у шали:

- Некада је на Бањицу долазило две-три хиљаде људи, читав тренинг су ме сликали, добаћивали, па су морале да се ставе капије и катанци да би тренинг могао нормално да се одвија. Данас ни 200 људи не могу да нагером у дворању, па све и да им платим.

ВУК ДРАШКОВИЋ, лидер СПО-а:

- Министру Вуку Јеремићу ништа не замерам. Он на најбољи начин заступа лошу косовску државну стратегију.

МИЛОРАД ДОДИК, председник Владе Републике Српске:

- Знате ли шта ме најчешће питају Европљани у неформалним контакти-ма? Питају ме шта ће Србији овако отворен дил са Турском. И ја не знам шта да им одговорим.

ЗОРАН ХРИСТИЋ, композитор:

- Србија плива у базену политичких давленика свих фела умишљених да ће први дохватити ивицу базена. Кад споменух ивицу да не заборавим марицу, с надом да ће тај плави комби бити навелико произвођен у послу века у Крагујевцу.

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ, први човек ЛДП-а:

- Мене плаши јавно изречена амбиција руководства Србије да желимо да будемо „предвидив“ фактор. Па, и град је предвидива непогода, али се на њу не реагује прихватањем него противградном паљбом.

Ово је више за рубрику „Веровали или не“ - парадајз у августу, кад му је време, скупљи од живе прасетине! О пасуљу од 200 динара да и не говоримо.

hattrick howe

Банекс победник РД Купа

Менаџер Бранислав Поповић (26), Крагујевчанин, дипломирали економиста без сталног запослења и власник клуба „Банекс“ победник је 17. по реду РД Купа. Прошлу сезону завршио је на првом месту Пете 235. лиге и пласирао се у виши ранг. Освајање Купа „Црвених ђавола“ дошло је као шлаг на торту.

Како је текао ток Купа?

- Не бих много да хвалим себе, резултати говоре све. Нисам примио ни један гол а победио сам чак три некадашња освајача овог купа. Са једне стране, жреб није био лак а са друге лагано су пали: „Раднички Ред Девилс“ (4:0), ФЦ „Спирит Кг“ (5:0), „Бадњевац“ (6:0) и на крају Р.Ф.Ц. „Ректор“ са „нула према два“.

Како „цениш“ конкуренцију?

- Конкуренција није била ни мало лака. Ту су били: Раднички Ред Девилс, ФЦ Аутсајдерс, Сушица Јунајтед, Р.Ф.Ц Ректор, Крокадел, Олд-скул кру, Бадњевац... итд, да не заборавим неко.

Да ли си се надао трофеју?

- Трофеју се јесам надао. Већ сам пар пута покушао да га освојим. Само за овај Куп, довео сам неколико добрих играча.

Опет отпаде Веља, вечити апсидент за трофеј РД Купа?

- Кад на то помислим, буде ми га мало и жао. Често сам се сретао са њим у РД куповима.

Он има више победа али у 14. РД Купу сам га елиминисао. Он је као онај ница ратник Јамада, никако да постане нинџа. Шта да кажем, није лако освојити РД куп.

Само финале против браниоца титуле?

- Највише сам се прибојавао „Ректора“. По мом мишљењу, једино је он имао тим да ми парира. Драго ми је што сам са њим играо у финалу, јер сам баш од њега трагично изгубио у прошлом купу у Првом колу на пенале.

Шта даље?

- Пошто ми је тим састављен од маторих играча, ставио сам их све на трансфер листу. Решио сам да подмладим екипу и направим тим за неки нови РД куп.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта Градска управа за инвестиције и развој града Крагујевца, спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – Изградња објекта Хале 2 Шумадија сајма - II фаза, чија се реализација планира на катастарској парцели број 10493/1 КО Крагујевац 4, на територији града Крагујевца (угао улица Саве Ковачевића и Миодрга Влајића Шуке), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије”, бр.135/04, 36/2009)

СТАНОВИ

Центар 30 м², I сп, та	31.000
Центар 30 м², II сп, гас	26.000
Центар 36 м², IV сп	38.000
Центар 39 м², приз., цг	39.000
Центар 40 м², III сп, цг	36.000
Центар 40 м², II сп, гас	38.000
Центар 42 м², приз., цг	42.000
Центар 47 м², приз., цг	45.000
Центар 51,2 м², VII сп, цг	48.500
Центар 57 м², пр., та	46.000
Центар 62 м², XII сп, цг	56.000
Центар 66 м², пр., цг	62.000
Центар 84 м², II сп, цг	85.000
Бубањ 29 м², II сп	31.000
Бубањ 30 м², III сп, та	30.000
Бубањ 32,9 м², IV сп, цг	33.000
Бубањ 33 м², VI сп, цг	31.500
Бубањ 38 м², приз., цг	36.000
Бубањ 38 м², II сп, та	36.000
Бубањ 46 м², IV сп, гас	43.000
Бубањ 56 м², I сп, та	50.000
Бубањ 64 м², II сп, цг	62.600
Багремар 31 м², приз., та	22.000
Багремар 32 м², II сп, цг	30.000
Аеродром 20 м², приз., цг	23.000
Аеродром 36 м², II сп, цг	35.000
Аеродром 44 м², I сп, цг	40.000
Аеродром 48,23 м², I сп, цг	39.000
Аеродром 44,35 м², IV сп, цг	37.000
Аеродром 53,5 м², IV сп, цг	47.000
Аеродром 54 м², IV сп, цг	47.000
Аеродром 55 м², V сп, цг	46.000

Аеродром 58 м², II сп, цг	50.000
Аеродром 62 м², V сп, цг	50.000
Аеродром 76 м², приз., цг	63.000
Ердоглија 24+6 м², III сп, цг	24.000
Ердоглија 25 м², I сп, цг	28.000
Ердоглија 33,27 м², I сп, цг	33.000
Ердоглија 35,5 м², II сп, цг	34.000
Ердоглија 43,5 м², I сп, гас, нов	45.000
Ердоглија 45 м², в. приз., цг	43.000
Ердоглија 53,8 м², IV сп, цг	44.000
Ердоглија 56 м², II сп, цг	49.000
Ердоглија 61 м², I сп, цг	49.000
Ердоглија 66 м², III сп, цг	60.000
Ердоглија 67 м², IV сп, цг	65.000
Ердоглија 69 м², I сп, цг	63.000
Мала вага 58 м², VIII сп, цг	50.000
Мала вага 132 м², II сп, цг	102.500
Багремар 64 м², III сп, та	48.500
Ль. пиваре 84 м², VI сп, цг	63.000
Вашариште 35 м², I сп, ег.	договор
Вашариште 48 м², I сп, та	45.000
Озон-парк 21 м², IV сп, гас	19.000
Озон-парк 66 м², IV сп, гас	58.000
Звезда 42 м², IV сп, та	30.000
Звезда 64,8 м², приз., цг	55.000
Станово 44,8 м², V сп, цг	35.000
Станово 53 м², IV сп, цг	40.000
Ц. Радионица 41 м², VI сп, цг	31.500
Ц. Радионица 58 м², V сп, цг	32.000

Центар 40 м², зај. двор.	40.000
Центар 50 м², 3 а.	90.000

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

Центар 70 м², 4,1 а.	77.000
Центар 110 м², 9 а.	200.000
Палилуле-мала в. 185 м², 3,5 а.	135.000
Илићево 100 м², 8,5 а.	30.000
Илићево 150 м², 8,9 а.	договор
Пивара 50 м², 2,88 а.	28.000
Пивара 100 м², 3,7 а.	90.000
Бресница 50 м², 2,8 а.	28.000
Бресница 300 м², 2,8 а.	договор
Багремар 36 м², 2 а.	27.000
Багремар 50 м², 3 а.	37.000
Багремар 50 м², 4 а.	27.000
Багремар 200 м², 4,5 а.	70.000
Виногради 310 м², 5,5 а.	160.000
Ердоглија 75 м², 1,74 а.	55.000
Аеродром 52 м², 2,5 а.	30.000
Денино брдо 380 м², 5,75 а.	договор
Сушица 50 м², 2,5 а.	25.000
Сушица 90 м², 4,1 а.	65.000
Сушица 250 м², 5 а., гас	260.000
Вашариште 60 м², 2,44 а.	60.000
Мала вага 35 м², нова.	23.000
Мала вага 60 м², 1,74 а.	31.000
Мала вага 70 м², 6,16 а.	30.000
Јабучар 50 м², 3,85 а.	60.000
Јабучар 120 м², 3,76 а., цг	88.000
Јабучар 300 м², 7 а.	80.000
Шумарице 69 м², 7,75 а.	15.000
Шумарице 70 м², 11 а.	договор
Шумарице 105 м², 15 а.	65.000
Шумарице 125 м², 5,5 а.	55.000
Станово 100 м², 3,78 а.	40.000
Станово 180 м², 2,8 а.	35.000
Грошница-хава 80 м², 10 а.	26.000

Корићани 95 м², 5,5 а.,35.000

Центар 17 м², нов	40.000
Центар 17 м², приз., цг	40.000
Центар 30 м², приз., цг	150.000
Центар 32 м²	35.500
Центар 34 м², приз.	21.000
Центар 43,5 м², приз., цг	50.000
Мала вага 1650 м², приз., цг	950.000
Парк 23,5 м², пр, гас	28.200
Станово 38 м², приз., цг	32.000
Бубањ 21 м², приз., цг	35.000

ПЛАЦЕВИ

Вашариште - 3,2 а.
Петровац - 14 а.
Собовица - 9,02 а.
Сушица 90 м², 4,1 а.
Сушица 250 м², 5 а., гас
Вашариште 60 м², 2,44 а.
Мала вага 35 м², нова.
Мала вага 60 м², 1,74 а.
Мала вага 70 м², 6,16 а.
Јабучар 50 м², 3,85 а.
Јабучар 120 м², 3,76 а., цг
Јабучар 300 м², 7 а.
Шумарице 69 м², 7,75 а.
Шумарице 70 м², 11 а.
Шумарице 105 м², 15 а.
Шумарице 125 м², 5,5 а.
Станово 100 м², 3,78 а.
Станово 180 м², 2,8 а.
Грошница-хава 80 м², 10 а.

ПОВОЉНО! Вин-Аеродром, 180м², 4,5 а., 130.000

Последњи поздрав

Крлету

Поносни што си био са нама.

Савет Месне заједнице Стара радничка колонија

ЈКП "ПАРКИНГ СЕРВИС КРАГУЈЕВАЦ"
ОБЈАВЉУЈЕ

О Г Л А С

О ЈАВНОЈ ЛИЦИТАЦИЈИ ЗА ПРОДАЈУ НАПУШТЕНИХ ВОЗИЛА

1. Јавно оглашавање - усмено надметање врши се ради продаје напуштених возила и то: „Нисан” сиве боје, „Застава 101” жуте боје, "Опел кадет" љубичасто розе боје сва три по почетној цени од по 10.000,00 динара без ПДВ-а и „Застава 750” беле боје по почетној цени од 7.000,00 динара без ПДВ-а.

2. Јавна лицитација – усмено надметање за куповину напуштених возила која су уклоњена по налогу комуналне инспекције одржаће се у просторијама ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац” у Крагујевцу, ул. Краљевачког батаљона бб, дана 17.08.2010.године (уторак) са почетком у 12 часова, са напоменом да се ради о поновљеном поступку.

3. Право учешћа на лицитацији имају правна лица, чији представник мора да поседује писмено овлашћење за учешће на лицитацији и физичка лица која уплате - положије кауцију у износу од 1.000,00 динара. Кауција се положије најмање 30 минута пре почетка усменог надметања, односно уплатом на рачун ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац” број 105-40001-15 код АИК Банке.

4. Комисија која спроводи лицитацију пре почетка усменог надметања провериће све пријаве и положене кауције и неће дозволити учешће лицима која не испуњавају тражене услове.

5. Кауција се не враћа понуђачу чију понуду Комисија прихвати као најповољнију, већ се иста задржава и рачуна као аванс за уплату купопродајне цене. Осталим понуђачима кауција се враћа одмах по завршетку лицитације, односно наредног дана ако је уплаћена вирманским путем.

6. Са најповољнијим понуђачем закључиће се купопродајни уговор.

7. Сва потребна обавештења и информације могу се добити на телефон 034/338-780 - Тома Радовић.

8. Разгледање возила може се вршити свеког радног дана у времену од 8 до 20 часова на депоу ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац” у Крагујевцу, ул. Краљевачког батаљона бб.

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani
Za pravna
lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 337 270
(064) 680 36 42
Karadžićeva 17
LOKAL 17

IGRAONICA ČIGRA

ORGANIZUJEMO:

Proslavu rođendana -100 dinara

Žurke, Kreativni boravak dece

Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanog junaka 18
(do „Trnave”)
Uslužni telefon
034/32 00 32 i 064/14 12 848

MARKETING
marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ нов локал од 80м²,
у строгом центру. Тел.: 034 366 380

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узраси. Поправни (август). Студенти (септембар). Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Посао

ПОТРЕБНЕ жене за чување деце у иностранству. Стан и храна обезбеђени. Телефон: 061 653 75 62

Knjaz Miloš
natura
VODOMATI I KAFEI d.o.o.

Besplatni vodomati za domaćinstva
i dostava vode na kućnu adresu!

Pravnim licima uz vodomat
i negaziranu slabomineralnu vodu nudimo i
bogat asortiman osvežavajućih napitaka i kafa.

Knjaz Miloš Natura d.o.o. Beograd, Batajnica
Majora Zorana Radosavljevića 366
Besplatni info broj: 0800-000008
office@knjaznatura.co.rs,
www.knjaznatura.co.rs

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 12. до 18. августа

Четвртак 12. август	Петак 13. август	Субота 14. август	Недеља 15. август	Понедељак 16. август	Уторак 17. август	Среда 18. август
						
19.30 Цртани филм: Ши-Ра	17.00 Моја Шумадија	23.00 Зачарана Ела	23.00 Добри и лоши	17.00 Мозаик	22.00 Хроника 2	20.30 Моја породица
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињца р. 10.30 Врхови р. 11.00 Таин Пикс р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Приче из природе р. 13.00 Часни људи	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињца р. 10.30 Баш ми се путује р. 11.00 Таин Пикс р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 АБС шоу р. 13.00 Часни људи	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Радознало огледало р. 10.00 Кухињца р. 11.00 Више од игре р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Приче из природе р. 13.30 Лек из природе р.	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина-Пут змаја р. 10.00 Кухињца р. 11.00 Радознало огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Викенд каледоскоп	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињца р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Откачена Плавуша р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Часни људи	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињца р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Откачена Плавуша р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињца р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Откачена Плавуша р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Један предмет, 1000 прича р. 13.00 Часни људи
14.00 Екстремни живот р. 14.30 Моја породица р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Мозаик 18.00 Баш ми се путује 18.30 Мобил Е	14.00 Авганистан р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана	14.00 Викенд концерт 15.30 Кућица у цвећу 16.00 Вести 16.05 Четири пера 18.00 Винотека р. 18.30 Документарни програм р.	14.30 Врхови 15.00 Зу хоби 15.30 Кућица у цвећу 16.00 Вести 16.05 Лелуш-Цео један живот 18.00 Више од игре 18.50 Хит дана	14.00 Викенд каледоскоп р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Мозаик 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана	14.00 Раднички – Нови Сад (снимак утакмице) 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е	14.00 Живот је... р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Мозаик 18.00 Врхови р. 18.30 Мобил Е
19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Авганистан 21.00 Вашар таштине 22.00 Хроника 2 22.30 Таин Пикс 23.30 Криминал у Русији 00:00 Вести 00:05 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Винотека 20.30 Документарни програм 21.00 Вашар таштине 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша 23.30 Криминал у Русији 00:00 Вести 00:05 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Приче из природе 21:00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Зачарана Ела 00:00 Вести 00:30 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кина-Пут змаја 21:00 Концерт РТК 21:45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Један предмет, 1000 прича 23.00 Лелуш-Добри и лоши 00:00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши Ра 20.00 Раднички – Нови Сад (снимак утакмице) 21.00 Вашар таштине 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша 23.30 Криминал у Русији 00:00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Живот је... 21.00 Вашар таштине 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша 23.30 Криминал у Русији 00:00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Екстремни живот 20.30 Моја породица 21.00 Вашар таштине 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша 23.00 Криминал у Русији 00:00 Вести 00:05 Хит дана
■ филм □ серија						

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.00h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulтни show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Slatka tajna" (Najgledanija TV novela u 2009. Intriga, ljubav, prevara...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Interna istraga“ (Britanska serija po kojoj je nastala kulturna serija CSI) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 07.10

„Moja porodica“ (Harperovi su na prvi pogled obična porodica, Ali samo na prvi pogled...) Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI„Sati“ – subota 20.00
„Mladi Jenki“ – nedelja 17.15
„Ničiji život“ – nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

Internet više nije

komplikovan

Surfuj brzo i lako za samo **760*** dinara,
uz Telenor Internet paket ISTA CENA START!

Telenor Internet paket ISTA CENA START ti omogućava da surfuješ Internetom jednostavno, brzo i još povoljnije. Možeš da ga koristiš u kući ili gdje god da se nalaziš, na desktop ili laptop računaru. Po ceni od samo 760 dinara mesečno dobijaš 500 MB internet protoka, a ukoliko ih potrošiš, možeš se dopuniti kao običan Internet pripejd korisnik.

*Svi porezi uračunati u cenu

Kontakt centar: 063 9863 www.telenor.rs

Misli lepše. Vidi dalje.

telenor

tus

DOKAZANO

NAJJEFTINIJI!

DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!

Gudi sa sirom

15% popusta

Redovna cena: 164,90 din

139,90
din/kom

DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!

Feta sir Salakis

250g

99,90
din/kom

DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!

Gastro Začin

250g

11% popusta

Redovna cena: 33,90 din

29,90
din/kom

DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!

Toalet papir Uno

20/1

10% popusta

Redovna cena: 299,90 din

269,90
din/kom

DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!

Hleb Baget

350g

17% popusta

Redovna cena: 39,90 din

32,90
din/kom

Akcija važi od 11.08. do 24.08.2010. godine ili dok traju zalihe u tom periodu.

Tuš supermarket Kragujevac, Svetogorska bb

www.tus.rs

ЖРЕБАНО ПРВЕНСТВО ЗОНЕ „МОРАВА“

Јуриш на Српску лигу

НА конференцији зонског степена такмичења у групи „Морава“, одржаној у Прељини, одређени су такмичарски бројеви за предстојеће првенство. Крагујевачки савез даје петорицу представника од 16 учесника у овој сезони. То су: Шумадија 1903 и Славија из Крагујевца, Победа из Белошевца, грошничка Водојажа и Партизан из Церовца. Победник првенства пласираће се у западну групу Српске лиге, а испадају две последње-пласиране екипе и онолико колико испадне из групе „Запад“.

Јесен део сезоне почиње 14. августа, а завршава се 21. новембра. У овом делу нема ванредних кола.

М. М.

ЗОНА „МОРАВА“

јесен
2010/11.

1. коло (14/15. август - 17,30)

Таково	Славија		
Мокра Гора	Јошаница		
Трепча	Металац		
Водојажа	Омладинац		
Партизан	Полет		
Орловац	Аутопревоз		
Бане	Тутин		
Шумадија 1903	Победа Белаш.		

2. коло (21/22. август - 17,00)

Славија	Победа Белаш.		
Тутин	Шумадија 1903		
Аутопревоз	Бане		
Полет	Орловац		
Омладинац	Партизан		
Металац	Водојажа		
Јошаница	Трепча		
Таково	Мокра Гора		

4. коло (4/5. септембар - 16,30)

Славија	Тутин		
Аутопревоз	Победа Белаш.		
Полет	Шумадија 1903		
Омладинац	Бане		
Металац	Орловац		
Јошаница	Партизан		
Таково	Водојажа		
Мокра Гора	Трепча		

6. коло (18/19. септембар - 16,00)

Славија	Аутопревоз		
Полет	Тутин		
Омладинац	Победа Белаш.		
Металац	Шумадија 1903		
Јошаница	Бане		
Таково	Орловац		
Мокра Гора	Партизан		
Трепча	Водојажа		

8. коло (2/3. октобар - 15,30)

Славија	Полет		
Омладинац	Аутопревоз		
Металац	Тутин		
Јошаница	Победа Белаш.		
Таково	Шумадија 1903		
Мокра Гора	Бане		
Трепча	Орловац		
Водојажа	Партизан		

10. коло (16/17. октобар - 15,00)

Славија	Омладинац		
Металац	Полет		
Јошаница	Аутопревоз		
Таково	Тутин		
Мокра Гора	Победа Белаш.		
Трепча	Шумадија 1903		
Водојажа	Бане		
Партизан	Орловац		

12. коло (30/31. октобар - 13,30)

Славија	Металац		
Јошаница	Омладинац		
Таково	Полет		
Мокра Гора	Аутопревоз		
Трепча	Тутин		
Водојажа	Победа Белаш.		
Партизан	Шумадија 1903		
Орловац	Бане		

14. коло (13/14. новембар - 13,00)

Славија	Јошаница		
Таково	Металац		
Мокра Гора	Омладинац		
Трепча	Полет		
Водојажа	Аутопревоз		
Партизан	Тутин		
Орловац	Победа Белаш.		
Бане	Шумадија 1903		

У сезони 2010/11. у зони „Морава“ такмичеће се 16 клубова: Металац (Краљево), Полет (Трбушани), Јошаница (Нови Пазар), Орловац (Мрчајевци), Мокра Гора (Зубин Поток), Победа Белошевац, Славија (Крагујевац), Трепча (Косовска Митровица), Омладинац (Ново Село), Бане (Рашка), Шумадија 1903 (Крагујевац), Таково (Горњи Милановац), Водојажа (Грошница), Тутин, Аутопревоз (Чачак) и Партизан (Церовца).

3. коло (28/29. август - 17,00)

Мокра Гора	Славија		
Трепча	Таково		
Водојажа	Јошаница		
Партизан	Металац		
Орловац	Омладинац		
Бане	Полет		
Шумадија 1903	Аутопревоз		
Победа Белаш.	Тутин		

5. коло (11/12. септембар - 16,30)

Трепча	Славија		
Водојажа	Мокра Гора		
Партизан	Таково		
Орловац	Јошаница		
Бане	Металац		
Шумадија 1903	Омладинац		
Победа Белаш.	Полет		
Тутин	Аутопревоз		

7. коло (25/26. септембар - 16,00)

Водојажа	Славија		
Партизан	Трепча		
Орловац	Мокра Гора		
Бане	Таково		
Шумадија 1903	Јошаница		
Победа Белаш.	Металац		
Тутин	Омладинац		
Аутопревоз	Полет		

9. коло (9/10. октобар - 15,30)

Партизан	Славија		
Орловац	Водојажа		
Бане	Трепча		
Шумадија 1903	Мокра Гора		
Победа Белаш.	Таково		
Тутин	Јошаница		
Аутопревоз	Металац		
Полет	Омладинац		

11. коло (23/24. октобар - 15,00)

Орловац	Славија		
Бане	Партизан		
Шумадија 1903	Водојажа		
Победа Белаш.	Трепча		
Тутин	Мокра Гора		
Аутопревоз	Таково		
Полет	Јошаница		
Омладинац	Металац		

13. коло (6/7. новембар - 13,30)

Бане	Славија		
Шумадија 1903	Орловац		
Победа Белаш.	Партизан		
Тутин	Водојажа		
Аутопревоз	Трепча		
Полет	Мокра Гора		
Омладинац	Таково		
Металац	Јошаница		

15. коло (20/21. новембар - 13,00)

Шумадија 1903	Славија		
Победа Белаш.	Бане		
Тутин	Орловац		
Аутопревоз	Партизан		
Полет	Водојажа		
Омладинац	Трепча		
Металац	Мокра Гора		
Јошаница	Таково		

ФУДБАЛ

Стартују зонаши...

ПОСЛЕ двомесечне паузе фудбалска бубамара кренуће са центра у такмичењу зонске лиге „Морава“.

На премијери се састају: Таково (Горњи Милановац) - Славија, Мокра Гора (Зубин Поток) - Јошаница (Нови Пазар), Трепча (Косовска Митровица) - Металац (Краљево), Водојажа - Омладинац (Ново Село), Партизан (Церовца) - Полет (Трбушани), Орловац (Мрчајевци) - Аутопревоз (Чачак), Бане (Рашка) - Тутин и Шумадија 1903 - Победа Белошевац.

...Градски прволигашаи...

ПРВО коло јесењег дела првенства 2010/11. године почиње и у Првој градској лиги Крагујевца.

Парови су следећи: Арсенал - Колонија, Слога (Десимировац) - Сељак (Мале Пчелице), Сушица - Шумадија (Чумић), Будућност (Ресник) - Ердуглија 1931, Шумадиња (Велико Крчмаре) - Виногради, Церовац - Кошутњак, Србија (Илићево) - Маршић, Слобода (Грбице) - Слога (Лужнице) и Јадран - Јединство (Петровац).

...И друголигашаи

БОГАТ крагујевачки фудбалски викенд употпуниће и екипе из Друге градске лиге.

У првом колу играју Добрача - Шумарице 2008, Хајдук (Јовановац) - Кременац (Рогојевац), Азбест (Страгари) - Багремар, Корићани - Ботунје, Ђуриселац - Опорница, Сељак (Цветовевац) - Колектив (Доња Сабанта) и Вава - Крагујевац. Слободна је Пивара.

„Орлићи“ у гостима

ПРИПРЕМЕ и уигравање мушке кадетске селекције Србије за предстојеће Првенство Европе, коме је наша земља догодине домаћин, увелико трају. Тако ће Фудбалски савез, од 23. до 28. августа, организовати турнир, уз учешће четири изабрана тима. Уз нашу, ту су селекције Француске, Русије и Грчке, а утакмице ће се играти на стадионима у Крагујевцу и Бадњевцу.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Стеву неће, па неће

СРПСКИ репрезентативац Стеван Плетикосић, члан дружине „Чика Мата“ из Крагујевца, освојио је 35. место на 50. Шампионату све-

та у Минхену. Он је у дисциплини три пута 40 метака имао резултат од 1.166 кругова (по ставовима, лежећи 398, стојећи 381 и клечећи 387 кругова).

У гађању малокалибарском пушком 60 метака лежећи, Плетикосић је имао 594 круга (99, 99, 98, 100, 98 и 100), што је било довољно тек за 42. место.

С. М.С.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Крагујевац - дом репрезентације

КРАГУЈЕВЧАНИ ће имати прилику да од 14. до 22. августа виде изузетну спортску манифестацију, сигурно највећу којој је Србија у овом спорту била домаћин. Четири репрезентације, уз домаћу ту су Холандија, Чешка и Велика Британија, бориће се за пласман у плеј оф за јуниорско Првенство Европе, чији је домаћин у 2011. години Шпанија. Интересантно је да иза-

брани српски тим чине играчи из званичне, САФС, и непризнате, СААФ асоцијације, све као пружена рука помирења за добробит америчког фудбала у нашој земљи. У репрезентацију су селектирана и десеторица фудбалера крагујевачких Дивљи Вепрова. Турнир се игра од 20. и 22. овог месеца, а наш тим ће, већ у суботу, почети са припремама. Екипа ће бити смештена у Студентском дому, а тренинзи, као и цело такмичење, биће одржани на стадиону у Сушици.

М. М.

Стигли „Ђурани“

ПОСЛЕ својења Националне лиге Србије на само шест клубова, најзад је, у Европи јединој признатој асоцијацији наше земље, приступио један клуб. Од наредне године у првенству ће учествовати Ђурани из Јагодине, за сада као седми члан. Велику помоћ комшијској екипи, поред савеза, пружили су и шампиони државе, крагујевачки Дивљи Вепрови.

КАРАТЕ - ПРЕЛОМНИ ТРЕНУТАК

Да л' је стигло вр

Чини се да полако сазрева свест да је крагујевачком, али и каратеу у Србији, потребно да превазиђе личне анизозитете, уједини се, и такав наступи пред све организованијим ривалима

Пише Вук Павловић

Древна вештина са Истока, карате, и у Крагујевцу је нашла снажно упориште. Већ деценијама се организовано тренира по овдашњим клубовима, али је праву експанзију доживела тек у последњих двадесетак година. Број клубова се упетостручио, а масовност достигла задивљујуће размере. Међутим, повећана заинтересованост за бављење овим спортом, није изнедрила и оно што се из квантитета логично очекивало - квалитет. Додуше, и сада има доста дечака и девојчица који на силним турнирима освајају медаље, али се све разводнило стварањем више федерација у којима се клубови такмиче. Практично, свако се надмеће за себе, у уском кругу, па је готово немогуће оформити праву слику стања српског, а и, што је нама још важније, крагујевачког каратеа. Истина, ни у свету ситуација није много другачија, те је карате, својом заслугом, изгубио статус олимпијског спорта.

- Тако је, како је, а на нама је да покушамо да исправимо што се да исправни - констатује Зорислав Шкорић, директор Карате клуба „Крагујевац“, члана ЈКА Шотокан федерације, са којим и на чињемо тему разједињености клубова и федерација.

- Ми смо зачетници приче да се у Крагујевцу направи нешто што ће

представљати град, слично ономе што у фудбалу или кошарци чини Раднички. Дакле, тим који ће бити укомпонован од најбољих овдашњих такмичара, било из ког клуба да долазе или федерације. Само тако крагујевачки карате ће моћи да се прикаже у правом светлу, својој пуној снази - мишљења је Шкорић.

За неупућене, Министарство спорта Србије, као званичан, признаје једино Карате савез Србије, а тренутно на српској сцени фигурира још њих пет. Само Крагујевац има 24 клуба, од чега је половина активна, подељених у чак четири федерације.

- Обједињујућа снага у овој идеји могао би да буде баш Раднички, клуб са великом традицијом и чланством у признатом Карате са-

ЗОРИСЛАВ ШКОРИЋ - ДИРЕКТОР КЛУБА

БИЦИКЛИЗАМ

Ђурђић у Будумпешти

МАУНТИН бајкер Радничког Бојан Ђурђић, учествовао је прошле недеље на трци у Будумпешти, која се бодовала за светске бодове. Ђурђић је у конкуренцији 75 возача, на стази дугој 48 километара (возило се шест кругова по осам километара), освојио 14. место, а самим тим и нове бодове за Олимпијаду у Лондону 2012. године.

Такмичар крагујевачког Радничког Бојан Ђурђић, већ овог викенда, поново ће возити у Мађарској, где ће наступити у трци друге категорије, што значи да је, за освајање нових светских бодова, потребно да се пласира међу првих десет.

С. М.С.

Мирко опет први

ЈУНИОР Радничког Мирко Скандарски, освојио је прво место на трци у Шиду, у дисциплини маратон. Крагујевчани су имали и представника у категорији „елита“, односно сениори, где је, у трци дугој 60 километара Зоран Живковић освојио треће место.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA № 1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

еме за уједињење

ЕКИПА КК КРАГУЈЕВАЦ

везу Србије, не осврћући се на то колико је он тренутно кадровски јак и такмичарски способан. Јер, врло је просто, уколико се стварно жели, све то спровести у дело, односно доћи до збирног квалитета.

Ето, узмимо пример да се организује првенство града свих узрачних категорија, у катама и борбама, чиме би се, у директним дуелима, дошло до најбољих појединаца. Ту, онда, на сцену ступају најодговорнији за спорт у граду, локална самоуправа, и усмеравају их да се сви заједно такмиче под именом једног клуба, или градске селекције, што су већ учинили Јагодинци.

Па, кад су се у Ужицу спојили фудбалски клубови Слободе и Севојна, што је доскора било непојмљиво, не видим разлога зашто се нешто слично не би десило и са крагујевачким каратом. На интерес свих клубова, њихових такмичара, али и града - поручује Шкорић.

Јасно је да велики број квалитетних бораца Крагујевац може да сврста у карате силу Србије, али је такође важно да се превазиђе суревњивост и лична, ситна корист. Сијасет освојених медаља на "огра-

ниченим" надметањима одавно су изгубиле на значају, девалвирајући до те мере појединца, да се више ни не зна ко је заправо мајстор каратеа, а ко се тако само води.

Једно је сигурно, кадар који фигурира у крагујевачким клубовима, може да оформи врло респектабилан састав. Није тајна да је то и жеља већине активних такмичара, јер би тиме њихов карате углед постао "необорив", баш како је то било некад - закључује први оперативац "Крагујевца", како тврди, тренутно најуспешнијег и најорганизованијег карате колектива у овом граду, али и шире.

А да није усамљен у оваквим настојањима, потврђује и сам Шкорић, истичући да има интересовања за уједињењем и код других клубова, али га нико гласно не потезе, пошто није спреман да преузме финансијску и сваку другу одговорност. Новчане могућности за то нема ни КК "Крагујевац", али има добру вољу, а његов директор за крај каже:

- Мислим да ће до тога доћи, кад-тад. И то не само на локалном нивоу, већ и на државном. Једноставно, ако желимо добро каратеу, другог избора нам нема.

ОДБОЈКА

Састанак, па припреме

ПРВИ овосезонски радни састанак новог руководства, новог - старог тренера и играча државног шампиона, одржан у понедељак, означио је почетак припрема за сезону 2010/11. годину. Како је наглашено, циљ клуба остаје и даље највиши, дакле борба за што виши пласман.

Припреме ће ове године одрадити углавном у Крагујевцу. Какав је обичај, на старту следи рад без лопте, дакле "физикалија", а како време одмиче, укључиваћемо и уигравање линија. Због сатава екипе, али и финансијске ситуације, ове године нећемо у Италију, већ ћемо се уигравати са екипама из околине. Што се састава тима тиче, он је, поново, ве-

ома различит у односу на претходну сезону. Покушаћемо да нађемо по једног коректора и примача, како би смо комплетирали састав - каже Слободан Ковач.

Контакти Марка Максимовића и Будванске ривијере нису уродили договором, па ће средњи блокер остати на располагању стручном штабу, који ће и ове године радити у истом саставу. Новина је повратак Бојана Перовића из ВГСК, па ће тако конкуренција на мрежи бити солидна. Генералног спонзора за сада још увек нема. Контакти са досадашњим, Креди банком, требало би ускоро да се успоставе, мада, по најавама из клуба, списак се ту не завршава. М. М.

Злато за Опачића

ЈУНИОРСКА селекција Србије освојила је титулу најбољег на Првенству Балкана одржаном протекле седмице у македонском граду Дојрану. Велики допринос тријумфу дао је и средњи блокер Радничког Креди банке, Немања Опачић.

У мечевима у групи наш тим без изгубљеног сета савладао је Црну Гору и Румунију, у полуфиналу „пали“ су Бугари резултатом 3:1, а истим омером, у борби за злато, савладана је Грчка селекција.

Без медаље

КАДЕТСКА репрезентација Србије, чије је боје бранио средњи блокер Радничког из Крагујевца Александар Благојевић, освојила је пето место на Првенству Балкана.

У последњој утакмици за пласман наш изабрани тим био је бољи од Молдавије резултатом 3:1. Победник такмичења одржаног у бугарском граду Казанлаку је селекција Грчке. М. М.

ЖОК РАДНИЧКИ

Кренуо и Раднички

ДРУГА крагујевачка прволигашка женска екипа, Раднички, почела је од понедељка са припремама за предстојећу такмичарску сезону. На располагању новом тренеру, Драгану Мратинковићу, за сада је 12 играчица, дакле непромењена екипа из протекле сезоне. Уз првог тренера на клупи ће, као и у прошлој сезони, седети Бранко Виторовић.

Прве недеље планиране су вежбе снаге и кондиције, у другој ће се ући у теретану, а поред тога, почеће и рад са лоптом. Како ствари стоје, није планиран одлазак ван Крагујевца све до краја месеца, или почетка септембра, када се очекује учешће на једном од турнира по Србији. Од тада, па све до почетка првенства, 9. октобра, ући ће се у серију припремних мечева.

Средином августа на пробу ће доћи три - четири играчице, чија се имена за сада не износе у јавност, углавном из прволигашких екипа. Постоји и могућност, прелиминарни разговори су у току, да се направи сарадња са панчевачким чланом елите, Динамом, који би „позајмљивао“ Радничком своје играчице на двојну регистрацију. Стремљења су дакле висока, суперлигашка. М. М.

РВАЊЕ

На реду ветерани

ПОСЛЕ великих међународних такмичења у млађим категоријама, на ред су дошли и бивше звезде светских струњача.

Домаћин сусрета ветерана целог света је Београд, а такмичење почиње данас и траје до недеље. У саставу српског националног тима наћи ће се и члан крагујевачког Радничког Срђан Ђоковић, у категорији до 85 килограма. М. М.

БОКС

Крај распуста

ПОЧЕТАК августа традиционално је време старта припрема за јесењи део сезоне у Боксерском клубу Раднички. Тако је и ове године тренер Риста Кузмановић почео рад са малобројним саставом. Тренинзи се обављају у сали у Великом Парку, а први наступи очекују се почетком септембра у Шумадијској лиги.

Најбољи боксер овог клуба, Љубомир Марјановић, како је то и до сада био обичај, тренираће у родном Шапцу. М. М.

БАДМИНТОН

Међународна сарадња са Чесима

НАСТАВЉАЈУЋИ вишегодишњу сарадњу са бадминтон клубом ТЈ Сокол из Жидлоховица, бадминтон клуб Равенс КГ боравио је осам дана у Чешкој, где се једанаесторо Крагујевчана припремало, радећи, пре свега, на кондиционим тренинзима, заједно са колегама из чешког клуба. У оквиру боравка у Жидлоховицама, уприличена је посета најпознатијих туристичких атракција а једна од њих била је пећина у Бланску, упечатљива по својој величини и богатству пећинског накита.

Популарне "гавранове", иначе, крајем августа очекују припреме у тренинг кампу Караташ код Кладова, као и завршне припреме пред нова сезона која за њих, почиње традиционалним сениорским турниром КГ ОПЕН, који се одржава у октобру.

СКОКОВИ У ВОДУ

Без медаља

СКОКОВИМА са торња на плажи у Петровцу на Лиму завршено је овогодишње такмичење за Куп Србије у скоковима у воду. После сабраних резултата са три скаконице подељене су медаље, али ове године без Крагујевчана на победничком постољу. У последњем одмеравању снага двојица чланова Клуба екстремних спортова Крагујевац имали су добар пласман. После две серије, Марко Павловић забележио је треће, а Младен Цветковић четврто место.

Наредно такмичење Павловића очекује већ у суботу, када ће скакати у Сочи, у словеначком месту Канал. М. М.

ТРИАТЛОН

Празна кеса

ЧЛАН Клуба екстремних спортова Крагујевац Страхиња Тракић победник је такмичења у Сивцу, одржаном у оквиру Централно европског купа, али и као државно првенство за јуниоре. У спринт триатлону, стази од 750 метара пливања, 20 км војње бициклом и 5 км трчања, био је убедљиво најбољи у својој старосној конкуренцији.

За ротеку недељу било је планирано учешће на Европском купу у Мађарској, али млади Крагујевчанин се није појавио на старту због недостатка средстава. Следећа рунда истог такмичења планирана је за 4. септембар у Словенији. Поред тога, крајем наредног месеца, очекује га такмичење на Балканском првенству у Грчкој, а завршница сезоне услиедиће на Европском првенству у Мађарској. М. М.

РУКОМЕТ

Појачање из Румуније

РУКОМЕТАШИ Радничког, чланови Суперлиге, почели су са припремама за нову сезону. Тренутно, изабраници тренера Јокановића раде на физичкој припреми у Крагујевцу, где ће се припремати и у наставку, све до почетка првенства, које је заказано за 17. односно 18. септембар, када ће се у првом колу Суперлиге Раднички састати у Врању са истоименом екипом и новим чланом најелитнијег рукометног такмичења.

По речима чланова Управе клуба, редове крагујевачких "црвених", појачао је средњи бек Никола Јовицки, који је дошао из румунског прволигаша, екипе Нинаур Баиа Маре. Радничком је, како кажу, потребан још један леворуки играч, и, што се појачања тиче, то би било то.

Крагујевчани су, у оквиру припрема, планирали и одигравање неколико контролних утакмица, а најбоља провера форме биће учешће на турниру у Горажду, 27. августа, где ће се, поред домаћина, састати још са Борцем из Бања Луке и црногорским Мојковцем.

Генералну проверу, уочи почетка нове суперлигашке сезоне, рукометаш Радничког ће имати 2. септембра, када ће у Крагујевцу угостити тим Ловћена.

Циљ — Суперлига

РУКОМЕТАШИЦЕ Радничког Лепенице почеле су са припремама за нову сезону у коју, по речима директора клуба Ставре Рашковића, улазе са амбицијама за виши ранг — Суперлигу.

Главни конкуренти у борби за већи ранг биће нам екипе Свилајнца, Халас Жежефа и Инђије, али ми ћемо све урадити да први прођемо кроз циљ — каже директор клуба

Рашковић. Рукометашнице Радничког Лепенице, њих 18, јуче су отпутовале на десетодневне припреме на Копаноник, а крајем августа очекују их контролне утакмице и учешће на неком од јачих турнира.

Популарне "тигрице", у том циљу, довеле су и неколико појачања. Сестре Покрајца из Панчева, Ољу Тошовић из Кикинде а у екипу се вратила и Крагујевчанка Јасна Ђукић, која је претходне сезоне наступала за александровачку Жупу.

С. М. С.

КОШАРКА

Оде и Панта

СЕЛИДБА из Радничког се наставља. Из тима крагујевачког НЛБ лигаша, после готово целе прве петорке, отишао је и центар Младен Пантић. За нову дестинацију изабрао је Александар Драган Републици Српској и новог члана Јадранске лиге Игокеу. Пантић је одиграо сасвим солидну сезону у Крагујевцу, био један од узданица тима, па су у клубу имали намеру да наставе сарадњу. Ипак, он се одлучио на одлазак у нови средњу. Пре Радничког играо је за Атлас, ФМП и берлинску Албу. Иначе, припреме за нову сезону трају већ десетак дана. Тренеру Мирославу Николићу на располагању је неколицина играча из

марице и хала „Парк“.

О појачањима се још увек ћути, све у склопу разрешења питања генералног спонзора, а за то место за сада је први пик руска нафтна компанија „Лукоил“. М. М.

Шта ће бити — биће

КОШАРКАШИЦЕ Радничког, у предстојећу сезону Прве А лиге, улазе са новим тренером, Драганом Јовановићем, уместо Драгана Ристановића који је постао помоћни тренер кошаркаша Радничког, и без неколико стандардних играчица, носиоца игре, односно опстанка (историјског, кошаркашице Радничког никада, до сада, нису играле две сезоне у

најелитнијем рангу такмичења, прим. аут.). Капитен Верница Стојиљковић решио је да престане са активним играњем кошарке, Љубица Чаркић отишла је у Лозницу, тим који је прошле сезоне испео из лиге, Јелена Тошић, која је одлично одиграла сезону на позицији центра у потрази је за новим клубом, док ће Јелена Томашевић, због студирања у Новом Саду, играти за Беочин.

Нисмо планирали појачања, имамо 16 играчица, али није искључено да ћемо

у току сезоне, уколико се укаже потреба, ангажовати неку кошаркашицу. Лига је дугачка, и од ове године игра се у три дела, са плеј офом и плеј аутом — каже председник женског кошаркашког клуба Раднички Звонко Огњеновић.

Кошаркашице Радничког јуче су отпутовале на десетодневне припреме на Копаноник, а 23. августа у госте им долази екипа Левнице из Словачке, са којом ће одиграти неколико пријатељских утакмица. С. М. С.

ИНТЕРВЈУ: ЖАРКО ПАВЛОВИЋ

Мој профит је срце фудбалско

Нисмо дошли у Крагујевац из интереса. Дошли смо јер смо заљубљеници у фудбал и желимо да Раднички постане најперспективнији клуб у Србији и за пар година заигра у Европи. Стварамо услове за то, почев од реконструкције и покривања трибина, до постављања семафора, све по стандардима УЕФЕ. Очекујем, да пуну подршку развоју фудбала дају и сви грађани, не само Крагујевца, већ и читаве Шумадије. Ми ћемо бити нови Јувентус – каже у интервјуу за наш Лист председник фудбалског клуба Раднички Жарко Павловић.

Разговарао Саша М. Соковић

Еадашњи председник фудбалског клуба Раднички, иначе Крушевљанин пореклом, човек који је са друголигашем, Напретком, направио чудо, својевремено, и играо у купу УЕФА, дошао је у крагујевачки клуб седам дана уочи прошлогodiшњег првенства. Тада је имао чак три тренера и 37 играча, како би направио најбољу селекцију, и смањено грешке у "пословању". На полусезони, када му је "све било јасно", одлучио се за једног тренера, младог и перспективног Владу Чапљића и 25 фудбалера. И тада је започет, трновит пут, како сам каже Жарко Павловић, повратка Радничког ка елити.

Први корак био је пласман у Прву лигу.

Јурили смо то прво место читаву сезону. Стало нам је неко бодовно бежао. Прво Слобода из Ужица. Па затим шабачка Мачва. Плашили смо се пораза јер нисмо имали права на грешку. Играли смо у грчу. Али темељним радом и руковођењем, дошли смо до правог тима, игре и, на крају, титуле. Колико је то било тешко, тада, данас, из ове перспективе, све изгледа повољније по нас. Играчи су савладали препреке, изашли из свега јачи и са пуно више самопоуздања и сада имамо један победнички менталитет.

И, како кажете, одличан тим.

Могу да кажем да имамо најперспективнији тим у Србији. Убеђен сам у то и верујте ми, стojiм иза својих речи. Ми смо једина екипа која је прелазни рок завршила пре него што је он и почео. То значи да смо целе сезоне посматрали поједине играче, који су скренули пажњу јавности на себе одличним играма у матичним клубовима.

Довели сте 13 играча, од чега су само двојица нешто старији фудбалери.

Да. То су Дарко Спалевић (33 године), искусан центарфор, који је прошао све звездине селекције, играо за наш најтрофејнији клуб, затим за ОФК Београд, Севојно... Одирао преко 200 утакмица и постигао 134 гола. И Новица Зајић (29 година), искусан прволигашки фудбалер који је наступао за Севојно, Лучане и Колубару.

Да представимо и млађе.

То су, тренутно, све најперспективнији млади играчи у Србији. Игор Крмар, 19 година. Може да игра на готово свим позицијама у тиму. Данко Опанчина (20 година). Штопер. Игра као да иза себе има пет-шест година прволигашког искуства. Висок 192 центиметра. Милош Тинтор (23 године), репрезентативац. Висок 202 центиметра. Импазантна фигура. Штопер. Иначе је из Книна. Марко Ристић, 23 године. Довољно је само рећи да се ради о тренутно најбољем модерном левом беку у Србији. Таквог нема ни у Звезди ни у Патизану. Без претеривања. Заиста вам кажем. То је одбрана. Стуб нашег тима. И тврдим, репрезентативна одбрамбена линија.

И остали су, како кажете, међу најквалитетнијима у Србији.

Да. А ево и зашто. Слободан Максимовић је три године за редом најбољи играч шабачке Мачве, Жарко Караматић исто толико је провео у суперлигашком друштву, фудбалер изузетне технике, бочни шпиц. Затим, најбржи играч, код нас тренутно, Александар Љубичић, трчи 3,2 секунде на 30 метара. Као Роналдо. Ту је и најбољи извођач слободних удараца Влада Радовановић, који је постигао преко 20 голова из таквих ситуација и Борис Живановић, одличан техничар, играч средине терена, који је дошао на позајмицу из београдског Рада, али, ево да вам откријем, биће играч Радничког.

И на крају остали су нам само голмани.

Имамо делије међу стивама. Прволигашке. Никола Прекић, бранио је у Србији и Аустрији, и Владан Ђогатовић, који је дошао из Јавора. Прелазни рок је, дакле, био ефектан и ефикасан. Да ли ови играчи имају професионалне уговоре.

Да. Сви. И то на три године.

Зашто три.

Стварамо један велики српски фудбалски клуб. Налик Јувентусу из Торина. Ако се питате зашто баш "стара дама", рећићу вам да је то зато што се ради о изузетном клубу а није из престонице Италије. Разумеће. Али су шампиони. И ми ћемо то бити.

Шта је са "домаћим" снагама.

Имали смо 27 фудбалера. Оставили смо дванаесторицу. И то је прави потенцијал Радничког и Србије. Ту су, пре свега, искусни капитен Жељко Милошевић, који је имао одличну сезону што ћу му пуно значити у наставку каријере, а онда плејада младих играча, за које сам сигуран да ће врло брзо обући репрезентативни дрес. То су Иван Божовић, Стефан Недовић, Стефан

Петровић, Лазар Видић, Александар Варјачић, и двојица најмлађих, осамнаестогодишњаци Филип Костић и Стефан Милосављевић. То су све играчи, који су у једној тешкој сезони, доказали свој таленат, изнели цело првенство на својим плећима и освојили титулу. Са овима које смо довели, мислим да је велика будућност пред нама и да смо спремни да у следећим годинама дођемо и до европских такмичења.

Таква ситуација, требало би да напуни трибине стадиона "Чика Дача".

Ја прво морам да се захвалим "црвеним ђаволима", навијачима Радничког, који су били наш дванаести играч. Били су изванредни, испоштовали су нас у свему. Нажалост, имају проблем јер их има мало, пар стотина, али су верни и ода ни. Најбољи. Они су показали како се навија за клуб. Ја овом приликом апелујем на све грађане Крагујевца и Шумадије, да долазе на стадион у што већем броју, да помогну овим младим момцима да заједно са њима дођу до елите и буду клуб који ће се равноправно носити са Звездом и Партизаном. Ми ћемо дати све од себе. Оставићемо срце на терену.

Каква је ситуација што се финансијске стране тиче.

Ми смо клуб који нема дугова. Подсетићу вас да сам ја у фудбалу већ 28 година, да сам први имао приватан фудбалски клуб, Напредак из Крушевца и да сам са њим, као друголигашем отишао до Купа УЕФА. Хоћу да кажем да сам свих ових година своје паре улагао, често пута отимајући од своје деце, како се то код нас каже, а све из љубави према тој игри. Међутим, овог пута

би изразио и велику захвалност Граду Крагујевцу, његовом градоначелнику Верољубу Стевановићу, члану градске владе Небојши Васиљевићу и осталима, који су у нама препознали квалитет и могућност, да уз заједничке снаге, дођемо до циља. Кад кажем "нама", мислим на људе који су се окупили уз Раднички из Београда и целе Србије, мог помоћника Раку Марића и посебно Драгољуб Лекић, председник Удружења клубова Прве лиге. Имам изванредне сараднике. Ми, дакле, нисмо дошли да профитирамо. Издвајамо сопствени новац, време и труд и ништа не желимо за узврат. Надам се да ће то грађани Крагујевца и Шумадије препознати и својим учешћем допринети колико могу.

Шта мислите о притивницима у овом рангу такмичења.

Респектујемо све противнике и ако погледамо, то су све клубови сличног квалитета као и суперлигашки тимови. Изузев Звезде, Партизана и Војводине. Кажем, поштујемо свакога али се надам да ће нам сви они гледати у леђа. Можда бих ту издвојио пар екипа као што су мој некадашњи клуб Напредак из Крушевца, Банат, Млади радник из Пожаревца, Нови Пазар...

У склопу таквих амбиција је и реновирање стадиона.

Ми смо већ код Владе Републике Србије аплицирали са пројектом реконструкције источне трибине. Изградимо нову управни зграду, свлачионице, ложу за госте и новинаре. У плану нам је покривање не само источне трибине већ и западне, постављење рефлектора и вештачке траве на једном од четири помоћна терена. Све по стандардима УЕФЕ, јер циљ нам је да за две до три године заиграмо у Европи. Ово што сам навео, иначе, планирамо да завршимо до почетка наредне сезоне када се надам да ћемо, премијерно, пред својом публиком, играти суперлигашку утакмицу под рефлекторима.

Причали смо о појачањима, међутим, љубитеље фудбала у Крагујевцу интересује шта ће бити са Милошковићем, популарним Лестом.

Милошковић је направио дисциплински прекршај и заборавио је на нас. Он, као име, ништа није значио у Србији. Раднички му је омогућио да буде првотимац, дао му слободу у игри и он је то искористио на најбољи начин. Ми смо комплетан договор према њему испоштовали и

„Канаринци“ за почетак

Дуго очекивани старт такмичења у Првој лиги Србије је пред нама. За викенд се игра премијерно коло, а Раднички ће угостити екипу Новог Сада. Утакмица се игра у недељу на стадиону „Чика Дача“, а почетак је заказан за 17 сати и 30 минута. Састају се и Пролетер (Нови Сад) - Колубара (Лазаревац), Телеоптик (Земун) - Синђелић (Београд), Биг бул (Бачинци) - Динамо (Врање), Млади радник (Пожаревац) - Напредак (Крушевац), Младост (Лучани) - Банат (Зрењанин), Нови Пазар - Срем (Сремска Митровица), Раднички (Сомбор) - Земун и Бежанија - БАСК (Београд).

планирали да се договоримо за наредну сезону. На нашу жалост, он је изиграо договор и поверење и отишао у Грчку, где ће га, као играча, сви поново заборавити. Ми ћемо покушати да га вратимо јер, подсетићу вас, он има уговор са нама на још годину ипо, да му помогнемо да своју вештину фудбала докаже на прави начин, играма у Крагујевцу. Надам се да ће променити свој став према клубу у коме је доживео поновну афирмацију и да ће променити понашање, а онда можемо да причамо о правом уговору са правом и великом екипом. Наравно, са Радничким.

Рад на дуге стазе, међутим, подрамуева и добар омладински погон.

Ми стварамо фудбалски професионални клуб. То значи да морамо да имамо и добру фудбалску академију и све ћемо урадити да то и постигнемо.

Стално наглашавају да то мора да се уради. Да ли се плашите нечега. Има ли у Радничком скривених проблема.

Нажалост, морам да кажем да су нам лакши противници на терену него у самом клубу. Постоје појединци који, из сујете, или не знам чега, не желе успех Радничког. Чак мислим да у својим редовима имамо људе који раде против интереса клуба и фудбала у Крагујевцу. Ја знам да ћете ми ви питати о којим се то људима ради, али могу само да кажем да ће се они препознати врло брзо.

... за крај.

Кратко. Нећу се смирити док Раднички не буде у Европи.

Тринаест нових играча

Фудбалски клуб Раднички, у предстојећој сезони Прве фудбалске лиге, чиниће тим од 25 играча, од чега, чак 13, су нови фудбалери који су потписали трогодишње уговоре.

Састав Радничког: Иван Божовић, Данко Опанчина, Жарко Караматић, Игор Крмар, Милош Леповић, Александар Љубичић, Слободан Максимовић, Жељко Милошевић, Стефан Недовић, Стефан Петровић, Никола Прекић, Влада Радовановић, Дарко Спалевић, Александар Варјачић, Лазар Видић, Владан Ђогатовић, Борис Живановић, Милош Тинтор, Жарко Трифуновић, Огњен Чанчаревић, Филип Костић, Стефан Милосављевић, Марко Ристић, Новица Зајић, Петар Тодорић и тренер Влада Чапљић.